Årsredovisning 2019

Innehåll

Tranemo kommun 5

Förvaltningsberättelse 5

Sammanfattning - Året i korthet 5

Uppföljning av resultatmål 7

Kommunens Kvalitet i Korthet 13

Kommunstyrelsens ordförande 14

Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande 15

Organisation 17

Femårsöversikt 19

Omvärldsanalys 20

Utvecklingen i Tranemo Kommun 22

Tranemo kommun i ett sjuhäradsperspektiv 26

Ekonomisk översikt koncernen 28

Ekonomisk översikt kommunen 35

Finansiella rapporter 45

Driftredovisning - Nettokostnader per verksamhetsområde (mnkr) 45

Investeringsredovisning (mnkr) 46

Resultaträkning, Mnkr 48

Kassaflödesanalys 49

Balansräkning, Mnkr 50

Balansräkning, Mnkr 51

Noter 52

Redovisningsprinciper 63

Personalredovisning 65

Miljöredovisning 70

Uppföljning av internkontrollplan 73

Verksamhetsberättelse folkhälsa 74

Servicesektion 75

Sektionernas måluppfyllelse och ekonomi 75

Verksamhetsområde 75

Sammanfattning 75

Ekonomiskt resultat 77

Personal 78

Samhällsutvecklingssektionen 79

Sektionernas måluppfyllelse och ekonomi 79
Verksamhetsområde 79
Sammanfattning 79
Ekonomiskt resultat 80
Personal 81
Lärandesektion 82
Sektionernas måluppfyllelse och ekonomi 82
Verksamhetsområde 82
Sammanfattning 82
Ekonomiskt resultat 87
Personal 88
Omsorgssektion 90
Sektionernas måluppfyllelse och ekonomi 90
Verksamhetsområde 90
Sammanfattning 90
Ekonomiskt resultat 94
Personal 95
Teknisk sektion 98
Sektionernas måluppfyllelse och ekonomi 98
Verksamhetsområde 98
Sammanfattning 98
Ekonomiskt resultat 100
Personal 102
Fjärrvärme/Fiber 104
Resultaträkning (mnkr) 104
Balansräkning (mnkr) 105
Noter (mnkr) 106
VA 108
Resultaträkning (mnkr) 109
Balansräkning (mnkr) 110
Noter (mnkr) 111
Renhållning 113
Ekonomiskt resultat 113
Samverkansnämnder 114
Miljö- och byggnämnden 114

Arbetsmarknadsnämnden *114*
IT-nämnden *115*
Personalnämnden *116*

Tranemo kommun

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning - Året i korthet

Befolkning och arbetsmarknad

- Befolkningsmängden i kommunen ökade med 62 invånare under 2019 (2018: +33) och kommunens befolkning uppgick därmed till 11 936 invånare vid årsskiftet. Invånarantalet i kommunen 2019-12-31 är det högsta sedan 2002-12-31 då kommunen hade 11 988 invånare. Jämfört med drygt 25 år tillbaka har invånarantalet i kommunen minskat. 1993-12-31 uppgick invånarantalet i kommunen till 12 550 invånare.
- Arbetslösheten i Tranemo kommun uppgick vid årsskiftet 2019 till 5,0 procent, vilket är 0,5 procent högre än vid föregående årsskifte. Andelen ungdomsarbetslösa 18-24 år var vid årsskiftet 6,7 procent en ökning med 1,3 procentenheter jämfört med förra årsskiftet.

Viktiga händelser 2019

Under 2019 påbörjades byggnation av nytt bibliotek vid Tranemosjön. Byggnaden kommer också att innehålla hotell, bistro och turistinformation. Byggnationen är ett led i strävan att göra Tranemo kommun till en attraktiv kommun att bo och leva i och kommer att bli en mötesplats för invånarna i Tranemo.

Omsorgssektionen hade under 2018 ett stort budgetunderskott. Under 2019 har sektionen genom ett bra arbete lyckats att sänka sina kostnader och få en budget i balans.

Under 2019 har också lagts grunden för en ny styrmodell som mer än tidigare betonar vikten av dialog i hela organisationen ända från kommunchef till arbetslag ute i verksamheterna.

Tranemo kommuns måluppfyllelse 2019 i korthet

Under 2019 har vi haft åtta prioriterade resultatmål. Kopplade till de åtta resultatmålen har vi haft 36 mått. Måluppfyllelsen 2019 ligger högre än 2018.

Inom serviceuppdraget kan vi se att det projekt vi genomfört med syfte att öka tillgänglighet och bemötande har gett resultat. Tranemo förflyttar sig från en måluppfyllelse på 75% till 82%.

Vi har förbättrat oss både i svenskt näringslivs kommunranking och i Sveriges kommuner och regioner, SKR:s löpande insikt som mäter kundnöjdhet för handläggning inom bl.a. bygg och miljö.

Under 2018 genomfördes workshops med politiken för att att effektivisera målarbetet. Detta arbete har fortsatt under 2019, men fokus har legat på att utreda och ta fram metoder och strukturer för en ny styrmodell.

Tranemo kommuns ekonomi 2019 i korthet

Årets ekonomiska resultat

Omsättningen år 2019 för Tranemo kommun uppgick till 904 mnkr (2018: 896 mnkr). Det ekonomiska resultatet för Tranemo kommun uppgår 2019 till 15,8 mnkr (2018: 17,4 mnkr). Tranemo tillämpar sedan 2005 den så kallade fullfondsmodellen, vilket innebär att kommunens hela pensions-

skuld redovisas i balansräkningen. Detta innebär att förändringar även i den gamla pensionsskulden som intjänats före 1998 också påverkar kommunens resultat. Under 2019 har denna förändring påverkat kommunens resultat positivt med 9,5 mnkr. Statens krav på kommunerna att minst nå ett nollresultat, det så kallade balanskravet, innebär att förändringarna i pensionsskulden ska återläggas, vilket i sin tur innebär att Tranemo kommuns balanskravsresultat under 2019 uppgår till 6,3 mnkr (2018: 4,2 mnkr).

Balanskravsresultatet för 2019 är 2,1 mnkr högre än 2018 års balanskravsresultat.

Kommunalskatten

Kommunalskatten i Tranemo var 21,50 % under 2019, landstingsskatten var 11,48 %, vilket för 2019 innebar totalt 32,98%. Genomsnittet i länet var 32,78 %, medan riksgenomsnittet var 32,19 %.

Årets investeringar

Årets investeringar uppgick till 87,4 mnkr (2018: 58,2 mnkr). Den budgeterade investeringsvolymen för 2019 uppgick till 158,2 mnkr.

Kommunens låneskuld

Kommunens låneskuld 2019-12-31 uppgick till 290 mnkr, vilket är 30 mnkr högre än förra årsskiftet. Av de inlånade medlen är 23,6 mnkr vidareutlånade till Tranemo Utvecklings AB, TUAB. Kommunkoncernens totala låneskuld var vid årsskiftet 545 mnkr (2018: 460 mnkr).

Kommunens soliditet

Kommunens soliditet (inklusive hela pensionsskulden) uppgick i bokslutet för 2019 till 24,8 procent (2018: 24,5 procent).

En hundralapp i skatt fördelas så här:

Grundskola, förskola och grundsärskola	28,70 kr
Vård och omsorg om äldre	20,54 kr
Lokaler, gator, kost, städ och övrig teknisk verksamhet	10,83 kr
Gymnasium	10,65 kr
Funktionsnedsättning och socialt stöd	9,55 kr
Individ- och familjeomsorg	8,00 kr
Kommungemensam verksamhet	5,53 kr
Kultur och fritid	2,50 kr
Räddningstjänst	1,61 kr
Strategisk planering, turism, miljö, näringslivsstöd	1,31 kr
Miljö- och bygg	0,78 kr

Uppföljning av resultatmål

Verksamheten ska vara effektiv och ha ett gott bemötande i kontakten med medborgarna.

Målet bedöms vara uppnått. Dels gör vi framsteg både jämfört med riket och jämfört med vårt eget resultat föregående år. Måttet "Gott bemötande" ser vi som delvis uppnått då vi jämfört med andra kommuner ligger efter.

Den viktigaste övergripande aktiviteten som har genomförts under 2019 är bemötandeprojektet. Projektet har utgått från medborgarservice och processtöd som i många fall är den första kontakten en person får med kommunen. Mätningar har genomförts för att se vilka insatser som kommer behöva göras inom olika delar av organisationen. Medborgarservice och processtöd har träffat verksamheter för att förmedla vilka potential till förbättring som finns inom respektive område. Utöver att träffa verksamheter så har även ett material tagits fram som stöd för verksamheterna.

Under året har insatser genomförts för att bygga en organisation med verksamhetsredaktörer. Syftet med detta är att vår kommunikation ska bli effektivare och tydligare genom att verksamheterna själva har förmågan att uppdatera exempelvis hemsidan.

Utöver dessa övergripande initiativ finns mängder med enhetsspecifika insatser utförda av bland annat Renhållning, Kost, Simhall, Trygg och säker kommun, mm.

Urval av mått	Utfall	Utfall 2018
Andel som får svar på e-post inom en dag, (%)	*82,69*	*82,47*
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, (%)	*61,11*	*60,19*
Andel hushåll som erbjuds fiber-uppkoppling		*80 %*
Gott bemötande vid kontakt med kommun, andel av maxpoäng (%)	*82,13*	*74,56*

Andel hushåll som erbjuds fiberuppkoppling redovisas av Post & Telestyrelsen i april.

Tranemo kommun ska kännetecknas av god miljö och ett hållbart samhälle i alla avseenden

Målet bedöms vara delvis uppnått. Inom vissa områden når vi upp till målsättningen och inom andra områden har vi en bit kvar.

Vi vill bidra till en god miljö och driver därför ett antal olika aktiviteter som ska minska vårt avtryck på omgivningen.

Kostenheten arbetar aktivt med att minska serveringssvinnet och mätningar görs dagligen i samtliga kök. Vi mäter hur mycket miljöpåverkan den mat vi köper in har. Målet för detta är <2,0 Co2E/kg livsmedel. För 2019 var utfallet 1,9 Co2E/kg livsmedel.

I Nittorps ishall har ett nytt värmesystem som ersätter eldning med olja installerats vilket tar oss ett steg närmare en fossilbränslefri kommun.

15 förskolor/skolor har deltagit vid skräpplockardagar under 2019. Syftet med aktiviteten är att barnen ska få fundera kring hur det ser ut i vår närmiljö, varför det ser ut så och hur man kan vara delaktig i att behålla en ren och frisk närmiljö.

Införande av krav på genomskinliga säckar, då säck används för avfall som lämnas på ÅVC Returen. Detta minskar felsorteringen, till exempel kan man lättare informera om att förpackningar ska till återvinningsstationer.

För Gudarpsdeponin har under 2019 provtagning gjorts och utbildning genomförts. En uppföljning av hur länsstyrelsen arbetar med godkännandet av sluttäckningen av deponin har påbörjats.

Sammanfattningsvis kan man säga att det sker insatser på många enheter i kommunen. Inför 2020 fortsätter många av de insatser som pågått under 2019 men även nya initiativ påbörjas.

Urval av mått	Utfall	Utfall 2018
Antal km gång- och cykelvägar i kommunen	*59*	*57,4*
Andel skyddade grundvattentäkter	*90 %*	*50 %*
Koldioxidutsläpp från kommunens fordon	*289*	*295*
Koldioxidekvivalenter från kommunens livsmedelsinköp	*1,9*	*1,9*
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	*39,6*	*36*

Kommunen ska kännetecknas av ett gott företagsklimat

Målet bedöms vara delvis uppnått. Här har även mätningarna inom SKRs löpande insikt vägts in för att göra bedömningen.

Tranemo kommun har i olika mätningar visat på ökad kundnöjdhet. I Svenskt näringslivs ranking förbättrar kommunen sig med 7 placeringar. I SKRs mätning löpande insikt ökar kundnöjdheten. I skrivande stund är resultatet inte helt klart, men av den data som finns tillgänglig ser vi att inom området bygglovshandläggning vi går från låg kundnöjdhet till mycket hög kundnöjdhet.

Under året har Handlingsplanen till Näringslivspolicyn reviderats och infrastruktur har tillförts som ett eget område. En rad företagsträffar, politikerbesök och möten med intresserade företag har genomförts.

Dessutom har flera samtal genomförts med företag som vill etablera sig eller bygga bostäder i Tranemo kommun.

Urval av mått	Utfall	Utfall 2018
Företagsklimat: Sammanfattande omdöme	*3,3*	*3,3*
Kommunens service till företagen	*2,8*	*2,8*
Kommunens information till företagen	*3,2*	*2,8*
Kommunens tillämpning av lagar och regler	*2,9*	*3*

Brukarens perspektiv är utgångspunkt för verksamheten i skola och omsorg

Målet bedöms vara delvis uppnått. De flesta mått ligger i höjd med föregående år.

Viktiga aktiviteter under perioden inom lärande är skolverkets samverkan för bästa skola, PIF och implementering av uppdaterade riktlinjer för elevhälsoarbetet.

Arbetet med barn- och unga samverkan (BUS) utvecklas. Projektet ska leda till förbättrad samverkan mellan polis, skola och omsorg. Målet med arbetet är att ha en tydlig hållbar modell med individen i centrum som vi alla känner oss trygga att arbeta i och med. En processledare är tillsatt för att hålla samman arbetet.

Urval av mått	Utfall	Utfall 2018
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	*80*	*78,57*
Elever i åk. 9, meritvärde hemkommun, genomsnitt (16 ämnen)	*210,43*	*214,32*
Betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning, kommunala skolor	*14,2*	*14,48*
Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	*67,4*	*69,7*
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - hänsyn till åsikter och önskemål, andel (%)	*84*	*86*
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - hänsyn till åsikter och önskemål, andel (%)	*94*	*80*

Tranemo kommun har ett hållbart arbetsliv för både medarbetare och chefer

Målet bedöms inte vara uppnått.

Det finns väldigt många exempel på vad olika avdelningar gjort för att skapa hållbara arbetsplatser. Personalavdelningen har arbetat med introduktionsprogram för nyanställda och välkomstträff för nyanställda. En chefsportal är lanserad, portalen nås från intranätet och ska fungera som stöd för chefen. Detta kommer stödja våra anställda genom att skapa en trygghet i hur vår organisation fungerar. Undersökning från personalavdelningen visar att 92% av våra anställda skulle rekommendera andra att arbeta i Tranemo kommun.

Exempel från andra avdelningar är Medborgarservice- och processtöd som arbetat med att identifiera vad en frisk arbetsplats innebär och tillsammans arbetat fram gemensamma "spelregler".

Inom Bibliotek har en riskanalys genomförts under hösten inför den kommande flytten av verksamheten till Centralen. Arbetsmiljön har varit en viktig aspekt som har beaktats i tidsplaneringen. Det har också renderat i planeringen av utbildning för personalen i ergonomi och stresshantering.

Urval av mått	Utfall	Utfall 2018
Sjukfrånvaro	*7 %*	*6,2 %*

Kommunens invånarantal ska öka

Målet bedöms vara uppnått. Befolkningsökningen under 2019 blev 62 personer vilket är något bättre än målet på 60 personer.

Kommunen arbetar för ökat bostadsbyggande och näringslivsetableringar och antalet detaljplaner har ökat för olika typer av bostadstomter och industrimark.

Samhällsutvecklingssektionen har valt att göra en långtidsprognos som ska ta sikte på målet om 14 000 invånare år 2035. Med det som grund kan kommunen planera nya bostadsområden och lokaler för kommunens verksamheter. Det ger också ett underlag för att göra en ekonomisk prognos på lokalkostnader fram till år 2035. Planering för bostadsförsörjning kan också bli ett stöd i kommande års arbete med en ny översiktsplan för kommunen.

Vi fokuserar på kulturens roll i samhällsutvecklingen och arbetar för att stärka och synliggöra de värden och effekter som kulturen kan bidra med i ett samhällsperspektiv. Att skapa attraktiva platser där kultur spelar en aktiv roll blir allt viktigare, både för att skapa ett meningsfyllt liv för boende och besökare men också för att stimulera tillväxt.

Urval av mått	Utfall	Utfall 2018
Invånarantal	*11 936*	*11 874*

Kommunens resurser ska användas på ett effektivt sätt.

Målet bedöms vara uppnått. Omfattande insatser har gjort under året för att hämta hem föregående års underskott.

Genom hårt arbete har omsorgssektionen vänt ett underskott på 12,7 miljoner kr till budget i balans. Det är genom att vara restriktiva i bemanning, nyrekrytering och inköp samt att se över möjligheterna i våra egna verksamheter och samverka bättre som lett till resultatet.

På samhällsutvecklingssektionen har ett omfattande arbete skett under hösten då konsulter kopplade till planverksamheten successivt har fasats ut. Dessa resurser kan användas mer effektivt genom ett samarbete med annan kommun alternativt att anställa planarkitekter i kommunen.

Fler initiativ inom automatisering och digitalisering har startat. Dessa kommer i många fall effektivisera våra arbetssätt, och i viss fall öka kundnyttan.

Urval av mått		Utfall	Utfall 2018
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	–		*134 550,2*
Kostnad för kommunal grundskola åk 1-9, kr/elev	–		*116 800*
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	–		*136 344,12*
Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare	–		*1 106 405,94*
Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/hemtjänsttagare	–		*284 680,07*

Måtten redovisas i juni.

Kommunens ekonomi ska vara god

Se kommentar nedan under rubriken ekonomisk översikt för kommunen.

Urval av mått		Utfall	Utfall 2018
Kommunens soliditet ska uppgå till minst 20%	●	*24,8 %*	*24,5 %*
Självfinansieringsgrad - investeringar	●	*103 %*	*129 %*
Balanskravsresultat 10 mnkr	■	*6,3*	*4,2*

Kommunens Kvalitet i Korthet

Nyckeltal KKIK

Nyckeltal	Utfall	Utfall 2018	Riket
Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), hemkommun, andel (%)	72,5	74,2	73,6
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	80	78,57	83
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesproven i SV, Sv2 och MA, hemkommun, genomsnittlig andel (%)	69,3	75,2	68,1
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	75	73,5	70,5
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	44	42	66,9
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, median	13	15	15,1
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - trygghet, andel (%)	82	87	87,9
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trygghet, andel (%)	95	87	88,7
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - bemötande, andel (%)	95	98	97
Företagsklimat enl. Svenskt Näringslivs enkätdel, ranking	168	183	145,5
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, (%)	61,11	60,19	56,4
Gott bemötande vid kontakt med kommun, andel av maxpoäng (%)	82,13	74,56	88,4

Kommunstyrelsens ordförande

När jag summerar det gångna året så kan jag glatt konstatera att vi återigen har ett ökat invånarantal i vår kommun. Vi var vid årets slut 11 936 invånare och vi har idag en tydlig ambition och mål om att öka detta talet till 14 000 invånare år 2035.

Detta innebär att vi måste förbättra utfallet av nybyggnation av bostäder och framförallt lägenheter inom vår kommun. Det finns en efterfrågan och kö på lägenheter och blir något ledigt så fylls den direkt. För att kunna möta upp detta, så är en pusselbit vår nya samverkan med Gislaved gällande Miljö och Bygg som vi startade upp 2019. Det stora arbetet och engagemanget som lades ned för att få detta på plats till den 1/1 2019 var enormt viktigt för vår kommun. Det påbörjades också ett arbete i förvaltningen med att inventera alla våra detaljplaner. Så att vi på ett bättre och effektivare sätt kan få den expansion i vår kommun som vi nu eftersträvar.

Ett hållbart samhälle med bra bostäder tillsammans med en god infrastruktur grundar för en bra tillväxt och vi har under året fört dialog med olika myndigheter och aktörer gällande vår infrastruktur, kollektivtrafiken samt vårt vägnät. Vi har bland annat jobbat för att säkerställa nya tågstopp i Grimsås och Länghem samt ytterligare tågstopp i Limmared. Detta arbete pågår även framöver och är en del i vårt arbete för vår kommun.

I början av året så uppstod en personalsituation inom omsorgssektionen som innebar att vi bland annat fick stor hjälp av vår grannkommun, Svenljunga, som bistod oss med ledningsfunktion. Med denna hjälp samt med ytterligare stöd av vår egen personal så kunde man hantera detta på allra bästa sätt. Man har även lyckats med att få ett prognostiserat underskott i början av året till ett resultat i balans. Detta visar ytterligare på att genom samverkan, ansvar och engagemang så är inget omöjligt. Jag vill ge en stor eloge till alla inom omsorgsektionen för detta arbete.

Skolan har under 2019 lagt ner mycket arbete som ska leda till förbättrade studieresultat för våra elever. Bland annat så avslutades under året vårt samverkansprojekt med Skolverket gällande, Bästa skola, som nu har gett oss rutiner och förutsättningar för att nå vår måluppfyllelse. Detta tillsammans med den samverkansprocess som påbörjats med omsorgssektionen kommer ge bra förutsättningar för tidiga insatser och till positiva resultat framöver.

Vår Tekniska sektion och vår Samhällsutvecklingssektion har genomfört en mängd aktiviteter under året för att höja vår attraktivitet ytterligare för vårt närings- och föreningsliv, kommuninvånare och för dom som besöker vår kommun. Bland annat så har Tekniska sektionen genomfört röjningsarbete gällande parkområden och detta arbete kommer att fortskrida.

Tranemo kommun är en föreningstät kommun och under året så genomfördes 5 dialogträffar med kommunens föreningar. Träffarna har präglats av diskussioner utifrån olika frågeställningar och ämnesområden. Detta har resulterat i en mängd förslag, åsikter och synpunkter som förvaltningen tagit med sig för fortsatt utveckling och samverkan.

Vårt näringsliv är navet för vår välfärd och med en nystart under 2019 gällande vår nya miljö och byggnämnd med Gislaved samt med vår dialog som vi har med näringslivet, men också med föreningslivet, kulturen och civilsamhället, både internt och externt från vår förvaltning, gör att vi tillsammans skapar förutsättningar till att lyckas med det vi vill uppnå. Jag kan med stor glädje se hur vår kommun utvecklas, nu och inför de kommande åren!

Detta är en liten del av alla händelser och aktiviteter som skett under året men som speglar det stora engagemang och arbete som läggs ner i vår kommun. Ett stort TACK till er alla för era insatser.

Tony Hansen (s)

Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande

Återigen ett händelserikt år att lägga till handlingarna. En av de händelser som jag hoppas kommer att ha stor betydelse är att vi under året äntligen satte spaden i backen för byggandet av Centralen med bibliotek, bistro och hotell.

Det ekonomiska resultatet stannade till slut på 15,8 miljoner kronor vilket tyvärr är det sämsta på många år. Av resultatet är 6,3 miljoner kronor det s k balanskravsresultat som staten bestämt skall vara positivt, om inte krav på åtgärder skall redovisas. Resten, 9,2 miljoner kronor är en minskning av pensionsskulden.

Över tid är det ett alldeles för lågt resultat för att kommunens ekonomi skall kännas trygg och hållbar.

Trots det finns det anledning att nämna att stora insatser gjorts i verksamheterna för att vända den negativa ekonomiska trenden inom flera områden. Det gör att vi ändå kan se viss tillförsikt för framtiden.

Vad gäller målen för verksamheten pågår en stor omdaning av hela sättet att arbeta med mål som till stor del införts i budgeten för 2020. Samtidigt pågår arbetet med att ta fram en ny vision och strategisk plan som skall vara ledstjärna för allt vi gör de kommande åren.

Under året har ett viktigt uppdrag med att se hur kommunen kan stärka vårt näringslivsarbete påbörjats, och resultatet kommer att presenteras under 2020.

När det gäller investeringarna har flera byggprojekt försenats av olika orsaker. Det är olyckligt då det kan leda till sämre arbetsmiljö och köer till förskola mm. Positivt är att alla kommunens investeringar finansierats med egna medel.

Befolkningen har ökat med 62 personer under året vilket motsvarar ca 0,5%. Positivt är också att vi för första gången på många år har ett födelseöverskott. Ett av de övergripande mål som gäller från och med 2020 är att vi vill ha 14 000 invånare 2035. Det innebär ca 1% befolkningsökning per år, och skall vi lyckas med det måste det genomsyra arbetet i hela organisationen varje dag.

Bostadsbyggandet är på en hygglig nivå. Bland annat har Tranemo Bostäder färdigställt 25 lägenheter på Lövängen som tagits i bruk under året, och även flera privata fastighetsägare bygger bostäder i olika orter. Men utifrån det satta befolkningsmålet måste tempot höjas på bostadsbyggandet. Arbetet med att ta fram nya detaljplaner måste ökas ordentligt. Tyvärr har vi fortfarande inte fått igång något mer bostadsprojekt på Tranemo Park vilket är djupt olyckligt.

Många grundläggande förutsättningar för framtiden är positiva. Bland annat kan nämnas låg arbetslöshet, hög förvärvsfrekvens samt starkt och framgångsrikt näringsliv. Lägg därtill flera positiva ekonomiska grundfaktorer, ett aktivt föreningsliv och en spirande framtidstro så har vi en god grund att stå på för framtiden.

Men det finns också utmaningar som exempelvis tillgång till arbetskraft med rätt kompetens och nödvändiga förstärkningar av infrastrukturen. 2020 kommer också att bjuda på ekonomiska utmaningar när verksamheten i vissa delar måste anpassas till fastställd budget.

Utöver att leda kommunens eget arbete läggs hela tiden ett stort engagemang från många, både tjänstepersoner och politiker på det utåtriktade arbetet. Särskilt frågor runt kompetensförsörjning och infrastrukturutveckling är alltid aktuella. Det är mycket viktigt för att stärka vårt erbjudande till

både företagare som vill etablera eller utöka sin verksamhet här, och inflyttare som vill skaps sig en god och trygg framtid i vår kommun.

Avslutningsvis vill jag tacka alla anställda och förtroendevalda, men också alla Ni som gjort insatser inom civilsamhället, för det fantastiskt fina jobb Ni alla gjort under året.

Lennart Haglund (c)

Organisation

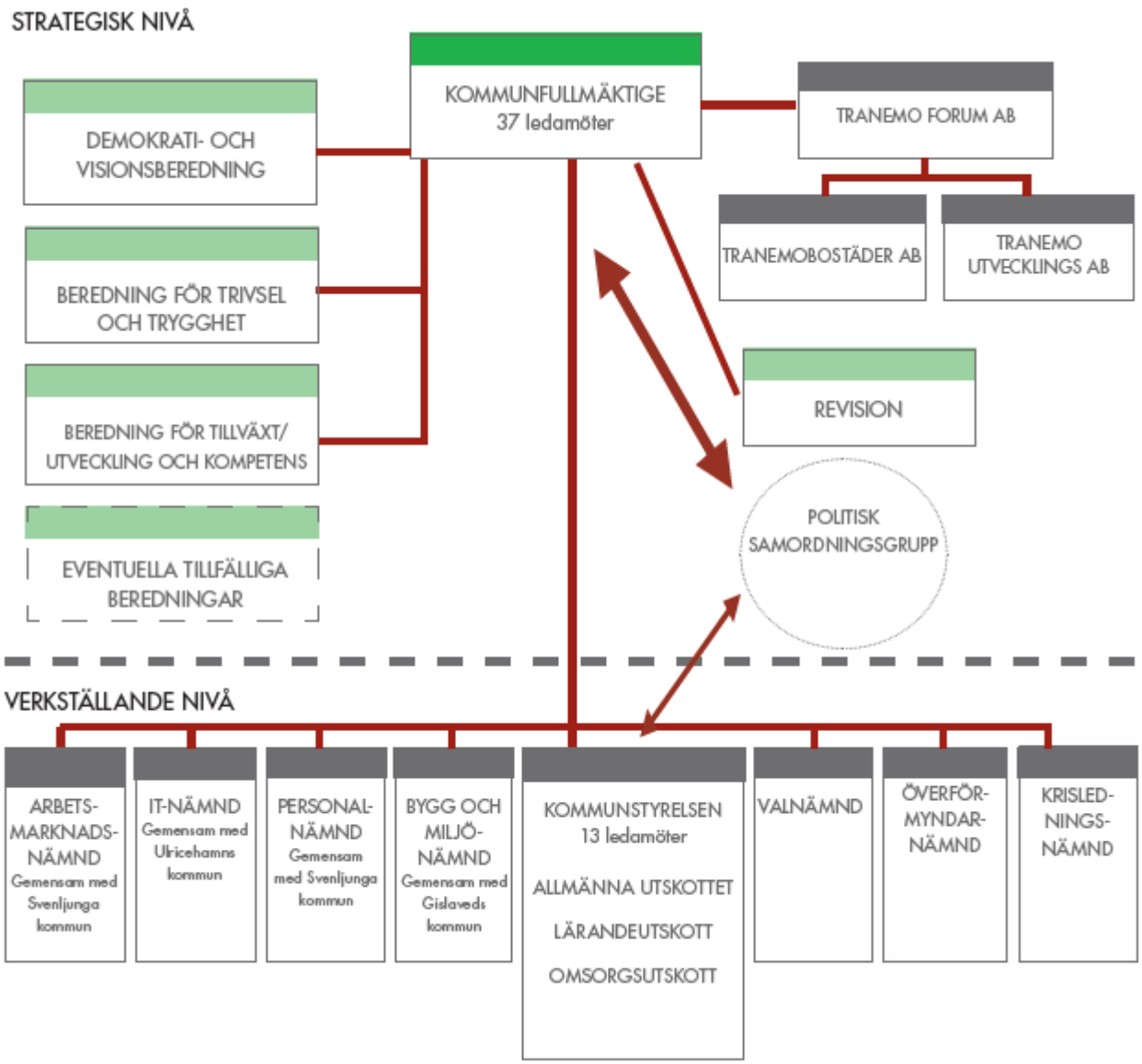

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är den högsta beslutande instansen i Tranemo kommun. I fullmäktige finns 37 ledamöter. I Tranemo kommunfullmäktige finns en majoritet som leds av socialdemokraterna. Kommunfullmäktige består av 51 % kvinnor och 49 % män.

Mandatfördelning Kommunfullmäktige

	2019-2022	2015-2018
Centerpartiet	8	9
Moderaterna	5	5
Liberalerna	1	1
Kristdemokraterna	2	2
Socialdemokraterna	13	13
Miljöpartiet	1	2
Vänsterpartiet	2	1
Sverigedemokraterna	5	4
Summa	**37**	**37**

Kommunkoncernen

Koncernredovisningen för Tranemo kommun omfattar utöver kommunen även moderbolaget Tranemo Forum AB samt dotterbolagen Tranemobostäder AB och Tranemo Utvecklings AB.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens uppgift är att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter, samt att ha uppsikt över nämndens och kommunägda bolags verksamhet. Kommunstyrelsen har hand om den ekonomiska förvaltningen.

Kommunala uppdragsföretag

Det har under året funnits fyra enskilda förskolor som utför förskole- och fritidsverksamhet. Dessa är Fyrklövern i Limmared, Skogsduvan i Mossebo, Tranbäret i Tranemo samt Prästkragen i Månstad.

Extramamman & Ugglans hemhjälp utför hemtjänst.

Alma Assistans, Bärkraft Assistans, Handen Assistans, Primacura, Frösunda omsorg, LSS assistans, Rix omsorg, Vägabo skola, Lystra personlig assistans samt Älvsborgs assistans utför tjänster inom personlig assistans. Därtill kommer företag där kommunen köper platser för vård enligt socialtjänstlagen.

Sophämtningen sköttes under året av Nordisk Återvinning Service AB.

Femårsöversikt

	2019	2018	2017	2016	2015
EKONOMISKT RESULTAT					
Årets resultat, mnkr	15,8	17,4	29,6	25,9	23,0
Årets resultat exkl jämfö.störande poster	15,8	17,4	29,6	25,9	20,8
Ökning nettokostnader, %	2,8	4,3	5,2	6,7	3,7
Ökning skatteintäkter, %	3,7	2,2	6,7	3,4	6,0
Personalkostnader, mnkr	549,7	548,6	549,6	511,8	461,7
INVESTERINGAR					
Nettoinvesteringar, mnkr	87,4	58,2	68,2	74,7	98,8
Självfinansiering av investeringar, %	103	129	111	85	61
TILLGÅNGAR/SKULDER					
Totala tillgångar, mnkr	**1029,1**	**977,7**	**991,2**	**951,2**	**884,3**
varav					
Omsättningstillgångar, mnkr	167,3	153,6	177,3	152,6	113,8
Anläggningstillgångar, mnkr	861,8	824,1	814,0	798,6	770,5
Totala skulder, mnkr	774,1	738,5	769,4	759,0	718,0
varav					
Kortfristiga skulder, mnkr	201,4	194,2	186,2	172,3	178,2
Långfristiga skulder, mnkr	296,8	262,3	292,0	291,7	231,4
SOLIDITET					
Soliditet inkl pensionsskuld, %	24,8	24,5	22,4	20,2	18,8
SKATTESATS					
Kommunal skattesats, %	21,50	21,50	21,50	21,00	21,00
Total skattesats, %	32,98	32,98	32,98	32,48	32,48
INVÅNARE					
Folkmängd	**11936**	**11874**	**11841**	**11776**	**11619**
Folkökning	62	33	65	157	-21
Födda	121	122	106	108	106
Döda	113	146	133	113	122
Födelsenetto	**8**	**-24**	**-27**	**-5**	**-16**
Inflyttning	707	670	766	780	616
Utflyttning	653	613	674	618	621
Flyttningsnetto	**54**	**57**	**92**	**162**	**-5**

Omvärldsanalys

Låg tillväxt både i Sverige och globalt förväntas under 2020

Tre procent tillväxt globalt men Europa ser svagt ut

Världens totala tillväxt beräknas 2020 hamna på 3,0 procent, vilket är samma nivå som 2019 och lägre än 2018 då den var 3,8 procent. Indien och Kina beräknas ha de största tillväxttalen med 6,0 procent respektive 5,8 procent. Kina beräknas dock tappa jämfört med tidigare år. Kina är extremt viktig för den totala globala tillväxten då de står för 20 procent av världens totala bruttonationalprodukt, BNP. De kinesiska myndigheterna tros acceptera en något lägre tillväxt till förmån för en finansiell och miljömässigt hållbar utveckling. Nedåtrisker för Kinas tillväxt finns och ett är handelsavtalet som tecknats med USA. Osäkerhet råder vad det kommer att innebära för Kinas del. Dessutom kan oron i Hongkong komma att påverka negativt.

Den amerikanska ekonomin har nu för första gången genomgått en hel tioårsperiod utan lågkonjunktur. Tillväxten beräknas dock mattas under 2020 och hamna på knappt två procent, vilket kan jämföras med de tre procent det var 2018. Handelskriget med Kina har påverkat den amerikanska tillväxten negativt men det avtal som nu slutits är positivt för USA:s del.

Europa har det fortsatt kämpigt och beräknas ha en tillväxt på 1,2 procent år 2020. Tyskland spås ha en ökning med endast 0,6 procent och även Italien har det kämpigt. I Tyskland är det framförallt tillverknings- och fordonsindustrin som har det svårt. Omställningen av fordonsindustrin till mer elbilar tar tid och påverkar mycket. I Storbritannien är det positivt med att det blir en ordnad Brexit den 31 januari. Däremot är det ju fortfarande frågetecken hur de avtal som kommer att tecknas med EU kommer att påverka de brittiska företagen.

Nedgången i Sverige beräknas bli mild

Ökningen av BNP i Sverige beräknas under 2020 stanna på 1,4 procent, vilket är något högre än 2019 men lägre än 2018 års 2,2 procent. För Sverige är riskbilden snarast på den positiva sidan de närmaste åren. Finanspolitiken är svagt expansiv i år med bland annat betydande skattesänkningar och höjd garantipension. Det, i kombination med frånvaro av bostadspolitiska reformer eller nya kreditrestriktioner som dämpar bostadsmarknaden, talar för uppåtgående bostadspriser. Mer pengar kommer också att tilldelas kommunsektorn samt för klimatinvesteringar. Detta utgör en uppåtrisk för hushållens konsumtion och investeringar.

Svensk export har gått starkt under 2019 mycket beroende på den svaga svenska kronan. Ytterligare försvagning av kronan under 2020 är inte trolig och därmed är ytterligare exportökning inte så trolig.

Riksbanken höjde i december reporäntan till 0 och för 2020 och 2021 förväntas den att ligga still på den nivån. Inflationen beräknas bli 1,7 procent år 2020, alltså något i underkant av målet på två procent.

Arbetsmarknaden förväntas försvagas och arbetslösheten att öka från 2019 års 6,8 procent till 7,3 procent år 2020. Den låga tillväxten beräknas slå igenom på arbetslösheten. Huvuddelen av de centrala löneavtalen löper ut i vår och arbetsmarknadens parter har inlett nya förhandlingar. Det ser ut att bli besvärliga förhandlingar. Konjunkturen och arbetsmarknaden har bromsat in men vissa företag upplever svårigheter att rekrytera, främst specialister. Trots de senaste årens till synes höga resursutnyttjande har löneökningarna inte tilltagit utan de har legat parkerade på cirka 2,5 procent per

år. Det antyder en måttlig löneglidning, utöver de nu gällande centrala avtalen som ger cirka 2,2 procent. Mot bakgrund av dämpade konjunktursignaler och en svag produktivitetsutveckling vill arbetsgivarna se en nedväxling av löneökningstakten i de kommande avtalen. Industrinormen, det vill säga att den konkurrensutsatta industrin sätter märket, är dock under en allt större attack vilket kan tala för ett något ökat hänsynstagande till de mer hemmamarknadsbaserade sektorerna, som väntas ha en starkare utveckling framöver.

Skatteunderlaget ökningstakt minskar

Den reala ökningen av skatteunderlaget med inflationen borträknad beräknas för 2019 bli 1,6 procent, vilket är starkare än tidigare förväntat och högre än 2018 års 1,1 procent.

Konjunkturavmattningen under 2020 leder till att sysselsättningen minskar, vilket innebär fallande skatteunderlagstillväxt realt sett till den lägsta ökningstakten på tio år. För 2020 beräknas det reala skatteunderlaget att öka med endast 0,6 procent. För kommuner och regioner kom därför regeringens förslag den 20 januari om ökade generella statsbidrag på totalt 5 miljarder 2020 väldigt välkommet.

Tranemo kommuns ekonomi 2020 och framåt

Tranemo kommun påverkas liksom övriga kommuner negativt av den förväntat svaga utvecklingen av skatteunderlaget. Hänsyn till detta är tagen i den beslutade budgeten för 2020 som har ett budgeterat överskott på 15 mnkr. Efter det att budgeten beslutades blev invånarantalet den 1 november 2019 lägre än beräknat, vilket påverkar de budgeterade skatteintäkterna negativt med 1,25 mnkr. Invånarantalet den 1 november 2019 var 11 910, vilket är 34 invånare högre än ett år tidigare. Motsvarande ökning mellan 1 november-siffran 2017 och 2018 var 58 invånare. Den av regeringen föreslagna ökningen av generella statsbidrag innebär ett tillskott för Tranemo med 4 mnkr. Det innebär att det finns goda chanser att det budgeterade resultatet för 2020 ska kunna hålla.

I den beslutade budgeten för 2020 har de ekonomiska ramarna till verksamheterna sänkts med 20 mnkr om man räknar oförändrade priser. Det innebär alltså att verksamheterna får kompensation för beräknade löneökningar och ökning av övriga kostnader så siffermässigt blir inte minskningen 20 mnkr, men i realiteten behöver verksamheterna minska sina kostnader med 20 mnkr, vilket motsvarar 2,7 procent av kommunens totala budget.

Det ekonomiska resultatet 2018 och 2019 har varit för lågt, vilket inneburit att kommunens resultat balanserat runt noll-strecket båda åren.

Den budgeterade ekonomiska resultatet 2020 på 15 mnkr ger kommunen en välbehövlig buffert för oförutsedda händelser och också möjlighet att finansiera en större del av investeringarna med egna medel och därigenom inte behöva öka låneskulden så mycket som annars varit nödvändigt.

Tranemo kommuns ekonomi står sig därför stark med en god soliditet på runt 25 procent (egna kapitalet i förhållande till totala skulder), en inte alltför hög skattesats och ett högre budgeterat ekonomiskt resultat 2020.

Källor:

Swedbank Economic Outlook, januari 2020

Sveriges kommuner och regioners, SKR, makronytt, december 2019

Utvecklingen i Tranemo Kommun

Invånarantalet i Tranemo kommun ökade med 62 personer under 2019.

Arbetslösheten i Tranemo kommun var vid årsskiftet 2019 5,0 procent, vilket är 0,5 procentenheter högre än föregående årsskifte. Andelen ungdomsarbetslösa 18-24 år var vid årsskiftet 6,7 procent en ökning med 1,3 procentenheter jämfört med förra årsskiftet.

Tranemo kommun har under perioden 2006-2018 haft nettoinpendling till kommunen. 2006 var nettoinpendlingen 100 personer. 2008 hade det ökat till 166 personer. Under 2018 uppgick inpendlingsnettot till 158 personer.

I detta avsnitt i årsredovisningen redovisas hur befolkningsunderlaget förändras och hur den lokala arbetsmarknaden utvecklas.

Befolkningsutvecklingen

Tranemo kommuns befolkningsmängd uppgick per den 31/12 2019 till 11 936 invånare, en ökning med 62 personer jämfört med för ett år sedan. Detta är det högsta invånarantalet sedan 2002-12-31 då invånarantalet var 11 988. Jämfört med drygt 25 år tillbaka har invånarantalet i kommunen minskat. 1993-12-31 uppgick invånarantalet i kommunen till 12 550 invånare.

Utvecklingen med en minskande befolkning sedan början av 1990-talet är inte unik för Tranemo kommun. Många mindre kommuner har haft en liknande utveckling. Flyttströmmarna går till storstäder, kuststäder och universitets- och högskoleorter. Den stora invandringen under hösten 2015 och 2016 har bidragit till ett trendbrott med en stor ökning av invånarantalet även i mindre kommuner. Under de senaste åren har invandringen minskat.

Åldersstrukturen i Tranemo kommun skiljer sig markant från den för hela riket i vissa åldersgrupper. Framför allt har Tranemo kommun betydligt fler invånare i åldersgruppen 65-79 år jämfört med snittet för hela riket. På olika sätt finns det möjlighet att påverka utvecklingen. Kommunfullmäktige har i budgetbeslutet för 2020 beslutat om ett befolkningsmål om 14 000 invånare år 2035. Under de närmaste åren kommer handlingsplaner och aktiviteter att sättas igång med koppling till befolkningsmålet. Byggnation av bostäder är en viktig faktor liksom bra kommunikationer till större orter. Under 2019 påbörjades byggnation av nytt bibliotek vid Tranemosjön. Byggnaden kommer också att innehålla hotell, bistro och turistinformation. Byggnationen är ett led i strävan att göra Tranemo kommun till en attraktiv kommun att bo och leva i.

Utvecklingen på arbetsmarknaden

I december 2019 var andelen öppet arbetslösa i kommunen 2,7 procent medan den totala arbetslösheten uppgick till 5,0 procent, vilket är 0,5 procent högre än föregående årsskifte. Den totala arbetslösheten i länet uppgick till 6,6 procent och i riket till 7,4 procent i december 2019.

I Tranemo kommuns näringsliv är det en relativt stor koncentration på tillverkande industri. De största arbetsgivarna i kommunen, Tranemo kommun undantaget, är Ardagh Glass Limmared AB och Nexans IKO Sweden AB.

Pendlingen till och från Tranemo kommun ökar, framförallt inpendlingen. År 2005 pendlade 1 498 personer in i kommunen enligt statistik från SCB. Under 2018 var antalet inpendlare 2 088 personer. 1 930 personer pendlade ut ur kommunen 2018. ”Inpendlingsnettot” var följaktligen 158 personer.

2006 var det första året under åtminstone de senaste femton åren som kommunen hade en nettoinpendling. Den tidigare nettoutpendlingen, som dock sjunkit stadigt under hela 2000-talet, var 175 personer under 2005 och hela 365 personer om man går så långt tillbaka som 1998.

Tranemo kommun	
Landareal	744 km2
Invånare per km2	16
Befolkningsutveckling 2018	
Befolkning 2018-12-31	**11 874**
Inflyttningar	707
Utflyttningar	653
Flyttningsöverskott	54
Födda	121
Döda	113
Födelseöverskott	8
Befolkningsförändring	**62**
Befolkning 2019-12-31	**11 936**

Befolkningsutveckling 2015-2019

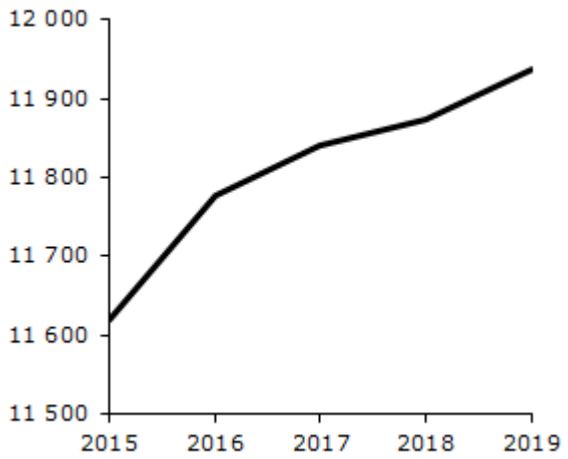

Total arbetslöshet 2015-2019

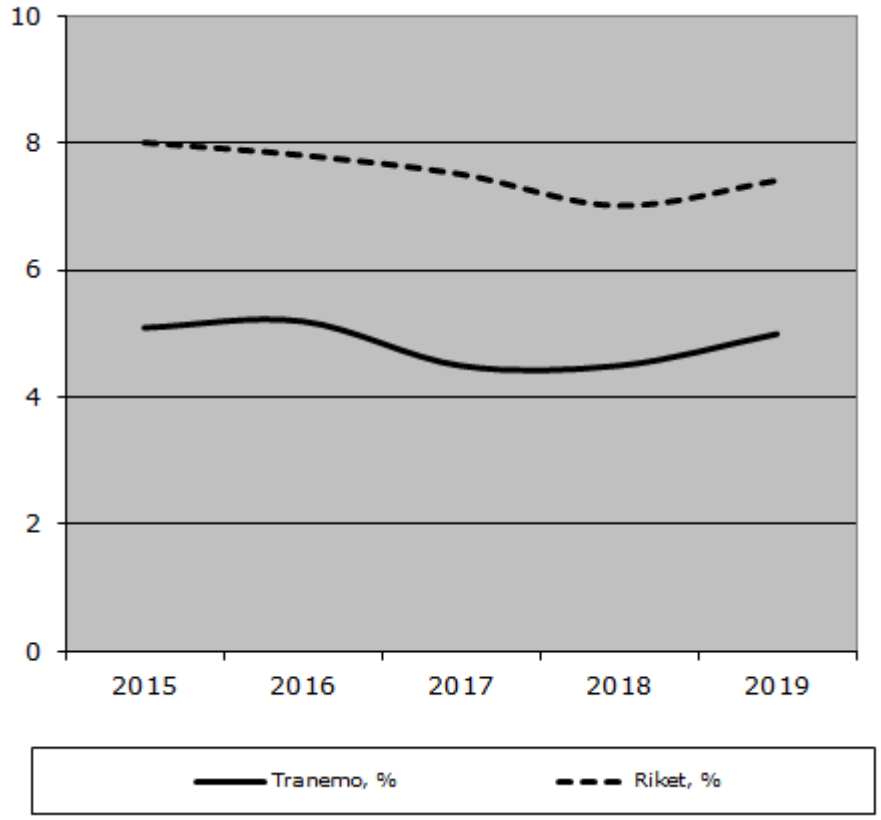

Ungdomsarbetslöshet 2015-2019

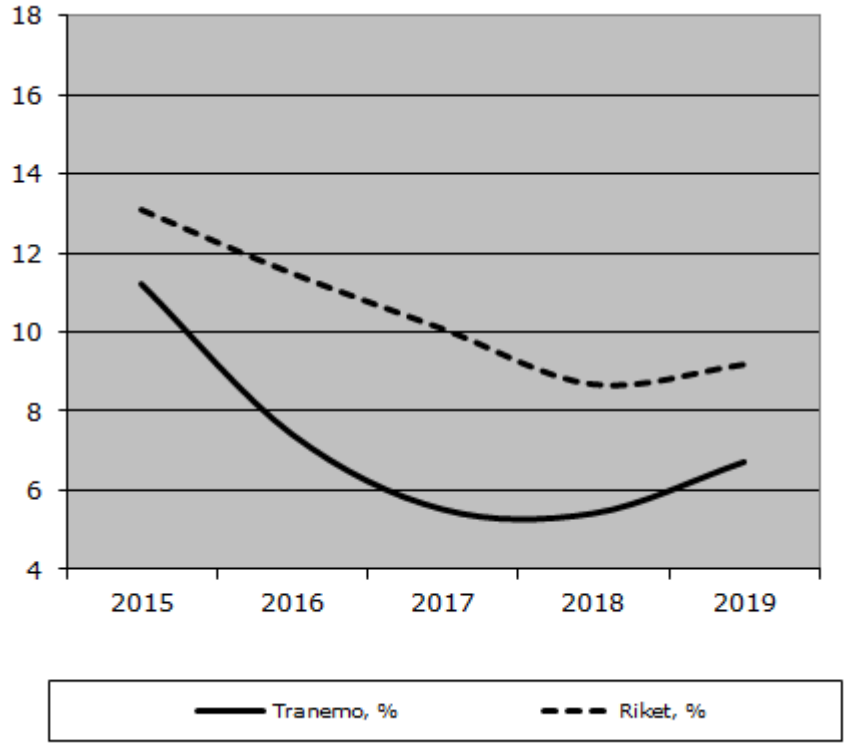

Pendling 2014-2018

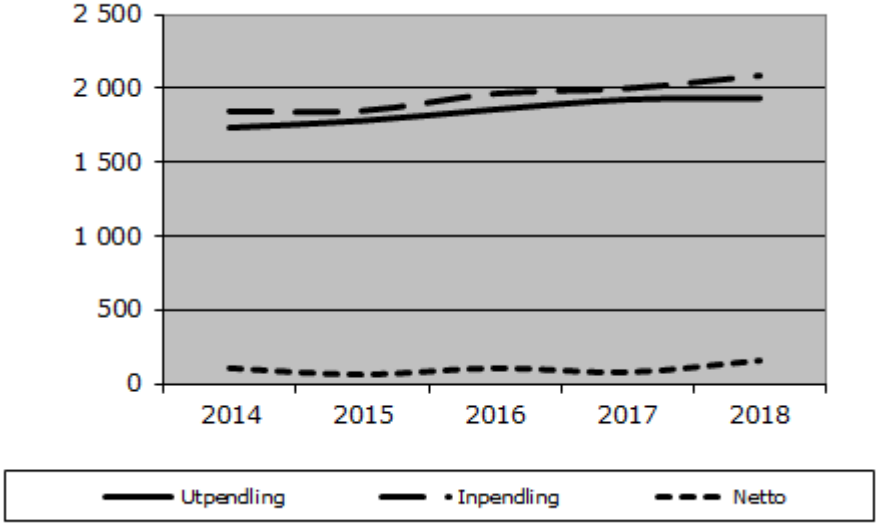

Antal nya företag per 1000 invånare

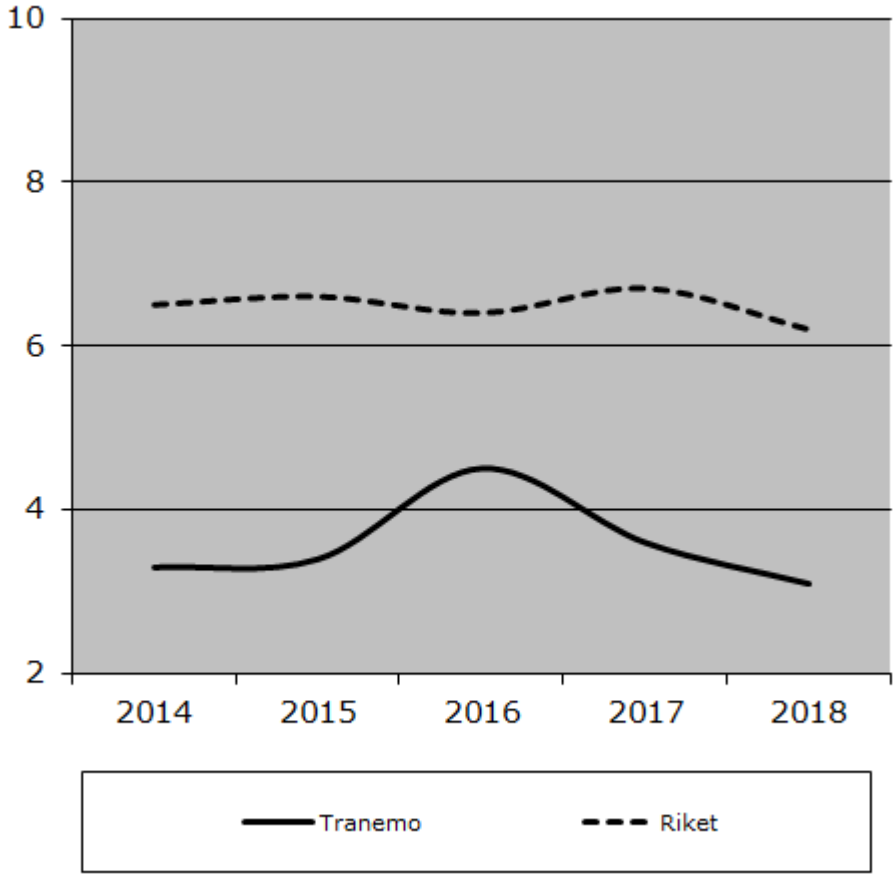

Tranemo kommun i ett sjuhäradsperspektiv

I detta avsnitt redovisas jämförande statistik ur olika aspekter för kommunerna i Sjuhärad.

Befolkningsutveckling senaste femårsperioden, %		Arbetslöshet december år 2019, %		Andel (%) elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogrammen, läsår 2018/2019	
Bollebygd	9,8	Vårgårda	2,4	Bollebygd	90,0
Vårgårda	6,7	Mark	2,4	Borås	82,7
Ulricehamn	6,1	Bollebygd	2,4	Mark	82,1
Borås	5,7	Herrljunga	2,6	Herrljunga	80,6
Svenljunga	4,2	Ulricehamn	2,6	Ulricehamn	80,2
Mark	2,8	Tranemo	2,7	Tranemo	79,1
Tranemo	2,3	Svenljunga	2,7	Vårgårda	78,7
Herrljunga	1,4	Borås	4,2	Svenljunga	68,8
Källa: Folkmängd 1/11 respektive år,		Riksgenomsnitt	4,0	Riksgenomsnitt	84,3
SCB		Källa AMS		Källa: Skolverket	

Skattesats år 2019, %		Allmännyttiga bostadsföretag, hyresnivåer 2019, kr/kvm		Andel (%) gymnasieelever som fullföljde utbildningen inom tre år, exklusive IM - läsår 2018/2019	
Ulricehamn	21,05	Herrljunga	907	Vårgårda	91
Vårgårda	21,21	Tranemo	923	Herrljunga	86
Mark	21,21	Vårgårda	957	Svenljunga	80
Borås	21,31	Mark	975	Tranemo	80
Tranemo	21,50	Svenljunga	984	Ulricehamn	77
Bollebygd	21,59	Ulricehamn	1 056	Borås	77
Herrljunga	21,94	Borås	1 065	Bollebygd	75
Svenljunga	22,35	Bollebygd	-	Mark	75
Riksgenomsnittet	20,70	Riksgenomsnitt	1 049	Riksgenomsnitt	77
Källa: SCB		Källa: SABO		Källa: Skolverket	

Skattekraft i % av riksgenomsnittet, 2019	
Bollebygd	99
Borås	94
Ulricehamn	92
Tranemo	91
Mark	91
Vårgårda	90
Herrljunga	89
Svenljunga	86

Källa: SCB

Förskola, antal inskrivna barn per årsarbetare, 15 okt 2019	
Herrljunga	4,7
Svenljunga	4,8
Tranemo	4,8
Mark	4,8
Borås	5,3
Ulricehamn	5,4
Vårgårda	5,5
Bollebygd	6,0
Riksgenomsnitt	5,1

Källa: Skolverket

Andel av invånare 65+ i särskild boende 2018, %	
Svenljunga	2,6
Bollebygd	3,1
Ulricehamn	3,2
Tranemo	3,5
Herrljunga	3,7
Mark	3,7
Borås	3,7
Vårgårda	4,0
Riksgenomsnitt	-

Källa: Kolada

Svenskt Näringslivs kommunrankning 2019	
Vårgårda	4
Herrljunga	27
Borås	97
Bollebygd	108
Ulricehamn	120
Tranemo	180
Mark	205
Svenljunga	206

Källa: Svenskt Näringsliv

Grundskolan, antal elever per lärare, 15 okt 2019	
Herrljunga	10,2
Tranemo	11,3
Ulricehamn	11,4
Bollebygd	11,6
Svenljunga	12,2
Mark	12,5
Borås	12,5
Vårgårda	12,9
Riksgenomsnitt	12,1

Källa: Skolverket

Andel av invånare 65+ som var beviljade hemtjänst 2018, %	
Bollebygd	6,2
Tranemo	6,6
Mark	7,0
Ulricehamn	7,8
Herrljunga	7,8
Vårgårda	7,9
Borås	8,5
Svenljunga	11,9
Riksgenomsnitt	-

Källa: Kolada

Ekonomisk översikt koncernen

Kommunkoncernens ekonomiska resultat 2019 uppgår till 17,8 mnkr, vilket innebär en resultatförsämring med 3,5 mnkr jämfört med förra året. Inga jämförelsestörande poster finns i 2019 års resultat.

Koncernen Tranemo kommun

Koncernen Tranemo kommun omfattar utöver kommunen även det helägda bolaget Tranemo Forum AB som i sin tur är 100-procentig ägare till Tranemobostäder AB och Tranemo Utvecklings AB.

Tranemo Forum AB bildades den 12 april 2016 i syfte att få en bättre samverkan mellan kommunen och de kommunala bolagen. Tranemo Forum AB förvärvade den 9 juni 2016 samtliga aktier i Tranemobostäder AB och Tranemo Utvecklings AB från kommunen.

Bostadsbolaget Tranemobostäder har även under 2019 haft en stor del av sina lägenheter uthyrda, 2,1 procent har varit outhyrt av det totala beståndet.

Tranemo Utvecklings AB bildades 2005 och syftet med bolagets verksamhet är att utgöra ett näringspolitiskt instrument för kommunstyrelsen genom att via fastighetsverksamhet eller genom uppdrag från kommunstyrelsen bidra till att utveckla näringslivet i Tranemo kommun. Bolaget ska för detta ändamål äga, förvalta och försälja fastigheter och på ägarens uppdrag förvärva samt bebygga fastigheter för näringsverksamhet. Bolaget ska även för detta ändamål åta sig uppdrag från kommunstyrelsen avseende näringsverksamhet. Bolaget förvaltade vid utgången av 2019 en lokalyta på 40 775 kvm.

Årets ekonomiska resultat

Kommunkoncernens ekonomiska resultat 2019 uppgår till 17,8 mnkr (2018: 21,3 mnkr).

Koncernens resultatutveckling 2015-2019, mnkr

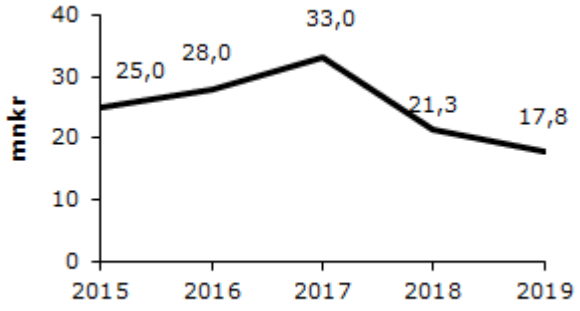

Koncernens resultatutveckling 2015-2019, mnkr
Exklusive jämförelsestörande poster

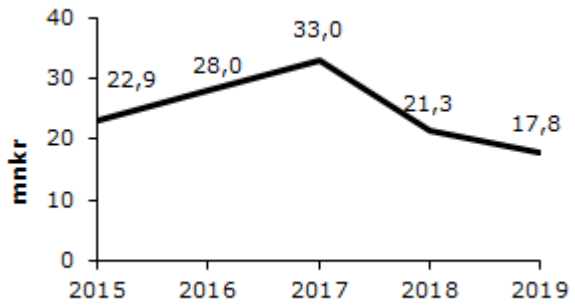

Koncernens soliditet

Soliditetsmåttet anger andelen eget kapital av de totala tillgångarna. En soliditet på 15 procent innebär att redovisningsenheten har skulder motsvarande 85 procent av de samlade tillgångarna. Soliditeten är ett mått på det ekonomiska handlingsutrymmet. En låg soliditet innebär att det ekonomiska handlingsutrymmet är begränsat – och vice versa. Koncernens soliditet, inklusive samtliga pensionsåtaganden, har under den senaste femårsperioden legat mellan 17,0 och 21,9 procent. Vid årsskiftet 2019-12-31 är koncernens soliditet 21,1 %.

Soliditetsutveckling 2015-2019
Inklusive hela pensionsskulden

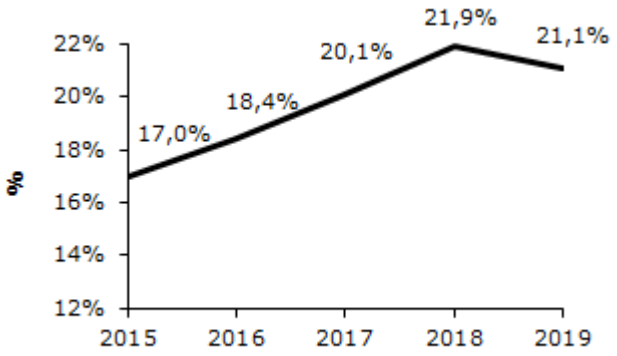

God ekonomisk hushållning i koncernen 2019

De kommunala bolagen i kommunkoncernen har uppnått satta avkastningskrav. Kommunen, som är tongivande i kommunkoncernen har delvis uppnått satta kriterier för god ekonomisk hushållning. Därigenom blir bedömningen att Tranemo kommunkoncern delvis har uppnått god ekonomisk hushållning under 2019.

Tranemo Forum AB

Tranemo Forum AB är moderbolag i bolagskoncernen och har som verksamhet att äga och förvalta aktierna i sina dotterbolag. Utöver det har bolaget i nuläget en låneram med beviljad borgen från kommunen på 75 mnkr. Syftet med låneramen är att bolaget ska kunna finansiera större investeringar i sina dotterbolag. Tranemo Forums resultat 2019 innebär ett resultat på 0,0 mnkr. Soliditeten är vid årsskiftet 9,7 %.

Ordförande	Tony Hansen (s)	
VD	Carita Brovall	
Kommunens ägarandel:	100%	
Aktiekapital:	6,0 mnkr	
Organisationsnummer:	559058-4511	
	2019	**2018**
Resultat efter skatt	0,0 mnkr	0,0 mnkr
Omsättning	0 mnkr	0 mnkr
Balansomslutning	61,0 mnkr	61,0 mnkr
Soliditet	9,7%	9,7%

Tranemobostäder AB

Bolagets samtliga aktier ägs av det kommunala bolaget, Tranemo Forum AB.

Syftet med Tranemobostäders verksamhet är att äga, förvalta och hyra ut bostäder och lokaler inom Tranemo kommun. Bolagets verksamhet kan också omfatta uppförande av småhus och bostadsrätter för försäljning.

Bolagets säte finns i egen fastighet med tomträtt på Moavägen 12.

Tranemobostäder verkar i konkurrens med andra aktörer på marknaden för bostäder och lokaler inom kommunen. Av antalet hyresrätter i kommunen ägs merparten av Tranemobostäder. Det ekonomiska resultatet för bolaget under 2019 uppgår till 1,4 mnkr efter skatt (2018: 2,9 mnkr). Driftskostnaderna har ökat i jämförelse med föregående år. Detta förklaras av ökade kostnader för fastighetsskötsel, avfallshantering samt lokal administration. Kostnader för kvalitetsarbete, strategisk planering samt hyresjuridisk- och fastighetsteknisk rådgivning har ökat jämfört med föregående år.

Andelen outhyrda lägenheter har ökat något under 2019. Antalet outhyrda lägenheter uppgick i genomsnitt under 2019 till 17 lägenheter vilket motsvarar 2,1 procent av lägenhetsbeståndet. Detta är en ökning med 5 lägenheter jämfört med föregående år.

Räntekostnaderna är 0,2 mnkr lägre än föregående år. Kostnaderna för underhåll uppgick till 10,3 mnkr under året (2018:11,4 mnkr).

Bolagets soliditet har minskat med 2,1 procent och uppgår vid årsskiftet till 9,4 procent. Bolagets låneskuld har ökat med 55 mnkr och uppgår vid årsskiftet till 200 mnkr.

Bolaget hade under 2019 ett avkastningskrav på 4,25 procent att uppfylla. Utfallet för 2019 blev 5,4 procent.

Nybyggnation av 25 lägenheter på Lövängen i Tranemo har pågått under 2019 och redovisas i balansräkningen som pågående nybyggnationer. Beslut har också tagits om renovering av 72 lägenheter på Solgård i Tranemo.

Väsentliga händelser efter balansdagen

Beslut har fattats gällande nybyggnation av 16 lägenheter på Radhusvägen i Länghem.

Framtiden

Planer finns för ytterligare nybyggnation av lägenheter i Tranemo kommun där Tranemobostäder är en viktig aktör. Påbörjade detaljplaner för detta ändamål är på Radhusvägen i Dalstorp, Solgårdsgatan i Tranemo och Radhusvägen i Länghem.

Satsningar på underhåll fortsätter även under 2020 med fokus på inre och yttre underhåll samt att skapa trygga miljöer.

Ordförande	Jan-Erik Svenningsson (s)	
VD	Annika Fagrell Björklund	
Kommunens ägarandel:	100%	
Aktiekapital:	5,0 mnkr	
Organisationsnummer:	556449-1966	
	2019	**2018**
Resultat efter skatt	1,4 mnkr	2,9 mnkr
Omsättning	52,7 mnkr	51,8 mnkr
Summa outhyrt	2,3 mnkr	1,8 mnkr
Balansomslutning	241,8 mnkr	187,6 mnkr
Antal lägenheter	794	795
Antal lokaler	52	52
Genomsnittlig vakansgrad	2,1%	1,5%
Soliditet	9,4%	11,5%

Resultatutveckling före skatt Tranemobostäder AB 2015-2019, mnkr

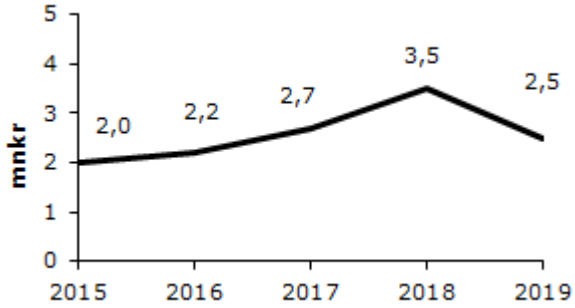

Soliditetsutveckling Tranemobostäder AB 2015-2019

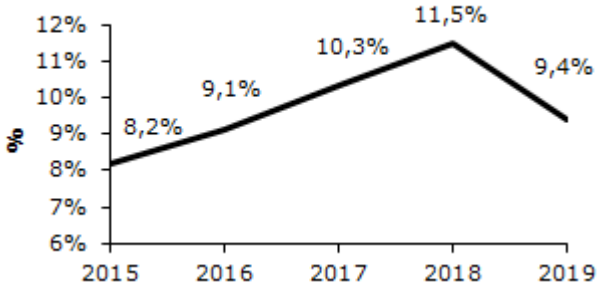

Tranemo Utvecklings AB

Bolagets samtliga aktier ägs av det kommunala bolaget, Tranemo Forum AB.

Det ekonomiska resultatet för bolaget under 2019 uppgår till 0,6 mnkr efter skatt (2018: 1,0 mnkr). Resultatet är belastat med en nedskrivning av värdet på fastighet i Dalstorp samt kostnader för utredning att göra TUAB till ett näringslivsbolag samt också en röjningskostnad av skog. Totalt har ovanstående åtgärder belastat resultatet med 0,7 mnkr.

Bolagets soliditet har ökat och är vid årsskiftet 15,5 procent (2018=14,2 procent).

Bolaget hade under 2019 ett avkastningskrav på 7,25 procent att uppfylla och utfallet blev 8,0 procent.

Bolagets omsättning och balansomslutning ökade kraftigt under 2008 och 2009 efter ett antal fastighetsförvärv. Därefter var det en lång period där inga nya fastighetsförvärv gjordes. Under 2017 byggde bolaget till lokalerna på Gudarp 3:44 i Tranemo för NRI Holding AB. Under 2019 har inga nya förvärv eller nybyggnationer gjorts.

Bolaget har under 2019 amorterat 4 mnkr på sin låneskuld, vilket gör att låneskulden uppgår till 68,6 mnkr vid årsskiftet.

Bolaget har under verksamhetsåret förvaltat följande fastigheter:

- Genhöve 2:2 i Ljungsarp. *Fastigheten är uthyrd i sin helhet till Ljungsarps Mekaniska. Återköpsavtal finns.*
- Skogarp 1:39 och 1:21 i Dalstorp. *Fastigheten är uthyrd i sin helhet till CJ Automotive. Återköpsavtal finns.*
- Gudarp 3:44 i Tranemo. *Fastigheten är uthyrd i sin helhet till NRI Holding AB. Återköpsavtal finns.*
- Moghult 1:223 i Grimsås. *Fastigheten är uthyrd i sin helhet till Nexans.*

Väsentliga händelser efter balansdagen

I januari 2020 har avtal tecknats med bolaget Febitec AB om försäljning av fastigheten Skogarp 1:39 och 1:21 i Dalstorp. Köparen, Febitec AB är ett nybildat bolag som ingår i samma ägarkonstellation som CJ Automotive AB.

Framtiden

Verksamheten förväntas ge ett fortsatt positivt ekonomiskt resultat de kommande åren.

Bolaget har under året fått ett något utökat uppdrag i ägardirektivet. Förutom fastighetsverksamheten ska bolaget åta sig uppdrag av kommunstyrelsen i Tranemo avseende näringsverksamheten i Tranemo kommun.

De risker som finns i bolagets verksamhet handlar om kreditrisker. Bolaget har ett fåtal hyresgäster - om det skulle inträffa att någon av dessa hyresgäster får försämrad kreditvärdighet på ett sätt som inte kan förutses nu så skulle det kunna få återverkan på bolagets resultat och ekonomiska ställning. Bolaget hanterar kreditriskerna genom att löpande följa upp hyresgästernas ekonomiska utveckling.

Ordförande	Anders Brolin (s)	
T f VD	Lars-Gunnar Karlsson	
Kommunens ägarandel:	100%	
Aktiekapital:	6,0 mnkr	
Organisationsnummer:	556662-4952	
	2019	**2018**
Resultat efter skatt	0,6 mnkr	1,0 mnkr
Omsättning	7,4 mnkr	7,0 mnkr
Balansomslutning	82,2 mnkr	85,4 mnkr
Lokalyta (kvm)	40775	40775
Soliditet	15,5%	14,2%

Resultat före skatt Tranemo Utvecklings AB 2015-2019, mnkr

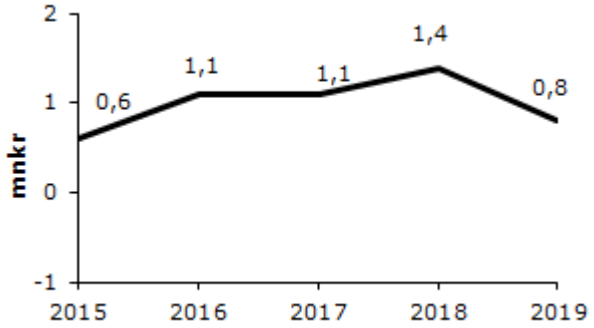

Soliditetsutveckling Tranemo Utvecklings AB 2015-2019, mnkr

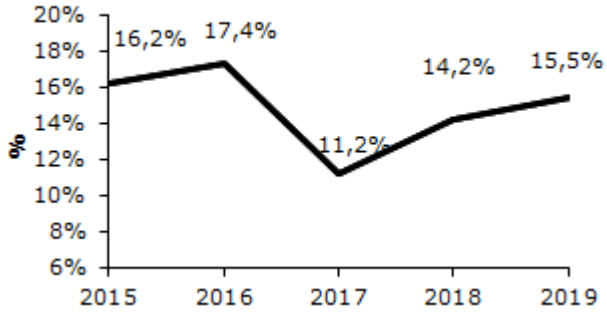

Ekonomisk översikt kommunen

Sammanfattning

Det ekonomiska resultatet för 2019 uppgår till 15,8 mnkr, vilket är 1,6 mnkr lägre resultat än föregående år. I 2019 års resultat ingår en minskning av intjänad pensionsskuld per 1997-12-31 med 9,5 mnkr. Denna post ska återläggas när avstämning görs mot balanskravet, vilket innebär att balanskravsresultatet blir 6,3 mnkr, vilket kan jämföras med 2018 års balanskravsresultat som var 4,2 mnkr.

Investeringarna under 2019 uppgick till 87,4 mnkr.

För att beskriva och analysera det ekonomiska resultatet, den ekonomiska utvecklingen och kommunens finansiella ställning används en modell som utgår från fyra olika perspektiv:

- **Resultat och kapacitet** Det finansiella resultatet: – vilken balans har kommunen haft över intäkterna och kostnaderna under året och över tid? Kapacitetsutvecklingen – vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt?
- **Risk och kontroll** Riskförhållanden – vilka är riskerna som kan påverka kommunens resultat och kapacitet? Kontroll – vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

RESULTAT OCH KAPACITET

Årets ekonomiska resultat

Kommunens ekonomiska resultat för 2019 uppgår till 15,8 mnkr, (2018=17,4 mnkr). I 2019 års resultat ingår en minskning av intjänad pensionsskuld per 1997-12-31 med 9,5 mnkr. Staten har ett krav på kommunerna att nå minst ett nollresultat, det så kallade balanskravet. Vid beräkning av balanskravsresultatet ska återläggning ske av resultat påverkat av den gamla pensionsskulden intjänad före 1997-12-31. Tranemo kommuns balanskravsresultat 2019 blir därmed 6,3 mnkr (2018=4,2 mnkr).

Det officiella ekonomiska resultatet är 4,7 mnkr bättre än budget ,15,8 mnkr mot budgeterat 11,1 mnkr. Tranemo kommun använder den så kallade fullfondsmodellen där hela pensionsskulden redovisas i balansräkningen till skillnad från många andra kommuner som redovisar enligt blandmodellen, vilket innebär att pensioner intjänade före 1997-12-31 redovisas vid sidan om balansräkningen och därmed påverkar inte förändringar av den delen av pensionsskulden resultatet. Denna pensionsskuldförändring är betydligt högre än budgeterat 9,5 mnkr mot budgeterat 3,9 mnkr. Det innebär att det officiella resultatet 2019 är påverkat väldigt mycket av förändringen av den gamla pensionsskulden. **Balanskravsresultatet 2019 på 6,3 mnkr är 0,9 mnkr lägre än det budgeterade balanskravsresultatet.**

Finansiering

Intäkterna från skatteintäkter och generella statsbidrag är **3,7 mnkr lägre** än budgeterat. Utebliven byggbonus och ökning av generella statsbidrag som var budgeterat är förklaring till det lägre utfallet.

Övrig finansiering är **0,8 mnkr högre än budget** varav etableringsersättningar från Migrationsverket står för 0,6 mnkr av överskottet.

De finansiella nettokostnaderna är **0,6 mnkr högre än budget.**

De planenliga avskrivningarna tillsammans med interna kapitalkostnader är **0,4 mnkr högre än budgeterat.**

Kostnaden för pensioner är **6,7 mnkr lägre än budgeterat.** Här ingår pensionsskuldförändring på den gamla pensionsskulden med 9,5 mnkr. Denna borttagen har pensionskostnaderna istället ökat med 2,8 mnkr.

Sammantaget innebär detta att finansverksamheten redovisar ett **överskott mot budget med 2,8 mnkr.**

Kommunens resultatutveckling 2015-2019, mnkr

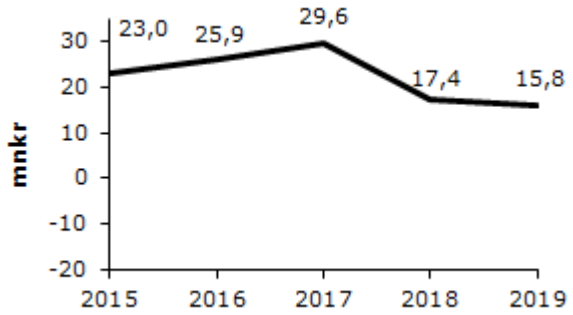

Kommunens resultatutveckling 2015-2019, mnkr
exkl jämförelsestörande poster

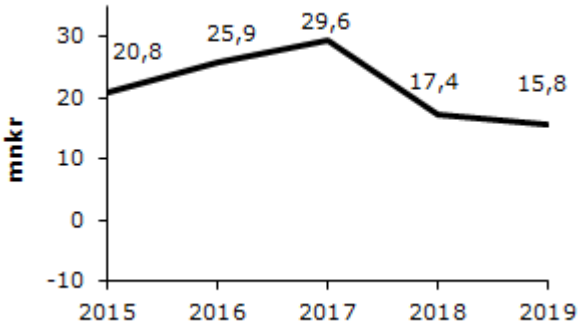

Kommunens balanskravsresultat 2015-2019, mnkr

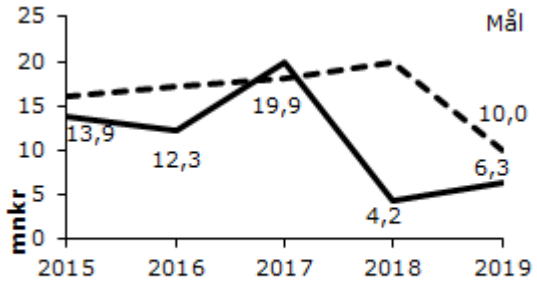

Budgetavvikelser

Verksamheternas ekonomiska utfall innebär ett **budgetöverskott med 2,0 mnkr**. De största avvikelserna redovisas nedan.

Verksamheternas budgetutfall 2019, mnkr	
	Budgetutfall
Externa placeringskostnader inklusive öppenvård	-4,8
Kostnader för vård- och omsorgsboende, hemtjänst	-2,0
Resursökning verksamhetsledare funktionsnedsättning	-1,2
Boende för personer med funktionshinder	+4,7
Bemanning daglig verksamhet (trappstegsmodellen)	+1,6
Tillfälligt lägre kostnader - vakanta tjänster (chefer, handläggare, sociala stödteamet)	+3,1
Försörjningsstöd	+0,8
Grundskolan	-4,1
Ungdomsgymnasiet	-2,1
Förskolan	+1,6
Förskole- och grundskolebarn i andra kommuner samt modersmålsundervisning	+1,6
Lägre kostnad för färdtjänst	+3,8
Miljö- och byggenheten	-1,2
Lokalförsörjning	-1,2
IT-samverkan med Ulricehamn	+0,5
Avgångskostnad chef samhällsutveckling	-1,8
Lägre nettokostnad egen personal och externa konsulter planverksamhet	+0,9
Övriga avvikelser	+1,8
Summa	**+2,0**

Verksamheternas budgetutfall 2014-2019, mnkr	
2014	-4,7
2015	+4,2
2016	+3,8
2017	-0,3
2018	-4,1
2019	+2,0

Investeringar

Årets nettoinvesteringar uppgår till 87,4 mnkr (2018: 58,2 mnkr). Den budgeterade investeringsvolymen för 2019 uppgick till 158,2 mnkr. Investeringsnivån 2019 är 10 mnkr högre än den genomsnittliga årliga investeringsvolymen sett över de senaste fem åren, vilken uppgår till 77,4 mnkr.

De planenliga avskrivningskostnaderna som andel av skatter och statsbidrag är 6,1 procent (2018=5,9%). Den genomsnittliga årliga avskrivningsnivån under den senaste femårsperioden uppgår till 40,1 mnkr. Avskrivningskostnaderna den senaste femårsperioden uppgår därmed till 51,7 procent av gjorda investeringar.

Kommunfullmäktige har angivit som mål att över tid bör alla investeringar självfinansieras. Om tillförda medel enligt modellen avskrivningar+balanskravsresultat ställs i relation till de skattefinansierade investeringarna exklusive biblioteksinvesteringen uppgår självfinansieringsgraden 2019 till 102,7 procent. Om man ser till utfallet de senaste fem åren har självfinansieringsmålet inte uppnåtts – under denna period uppgår självfinansieringsgraden till 88,5 procent. I ett tioårsperspektiv uppgår självfinansieringsgraden till 94,5 procent.

En viss del av årets nettoinvesteringar har gjorts inom sådana verksamheter som finansieras via avgifter från brukarna – fjärrvärme-, renhållnings- och VA-verksamheterna. Sammantaget uppgår investeringarna inom dessa verksamhetsområden till 19,4 mnkr under 2019.

Avskrivningar och nedskrivningar 2015-2019, mnkr

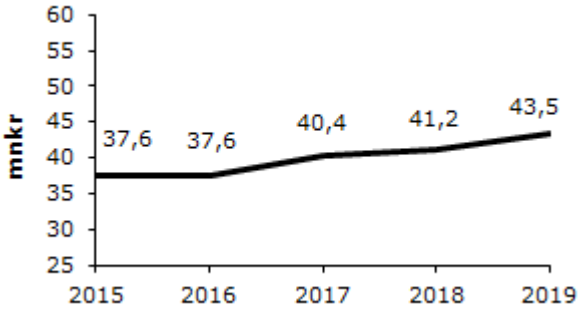

Nettoinvesteringar 2015-2019, mnkr

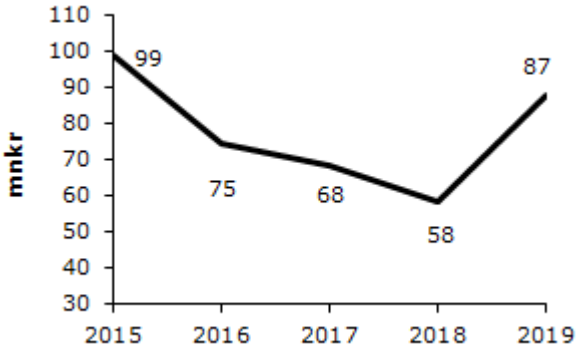

Avskrivningarnas andel av nettoinvesteringarna 2015-2019, %

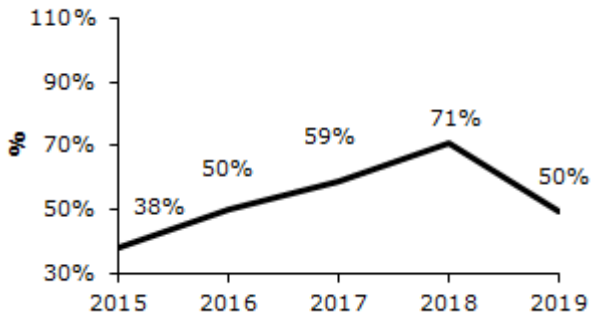

Självfinansieringsgrad 2015-2019

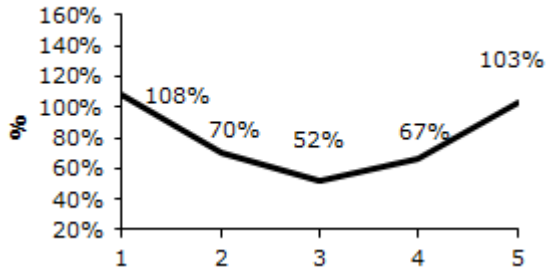

Soliditet

Soliditetsmåttet anger andelen eget kapital av de totala tillgångarna. En soliditet på 16 procent innebär att kommunen har skulder motsvarande 84 procent av de samlade tillgångarna. Kommunens soliditet (inklusive samtliga pensionsåtaganden) har ökat med 0,3 procentenheter under 2019 och uppgår 2019-12-31 till 24,8 procent.

Soliditetsutveckling 2015-2019
inklusive hela pensionsskulden

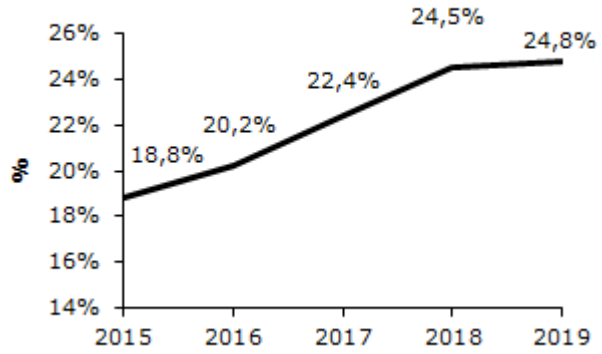

Soliditetsutveckling 2015-2019
inklusive hela pensionsskulden, exkl internbank

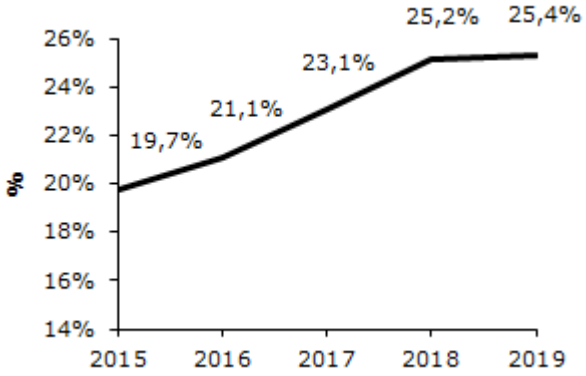

RISK OCH KONTROLL

Lån

År 2005 amorterades kommunens låneskuld till noll. Under perioden 2007-2017 har kommunen nyupplånat 290 mnkr, vilket har varit nödvändigt på grund av mycket omfattande investeringar. Under 2018 amorterades 30 mnkr och 2019 lånades dessa 30 mnkr åter upp för att finansiera att investeringarna 2019 är högre än inkommande kassaflöde. Det innebär att låneskulden per 2019-12-31 är 290 mnkr.

Sammantaget uppgår kommunens utlånade medel per 2019-12-31 till 23,6 mnkr (2018: 27,6 mnkr). Hela beloppet är utlånat till Tranemo Utvecklings AB. 2007 var första gången på många år som kommunen hade en låneskuld som översteg utlånade medel. Höga investeringsnivåer under den senaste tioårsperioden har inneburit att kommunens ”nettolåneskuld” har gått från -54 mnkr 2003 till 266 mnkr, d v s från att ha haft 54 mnkr mer utlånat än inlånat 2003 har kommunen idag en egen låneskuld på 266 mnkr. Det likviditetstillskott som denna utveckling har inneburit har använts för att finansiera kommunens investeringar. På grund av fortsatt höga investeringsnivåer ligger det i den ekonomiska planeringen att kommunen ska ta upp ytterligare lån de kommande åren.

Låneskuldsutveckling 2015-2019, mnkr

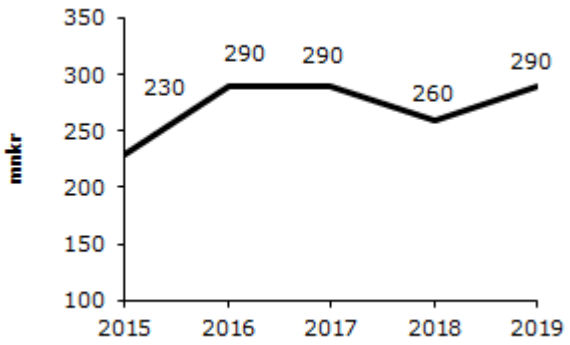

Borgensåtaganden

Tranemo kommun har beslutat om generell borgen till kommunens helägda bolag. Av kommunens bolag har Tranemo Forum AB en extern låneskuld på 55 mnkr och Tranemobostäder AB har en extern låneskuld 2019-12-31 på 200 mnkr (2018: 145 mnkr). Kommunen har också ett borgensåtagande på 15 mnkr till förmån för fiberföreningar som bygger fibernät i Tranemo kommun.

Pensionsförpliktelser

Från och med 2005 redovisar Tranemo kommun samtliga pensionskostnader, d v s även förändringen av den så kallade ”ansvarsförbindelsen” över resultaträkningen, i enlighet med beslut i kommunfullmäktige. Kommunfullmäktiges beslut angående pensionsredovisningen överklagades och ärendet avgjordes under 2005 av länsrätten i Vänersborg i kommunens favör.

Hade redovisningen av pensionskostnaderna 2019 skett enligt den så kallade ”blandmodellen” hade kostnaderna varit 9,5 mnkr högre.

Finansiella placeringar

Kommunen har för närvarande inga tillgångar placerade i värdepapper.

Avsättning för återställande av deponier

Tidigare innebar kommunens hantering av avfall förvaring av avfall på deponi (soptipp). När en deponi stängts ska en av myndigheterna godkänd återställningsplan föreligga.

Från och med 2002 till 2012 gjordes årliga avsättningar för uppskattade framtida kostnader för återställandet av de två deponier, Gudarp och Änglarp, som kommunen har använt för avfallsförvaring.

Sluttäckningarna har avslutats och fonderade medel har förbrukats.

Kommunalskatt

Tranemo kommun höjde under 2017 den kommunala skattesatsen från 21 kr till 21,50. Skattesatsen har inte förändrats sedan dess utan är 21,50 kr. Tranemo har därmed en högre skattesats än både läns- och riksgenomsnittet. Regionens utdebitering var 11,48 under 2019. Därmed uppgick den sammanlagda kommunala skattesatsen i Tranemo till 32,98 procent.

Tranemo kommun har ett skatteunderlag per invånare som uppgår till 91 procent av riksgenomsnittet.

Balanskravet

Tranemo kommuns ekonomiska resultat 2019 innebär att Kommunallagens krav om ekonomi i balans är uppfyllt. Med hänsyn taget till att det i redovisningen görs avsteg från den så kallade ”blandmodellen” när det gäller redovisningen av pensionskostnader så är resultatet 6,3 mnkr högre än vad som krävs för att uppnå kravet på ekonomisk balans. Tranemo kommun har uppnått kravet varje enskilt år sedan införandet år 2000.

Mål för god ekonomisk hushållning

Under 2019 har den del av det ekonomiska målet som innefattar soliditet uppnåtts. Måttet som anger att vi ska finansiera de skattefinansierade investeringarna med egna medel är uppnått. Det ekonomiska resultatmålet för 2019 var 10 mnkr och utfallet blev 6,3 mnkr. Resultatmålet är alltså inte uppnått. När det gäller de sju övergripande verksamhetsmålen anses tre av målen ha uppnåtts,

tre mål är delvis uppnådda och ett mål anses ej uppnått. En sammantagen bedömning är att Tranemo kommun under 2019 delvis har uppnått målet för god ekonomisk hushållning.

Väsentliga händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

Pensionsåtaganden, mnkr		
	2019	2018
Kortfristiga åtaganden		
Individuell del	16,7	17,5
Särskild löneskatt	4,1	4,3
Summa	**20,8**	**21,8**
Långfristiga åtaganden		
Avsättning	221,9	227,0
Särskild löneskatt	53,9	55,0
Summa	**275,8**	**282,0**
TOTAL	**296,6**	**303,8**

Kommunalskatt		
	2019	2018
Tranemo kommun		
Kommun	21,50	21,50
Region	11,48	11,48
	32,98	**32,98**
Genomsnitt i länet		
Kommun	21,30	21,30
Region	11,48	11,48
	32,78	**32,78**
Genomsnitt i riket		
Kommun	20,70	20,74
Region/landsting	11,49	11,38
	32,19	**32,12**

Balanskravsavstämning tkr	
	2019
Årets resultat enligt resultaträkning	15 838
Pensionskostnader	
- avsteg från blandmodellen	-9 573
Avstämning balanskravet	6 265

Känslighetsanalys, mnkr	
Kommunens ekonomiska resultat påverkas av en mängd olika faktorer. Nedan beskrivs vilken ungefärlig inverkan några av dessa har.	
Ökade personalkostnader med 1%	-5,5
Tio heltidstjänster	+/-5,0
Förändrad utdebitering med 1 kr	+/-26,0

FRAMTIDEN

Ekonomiska mål

Kommunfullmäktige har specificerat vad som är ”god ekonomisk hushållning” i Tranemo kommun genom att bland annat besluta om 3 st finansiella mål.

- **Resultatmål**: Kommunens ekonomiska resultat i form av balanskravsresultatet ska för 2020 uppgå till 15 mnkr. Resultatmålet är höjt med 5 mnkr från 2019 till 2020.
- **Soliditet:** Målet är att kommunens soliditet ska uppgå till minst 22,0 % år 2020, en höjning med två procentenheter jämfört med målet för 2019.
- **Kommunens skattefinansierade investeringar ska till 63 procent finansieras med egna medel under 2020:** Det innebär att de skattefinansierade investeringarna kan uppgå till 95 mnkr under 2020.

Kommunens ekonomiska resultat under 2018 och 2019 har varit svagt. Inför 2020 har beslutats om ett budgeterat ekonomiskt resultat på 15 mnkr. Detta är betydligt högre resultat än det verkliga utfallet 2018 och 2019. Det har varit nödvändigt att höja den budgeterade resultatnivån för att dels ha en buffert för oförutsedda händelser och dels för att kunna finansiera en större del av investeringarna med egna medel.

Med tanke på att de ekonomiska prognoserna tyder på att konjunkturen och därmed också skatteunderlaget kommer att försvagas de närmaste åren, är det viktigt att arbeta med förbättringar och effektiviseringar i verksamheterna, för att kommunen ska kunna nå sitt resultatmål.

När det dessutom är så att kommunen planerar omfattande investeringar de kommande åren är det viktigt att kommunen håller sina resultatmål för att begränsa lånebehovet.

Befolkningsutvecklingen

Sedan mitten på 1990-talet har det varit en tydlig trend att invånarantalet i Tranemo kommun minskar. Denna trend bröts under 2014 när befolkningen ökade med 109 invånare. Tranemo har tagit emot mycket flyktingar under åren 2015-2018 och invånarantalet har stadigt ökat, men under det senaste året har ökningen avtagit. Invånarantalet 2019-12-31 uppgår till 11 936 invånare, en ökning med 62 personer under 2019. Inför 2020 har beslutats om ett befolkningsmål på 14 000 invånare år 2035.

Nödvändigt med fokus på kostnadsmedvetna verksamheter och budgetföljsamhet

2019 innebär ett budgetöverskott för verksamheterna med sammanlagt 2,0 mnkr. Budgetöverskottet skapar goda förutsättningar inför 2020 då verksamheterna behöver göra relativt stora effektiviseringar för att klara en budget i balans.

Att verksamheterna sammantaget kan upprätthålla god budgetföljsamhet även i fortsättningen är nödvändigt för att klara balansen mellan intäkter och kostnader. Det är de ekonomiska förutsättningarna som sätter gränserna för verksamheten. Under de närmaste åren kommer behoven på service i kommunerna att vara högre än skatteunderlagets utveckling. För att möta detta är det viktigt att verksamheterna arbetar med förbättringar och går igenom sina processer och använder sig av digitalisering där det går. På det viset kommer verksamheterna att använda kommunens resurser på ett så effektivt sätt som möjligt.

Plan för fortsatt utveckling

Under 2020 kommer arbetet att slutföras gällande införande av en ny styrmodell för verksamhetsstyrning. Fokus under 2020 riktas också mot effektiviseringar i verksamheterna med hjälp av digitalisering. Bland annat finns inplanerat sex st frukostseminarier för att verksamheterna ska få uppslag på idéer till förbättringar och digitalisering.

Finansiella rapporter

Driftredovisning - Nettokostnader per verksamhetsområde (mnkr)

Verksamhetsområde	Bokslut 2018	Urspr budg 2019	Justering budget	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse 2019
Servicesektionen	**-50,6**	**-52,6**	**0,6**	**-52,0**	**-51,1**	**0,9**
Övergripande verksamhet	-4,9	-4,0	-0,3	-4,3	-4,5	-0,2
Fastighet	-30,7	-30,8	-0,2	-31,0	-32,3	-1,3
Kost	-21,9	-23,1	0,0	-23,1	-23,0	0,1
Infrastruktur	-20,5	-21,6	0,1	-21,5	-17,6	3,9
Affärsverksamheter	1,7	-0,4	0,0	-0,4	-0,1	0,3
Samverkansnämnd miljö och bygg		-4,3	-0,1	-4,4	-5,6	-1,2
Tekniska sektionen	**-73,6**	**-84,2**	**-0,5**	**-84,7**	**-83,1**	**1,6**
Övergripande verksamhet	-30,1	-40,3	-0,4	-40,7	-38,7	2,0
Grundskola, förskola, särskola	-176,3	-173,6	-1,0	-174,6	-177,1	-2,5
Gymnasium	-65,6	-63,6	0,0	-63,6	-65,7	-2,1
Kultur och fritid						
Lärandesektionen	**-272,0**	**-277,5**	**-1,5**	**-278,9**	**-281,5**	**-2,6**
Övergripande verksamhet	-21,1	-24,1	0,1	-24,0	-23,2	0,8
Vård och omsorg, Inkl beställd hem-tjänst	-134,2	-133,2	0,2	-133,0	-134,5	-1,5
Funktionsnedsättning och socialt stöd	-70,1	-74,5	0,0	-74,4	-68,7	5,7
Myndighetsfunktion	-50,4	-43,3	0,0	-43,3	-46,0	-2,7
Omsorgssektionen	**-275,8**	**-275,1**	**0,4**	**-274,7**	**-272,4**	**2,3**
Samhällsutvecklingssektionen	**-30,2**	**-26,8**	**-0,1**	**-26,9**	**-27,2**	**-0,3**
Summa sektionerna	**-702,1**	**-716,2**	**-1,1**	**-717,4**	**-715,4**	**2,0**
Finansförvaltningen	**719,5**	**727,3**	**1,1**	**728,4**	**731,2**	**2,8**
Totalt	**17,4**	**11,1**	**0,0**	**11,1**	**15,8**	**4,8**

Investeringsredovisning (mnkr)

	Bokslut 2018	Budget inkl ombudgeteringar 2019	Bokslut 2019	Avvikelse
Projektredovisning				
Tillbyggnad Björkhagens förskola	0,2	8,6	0,8	7,8
Tillbyggnad Solhagens förskola	0	10,0	1,4	8,6
Nytt bibliotek/Centralen	0,8	28,2	19,5	8,7
Ombyggnad Grimsås skola	0,9	14,8	0,8	14,0
Om- och tillbyggnad Glimringe	0,9	15,4	7,8	7,6
Ombyggnad Resurscentrum	0,2	10,6	1,1	9,5
GC-väg till kommungräns Svenljunga	0	4,2	1,9	2,3
Reinvesteringar gata, fastighet, park	7,2	9,3	9,7	-0,4
Övrigt	27,1	34,0	25,0	9,0
Summa skattefinansierade projekt	**37,1**	**135,1**	**68,0**	**67,1**
Inköp sopkärl	1,0	2,3	1,1	1,2
Renovering ledningsnät Grimsås	1,3	1,0	0,7	0,3
Slamhantering Tranemo reningsverk	7,2	5,0	5,9	-0,9
Reinvestering VA	7,2	7,8	8,7	-0,9
Övrigt	4,4	7,0	3,0	4,0
Summa taxefinansierade projekt	**21,1**	**23,1**	**19,4**	**3,7**
Totalt	**58,2**	**158,2**	**87,4**	**70,8**

Investeringsbudgeten inklusive ombudgeteringar för 2019 uppgick totalt till 158,2 mnkr fördelat på skattefinansierade investeringar 135,1 mnkr och taxefinansierade 23,1 mnkr. Av budgeten har 87,4 mnkr förbrukats, motsvarande 55%.

Byggnationen av Centralen, en byggnad på ca 1500 kvadratmeter som ska innehålla bibliotek, turist-information, hotell och restaurang pågår enligt plan. Biblioteket "smygöppnas" i juni, och i början av augusti planeras för den stora invigningen av hela huset. Hotell och restaurang kommer att drivas av extern part.

Ombyggnaden av Grimsås skola upphandlades och tilldelades under tidig vår 2019, men överprövades till förvaltningsrätten. Efter beslut i förvaltningsrätten under hösten gjordes en ny upphandling, vilken även denna överprövades. Förvaltningsrätten avslog överprövningen, och avtal kommer att tecknas i februari 2020. Överprövningarna har medfört att byggstart nu blir närmare ett år

senare än planerat.

I flera orter finns behov av utökade lokaler för förskola, och ett modulkoncept har tagits fram under 2019. Konceptet ska kunna användas vid nybyggnad och tillbyggnad av förskolor med varierande antal avdelningar, vissa anpassningar kan göras utifrån förutsättningarna på varje ställe. Modulkonceptet kommer att innebära att projektering blir både billigare och snabbare, då underlag till byggnation redan finns.

I Tranemo pågår tillbyggnad av Solhagens förskola med ytterligare en avdelning samt personalutrymmen. Modulkonceptet används delvis här för utbyggnaden och byggnationen beräknas vara klar under hösten. Även Björkhagens förskola i Dalstorp ska utökas med en avdelning, upphandling har gjorts men överprövades till förvaltningsrätten vilket medför förseningar.

På vård- och omsorgsboendet Glimringe i Limmared pågår om- och tillbyggnad av kontorslokaler, gemensamma utrymmen som matsal samt lokaler för Närhälsan. Byggnationen beräknas vara klar under juni 2020.

Till införandet av matavfallsinsamling köptes nya kärl in, investeringskostnaden för införandet beräknades till 3,4 mnkr. Den totala kostnaden blev 2,2 mnkr då kostnaden för inköp av kärl blev avsevärt lägre än budgeterat. Informationsinsatser inför starten av matavfallsinsamlingen var medräknat i investeringen, men dessa kostnader har istället täckts inom driftbudgeten.

Med hjälp av medfinansiering från Trafikverket har gång- och cykelväg byggts från Uddebo till kommungränsen mot Svenljunga, för att knyta ihop cykelleden mellan kommunerna. GC-vägen invigdes under oktober månad.

Resultaträkning, Mnkr

	Not	Koncernen		Kommunen		
		Bokslut 2019	**Bokslut 2018**	**Budget 2019**	**Bokslut 2019**	**Bokslut 2018**
Verksamhetens intäkter	1	240,3	249,1	166,4	189,2	199,3
Verksamhetens kostnader	1	-880,6	-871,3	-831,9	-844,1	-837,3
Avskrivningar	2	-53,2	-50,1	-42,2	-43,5	-41,2
Verksamhetens nettokostnader		**-693,5**	**-672,3**	**-707,6**	**-698,5**	**-679,2**
Skatteintäkter	3	536,7	517,6	535,7	536,7	517,6
Generella statsbidrag	3	178,3	179,0	183,0	178,3	179,0
Verksamhetens resultat		**21,5**	**24,3**	**11,1**	**16,5**	**17,4**
Finansiella intäkter	4	1,2	1,7	1,7	2,2	2,7
Finansiella kostnader	4	-3,6	-3,7	-1,7	-2,9	-2,7
Skatt på årets resultat		-1,3	-1,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		**17,8**	**21,3**	**11,1**	**15,8**	**17,4**

Kassaflödesanalys

	Not	Koncernen		Kommunen	
		Bokslut 2019	**Bokslut 2018**	**Bokslut 2019**	**Bokslut 2018**
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Verksamhetens intäkter	1	240,3	249,1	189,2	199,3
Verksamhetens kostnader	1	-880,6	-871,3	-844,1	-837,3
Skatter, generella statsbidrag	3	715,0	696,6	715,0	696,6
Finansiella intäkter	4	1,2	1,7	2,2	2,7
Finansiella kostnader	4	-3,6	-3,7	-2,9	-2,7
Skatt på årets resultat		-0,8	-1,0	0,0	0,0
Ej kassaflödespåverkande poster	5	-5,6	-9,5	-6,2	-9,1
Justering rörelsekapital	6	-15,8	11,3	-3,3	3,7
Kassaflöde löpande verksamheten		**50,2**	**73,3**	**49,8**	**53,2**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Inköp av värdepapper	7	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Avyttrade värdepapper		0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringar, maskiner och inventarier	8	-13,1	-8,6	-13,1	-8,3
Avyttrade maskiner och inventarier	9	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringar, fastigheter och anläggningar	8	-124,2	-67,1	-72,1	-50,2
Avyttrade fastigheter och anläggningar	9	0,7	0,7	0,0	0,1
Investeringsbidrag		1,5	0,0	1,5	0,0
Kassaflöde investeringsverksamheten		**-135,1**	**-75,0**	**-83,7**	**-58,4**
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Utlåning	10	0,0	0,0	0,0	0,0
Återbetald utlåning	10	0,0	3,7	4,0	7,2
Upplåning	11	85,0	0,0	30,0	0,0
Amortering	11	0,0	-30,0	0,0	-30,0
Långfristig leasingskuld	21	1,8	0,0	1,8	0,0
Amortering långfristig leasingskuld	21	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Kassaflöde finansieringsverksamheten		**86,7**	**-26,3**	**35,7**	**-22,8**
Årets kassaflöde		**1,8**	**-28,0**	**1,8**	**-28,0**
Likvida medel vid årets början		91,6	119,6	91,6	119,6
Likvida medel vid årets slut		93,4	91,6	93,4	91,6
Förändring av likvida medel efter justering för jämförelsestörande poster		**1,8**	**-28,0**	**1,8**	**-28,0**

Balansräkning, Mnkr

	Not	Koncernen		Kommunen	
		Utfall 191231	**Utfall 181231**	**Utfall 191231**	**Utfall 181231**
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	12	1 075,1	998,2	785,0	750,3
Maskiner och inventarier	13	37,2	30,1	36,5	29,6
Summa		**1 112,2**	**1 028,3**	**821,5**	**779,8**
Finansiella anläggningstillgångar	**14**	**12,2**	**12,0**	**40,3**	**44,2**
Summa anläggningstillgångar		**1 124,4**	**1 040,3**	**861,8**	**824,1**
Omsättningstillgångar					
Förråd m m	15	23,9	17,0	23,5	16,6
Fodringar	16	85,5	46,4	50,4	45,5
Kassa och bank	17	93,4	91,6	93,4	91,6
Summa omsättningstillgångar	**8**	**202,9**	**155,0**	**167,3**	**153,7**
Summa tillgångar		**1 327,3**	**1 195,3**	**1 029,1**	**977,7**

Balansräkning, Mnkr

	Not	Koncernen		Kommunen	
		Utfall 191231	**Utfall 181231**	**Utfall 191231**	**Utfall 181231**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	**18**	**279,5**	**261,7**	**255,0**	**239,2**
därav årets resultat		17,8	21,3	15,8	17,4
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	19	278,0	283,4	275,8	282,0
Andra avsättningar	20	5,8	4,6	0,0	0,0
Summa		**283,8**	**288,0**	**275,8**	**282,0**
Skulder					
Långfristiga skulder	21	551,8	462,3	296,8	262,3
Kortfristiga skulder	22	212,2	183,3	201,4	194,2
Summa		**764,0**	**645,6**	**498,2**	**456,4**
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**1 327,3**	**1 195,3**	**1 029,1**	**977,7**
Ansvarsförbindelser					
Borgensförbindelser, panter och därmed jämförliga säkerheter	23	15,1	15,1	270,1	215,1
Övriga ansvarsförbindelser	24	12,7	10,9	12,7	10,9
Summa		**27,8**	**26,0**	**282,8**	**226,0**

Noter

NOTER, mnkr	*Koncernen*			*Kommunen*	
	2019	**2018**		**2019**	**2018**
Not 1					
Verksamhetens intäkter och kostnader					
Verksamhetens intäkter					
Avgifter, hyror	141,3	137,0		92,0	89,5
Bidrag	62,3	75,7		62,3	75,7
Försäljning	35,8	34,9		34,8	33,9
Övriga intäkter	0,9	1,5		0,1	0,2
Summa intäkter	**240,3**	**249,1**		**189,2**	**199,3**
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader	-533,6	-531,4		-521,1	-521,6
Pensionskostnader	-28,4	-27,6		-27,7	-27,0
Bidrag	-24,1	-23,9		-24,1	-23,9
Material, tjänster och avgifter	-294,5	-288,4		-271,2	-264,8
Summa kostnader	**-880,6**	**-871,3**		**-844,1**	**-837,3**
I ovanstående ingår kostnader för räkenskapsrevision med:				*-0,1*	*-0,1*
Not 2					
Avskrivningar/Nedskrivningar					
Avskrivningar enligt plan	-52,5	-49,9		-43,5	-41,2
Nedskrivningar	-0,7	-0,2		0,0	0,0
Summa avskrivningar	**-53,2**	**-50,1**		**-43,5**	**-41,2**
Not 3					
Skatteintäkter och generella statsbidrag					
Skatteintäkter					
Kommunalskatt				541,5	520,1
Slutavräkning				-4,8	-2,5
Summa skatteintäkter				**536,7**	**517,6**

NOTER, mnkr	*Koncernen*			*Kommunen*	
	2019	**2018**		**2019**	**2018**
Generella statsbidrag					
Inkomstutjämningsbidrag				122,7	121,0
Regleringsbidrag				8,3	1,9
Kostnadsutjämning				12,2	14,0
Bidrag för LSS-utjämningen				3,9	6,8
Kommunal fastighetsavgift				23,1	22,9
Generella bidrag från staten				8,1	12,4
Summa generella statsbidrag				**178,3**	**179,0**
Summa skatter och statsbidrag				**715,0**	**696,6**
Not 4					
Finansiella intäkter och kostnader					
Finansiella intäkter					
Ränta på utlåning till koncernföretag	0,0	0,0		0,1	0,1
Kommunal borgen	0,0	0,0		1,0	0,9
Övriga finansiella intäkter	1,2	1,7		1,1	1,7
Summa finansiella intäkter	**1,2**	**1,7**		**2,2**	**2,7**
Finansiella kostnader					
Kostnadsräntor lån	-2,1	-2,3		-1,4	-1,3
Ränta pensionsskuld	-1,3	-1,2		-1,3	-1,2
Övriga finansiella kostnader	-0,1	-0,2		-0,1	-0,2
Summa finansiella kostnader	**-3,6**	**-3,7**		**-2,9**	**-2,7**
Not 5					
Ej kassaflödespåverkande poster					
Avsättning pensioner	-5,5	-8,9		-6,2	-9,1
Övrigt	-0,1	-0,6		0,0	0,0
Summa justering	**-5,6**	**-9,5**		**-6,2**	**-9,1**

NOTER, mnkr	*Koncernen*			*Kommunen*	
	2019	**2018**		**2019**	**2018**
Not 6					
Justering av rörelsekapitalets förändring					
Förråd, exploateringsfastigheter m m	-7,0	-0,3		-6,9	-0,2
Fordringar	-13,5	-2,7		-5,0	-4,2
Kortfristiga skulder	3,3	14,1		7,3	7,9
Övrigt	1,3	0,2		1,3	0,2
Summa justering	**-15,8**	**11,3**		**-3,3**	**3,7**
Not 7					
Inköp av värdepapper/andelar					
Södra skogsägarna	-0,1	0,0		-0,1	0,0
Summa	**-0,1**	**0,0**		**-0,1**	**0,0**
Not 8					
Investeringar					
Maskiner och inventarier	-13,1	-8,6		-13,1	-8,3
Fastigheter och anläggningar	-124,2	-67,1		-72,1	-50,2
Summa investeringar	**-137,2**	**-75,7**		**-85,2**	**-58,5**
Not 9					
Avyttrade anläggningstillgångar					
Avyttrade maskiner och inventarier	0,0	0,0		0,0	0,0
Avyttrade fastigheter och anläggningar	0,7	0,7		0,0	0,1
Summa avyttrade anläggningstillgångar	**0,7**	**0,7**		**0,0**	**0,1**
Not 10					
Återbetald utlåning					
Tranemo Utvecklings AB	0,0	0,0		4,0	3,5
Borås Stad RV 27	0,0	3,7		0,0	3,7
Summa återbetald utlåning	**0,0**	**3,7**		**4,0**	**7,2**

NOTER, mnkr	*Koncernen*			*Kommunen*	
	2019	**2018**		**2019**	**2018**
Not 11					
Upplåning					
Reverslån Kommuninvest	85,0	0,0		30,0	0,0
Summa upplåning	**85,0**	**0,0**		**30,0**	**0,0**
Amortering					
Amortering reverslån Kommuninvest	0,0	-30,0		0,0	-30,0
Summa amortering	**0,0**	**-30,0**		**0,0**	**-30,0**
Not 12					
Mark, byggnader, tekniska anläggningar					
Ingående bokfört värde	998,2	975,6		750,3	735,6
Nyanskaffningar	123,9	67,1		72,1	50,2
Årets avskrivningar	-45,9	-44,0		-37,3	-35,4
Årets nedskrivningar	-0,7	-0,2		0,0	0,0
Utrangering/försäljning	-0,3	-0,3		0,0	-0,1
Utgående bokfört värde	**1 075,1**	**998,2**		**785,0**	**750,3**
Mark, byggnader, tekniska anläggningar					
Anskaffningsvärde	1 819,7	1 696,1		1 398,3	1 326,1
Ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-744,6	-697,9		-613,3	-575,9
Summa	**1 075,1**	**998,2**		**785,0**	**750,3**
Anskaffningsvärde					
Markreserv				22,3	22,3
Verksamhetsfastigheter				849,0	838,6
Fastigheter för affärsverksamhet				343,4	316,6
Publika fastigheter				104,5	96,1
Fastigheter för annan verksamhet				34,7	34,7
Övriga fastigheter				0,6	0,6
Pågående investeringar				43,8	17,2
Summa anskaffningsvärde				**1 398,3**	**1 326,1**

NOTER, mnkr	*Koncernen*			*Kommunen*	
	2019	**2018**		**2019**	**2018**
Ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar					
Markreserv				-10,3	-10,3
Verksamhetsfastigheter				-405,4	-380,7
Fastigheter för affärsverksamhet				-139,5	-129,8
Publika fastigheter				-42,9	-41,0
Fastigheter för annan verksamhet				-15,1	-14,1
Summa ack avskrivningar/nedskrivningar				**-613,3**	**-575,9**
Not 13					
Maskiner och inventarier					
Ingående bokfört värde	30,1	27,4		29,6	27,0
Nyanskaffningar	11,8	8,6		11,3	8,3
Årets avskrivningar	-6,4	-6,0		-6,1	-5,7
Utrangering/försäljning	0,0	0,0		0,0	0,0
Utgående bokfört värde	**35,5**	**30,1**		**34,8**	**29,6**
Maskiner och inventarier					
Anskaffningsvärde	91,5	79,7		87,9	76,5
Ackumulerade avskrivningar	-56,0	-49,6		-53,0	-47,0
Summa	**35,5**	**30,1**		**34,8**	**29,6**
Finansiell leasing inventarier					
Nyanskaffning	1,8	0,0		1,8	0,0
Årets avskrivning	-0,1	0,0		-0,1	0,0
Utgående bokfört värde	**1,7**	**0,0**		**1,7**	**0,0**
Maskiner och inventarier inkl finansiell leasing	**37,2**	**30,1**		**36,5**	**29,6**

NOTER, mnkr	*Koncernen*			*Kommunen*	
	2019	**2018**		**2019**	**2018**
Not 14					
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier och andelar i kommunens koncernföretag	0,0	0,0		6,0	6,0
Aktier och andelar i övrigt*	8,4	8,4		8,3	8,2
Förlagsbevis Kommuninvest	2,4	2,4		2,4	2,4
Tranemo Utvecklings AB	0,0	0,0		23,6	27,6
Uppskjuten skattefordran	1,4	1,2		0,0	0,0
Summa finansiella anläggningstillgångar	**12,2**	**12,0**		**40,3**	**44,2**
*Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening avser inbetalt andelskapital. Kommuninvest ekonomisk förening har därefter beslutat om insatsemissioner om sammanlagt 2.989 tkr för Tranemo kommun. Utöver det betalade Tranemo kommun in en särskild insats om 6.958 tkr år 2015. Tranemo kommuns totala andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgick 2019-12-31 till 10.476 tkr.					
Not 15					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter					
Varulager	0,4	0,4		0,0	0,0
Exploateringsfastigheter som ska avyttras	23,5	16,6		23,5	16,6
Summa	**23,9**	**17,0**		**23,5**	**16,6**
Not 16					
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar				13,1	13,5
Interimsfordringar (utgiftsförskott, inkomster)				16,5	16,7
Övriga kortfristiga fordringar				20,8	15,2
Summa kortfristiga fordringar	**85,5**	**46,4**		**50,4**	**45,5**
Not 17					
Bank	93,4	91,6		93,4	91,6
Summa kassa och bank	**93,4**	**91,6**		**93,4**	**91,6**

NOTER, mnkr	*Koncernen*			*Kommunen*	
	2019	**2018**		**2019**	**2018**
Not 18					
Eget kapital					
Ingående eget kapital	261,7	240,4		239,2	221,8
Årets resultat	17,8	21,3		15,8	17,4
Utgående eget kapital	**279,5**	**261,7**		**255,0**	**239,2**
Not 19					
Avsättning för pensioner					
Avsättning för pensioner intjänade fr o m 1998					
Ingående avsättning				42,5	38,4
Pensionsutbetalning				-1,5	-1,3
Nyintjänad pension*				0,0	3,7
Ränte- och basbeloppsuppräkning*				0,0	0,9
Förändring av löneskatt				0,7	0,9
Övrigt				4,2	-0,1
Utgående avsättning fr o m 1998 inkl löneskatt				**45,9**	**42,5**
Avsättning för pensioner intjänade t o m 1997					
Ingående avsättning				239,5	252,7
Pensionsutbetalning				-11,2	-12,4
Ränte- och basbeloppsuppräkning*				0	5,5
Förändring av löneskatt				-1,9	-2,6
Övrigt				3,5	-3,7
Utgående avsättning t o m 1997 inkl löneskatt				**229,9**	**239,5**
Total utgående avsättning för pensioner				**275,8**	**282,0**
**Går ej att särredovisa p g a byte av pensionsadministratör under året.*					

NOTER, mnkr	*Koncernen*			*Kommunen*	
	2019	**2018**		**2019**	**2018**
Årets avsättning 98-				2,7	3,3
Avsättning löneskatt 98-				0,7	0,8
Årets avsättning -97				-7,7	-10,6
Avsättning löneskatt -97				-1,9	-2,6
Summa årets avsättning inkl löneskatt				**-6,2**	**-9,1**
Aktualiseringsgrad				99 %	97 %
Antal visstidsförordnanden				1	1
Not 20					
Andra avsättningar					
Uppskjuten skatteskuld	5,8	4,6			
Not 21					
Långfristiga skulder					
Låneskuld					
Ingående låneskuld	460,0	490,0		260,0	290,0
Nyupplåning under året	85,0	0,0		30,0	0,0
Årets amorteringar	0,0	-30,0		0,0	-30,0
Summa låneskuld	**545,0**	**460,0**		**290,0**	**260,0**
Genomsnittsränta				0,55 %	0,48 %
Genomsnittlig räntebindningstid				2,09 år	2,4 år
Analys över upplåningens förfallostruktur					
Uppsägningsbara lån 10-60 dgr				0,0	0,0
Förfall inom ett år				30,0	55,0
Förfall inom 1-3 år				205,0	150,0
Förfall inom 3-5 år				55,0	55,0
Summa				**290,0**	**260,0**

Kommunens och de kommunala bolagens finansverksamhet ska bedrivas på ett säkert och effektivt sätt utan spekulativa inslag och så att en betryggande säkerhet alltid upprätthålls. Finansverksamheten skall medverka till att kapitalanskaffning och kapitalanvändning i kommunen och dess företag blir effektiv. Med beaktande av de riskbegränsningar som angivits i kommunens finanspolicy är målsättningen att uppnå bästa möjliga finansnetto för kommunkoncernen.

NOTER, mnkr	*Koncernen*			*Kommunen*	
	2019	**2018**		**2019**	**2018**
Operationella leasingavtal					
Avgifter inom ett år				3,7	2,8
Avgifter senare än ett år men inom fem år				3,1	2,3
Summa				**6,8**	**5,1**
Finansiella leasingavtal					
Vars avtalstid överstiger 3 år					
Totala minimileaseavgifter				1,7	0,0
Framtida finansiella kostnader				0,0	0,0
Nuvärdet av minimileaseavgifterna				**1,7**	**0,0**
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:					
Inom 1 år				0,3	0,0
Senare än 1 år men inom 5 år				1,4	0,0
Senare än 5 år				0,0	0,0
				1,7	**0,0**
Skuld för ersättningar, avgifter och bidrag					
Gatukostnadsersättningar				0,3	0,3
Anläggnings-/anslutningsavgifter				2,7	1,4
Investeringsbidrag				2,1	0,6
Summa skulder för ersättningar, avgifter och bidrag				**5,1**	**2,3**
Summa långfristiga skulder				**296,8**	**262,3**

NOTER, mnkr	*Koncernen*			*Kommunen*	
	2019	**2018**		**2019**	**2018**
Not 22					
Kortfristiga skulder					
Individuell del pensioner	16,7	17,2		16,7	17,2
Individuell del löneskatt	4,1	4,6		4,1	4,6
Leverantörsskulder	59,8	56,9		55,6	46,9
Semesterlöneskuld	32,1	33,9		32,1	33,9
Övertidsskuld	2,2	2,5		2,2	2,5
Interimsskulder	49,0	23,2		43,3	45,2
Övriga kortfristiga skulder	12,6	12,8		11,7	11,7
Resultatfond VA	-3,1	0,1		-3,1	0,1
Resultatfond renhållning	4,0	5,2		4,0	5,2
Skuld till Tranemo Forum AB avs checkräkningskredit	4,9	5,0		4,9	5,0
Skuld till Tranemobostäder AB avs checkräkningskredit	25,7	19,0		25,7	19,0
Skuld till Tranemo Utvecklings AB avs checkräknings-kredit	3,9	2,6		3,9	2,6
Skuld till fonderna	0,4	0,3		0,4	0,3
Summa kortfristiga skulder	**212,2**	**183,3**		**201,4**	**194,2**
Not 23					
Borgensförbindelser					
Helägda/delägda bolag	0,0	0,0		255,0	200,0
Egna hem och småhus	0,1	0,1		0,1	0,1
Fiberföreningar	15,0	15,0		15,0	15,0
Summa borgensförbindelser	**270,1**	**215,1**		**270,1**	**215,1**
Tranemo kommun har i november 2001, KF §86 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner och landsting/regioner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Tranemo kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2019-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 460 925 942 275 kronor och totala tillgångar till 460 364 563 304 kronor. Tranemo kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 624 475 909 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 622 645 999 kronor.					

NOTER, mnkr	*Koncernen*			*Kommunen*	
	2019	**2018**		**2019**	**2018**
Not 24					
Förvaltade stiftelser					
F A Nordqvists donation				0,8	0,7
Brunkeparkens fond				0,0	0,0
Lindgrens donation				0,0	0,0
Samfond inom skolan				0,2	0,2
Social samfond				0,1	0,1
Gunnar Johanssons fond				0,0	0,0
Stiftelsen Bengt Claessons minne				11,5	9,8
Thomas Rundqvists 90-årsfond				0,0	0,0
Summa förvaltade stiftelser				**12,7**	**10,9**

Redovisningsprinciper

Kommunen

Tranemo kommun följer den kommunala redovisningslagen och de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning (RKR) eller dess företrädare. Vissa avvikelser görs dock. Dessa kommenteras nedan.

Periodisering av skatteintäkter

Kommunalskatten har periodiserats i enlighet med rekommendation nr 4.2 från Rådet för kommunal redovisning och baseras på SKL:s decemberprognos.

Redovisning av vissa lönekostnader

Timlöner, OB-ersättningar och vissa andra ersättningar som tjänats in i december 2019 kostnadsredovisas 2019.

Semesterlöneskulden avser ej uttagna semesterdagar. Tillsammans med okompenserad övertid och därpå upplupen arbetsgivaravgift redovisas skulden som en kortfristig skuld.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarna har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar. Avskrivningar påbörjas när tillgångarna tas i bruk. Tillgångarna skrivs av med linjär avskrivning, det vill säga tillgångarna skrivs av med lika stora belopp varje år. Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod.

Fr o m år 2015 tillämpar Tranemo kommun komponentavskrivning på samtliga nya investeringar. Beträffande äldre objekt har man valt att enbart ändra till komponentavskrivning på Tranängskolan, som är den största investeringen på senare år.

I 2015 års budget flyttades 4 mnkr från driftbudgeten till investeringsbudgeten för de åtgärder som tidigare klassats som underhåll på fastigheter, park- och lekplatser samt gator och som enligt komponentavskrivningsmetoden ska bokföras som investering.

Avskrivningstider

Licenser och IT-system redovisas bland maskiner och inventarier. Inventarier av ringa värde (22 000 kr) har kostnadsförts direkt.

Utgifterna för lån kostnadsförs löpande och ökar följaktligen inte anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Under året har inga emissionsutgifter eller andra transaktionsutgifter i samband med upptagande av lån förekommit.

Exploateringstillgångar

Kommunens exploateringstillgångar är bokförda som omsättningstillgångar.

Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar

VA-/fjärrvärmeanslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar bokförs initialt som en skuld. I takt med att motsvarande investeringsanläggningar skrivs av intäktsförs inkomsterna.

Avgifter för äldreomsorg och barnomsorg faktureras månatligen medan VA-konsumtionsavgifter faktureras kvartalsvis.

Intäkter från olika projekt redovisas i takt med att kostnader uppstår. Flyktingbidrag periodiseras till den period då kostnaderna är bokförda (RKR 18:1).

Redovisning av pensioner

Kommunfullmäktige i Tranemo kommun har beslutat att samtliga kommunens pensionsåtaganden ska redovisas i balansräkningen som avsättning. Beslutet överklagades till länsrätten i Vänersborg som under 2005 avgjorde ärendet till kommunens fördel. Rätten bedömde att det inte föreligger några hinder för en högre ambitionsnivå än den miniminivå som regleras i den kommunala redovisningslagen. Redovisningen är dock inte i enlighet med lagen om kommunal redovisning.

Hade redovisningen av pensionskostnaderna 2019 skett enligt den så kallade ”blandmodellen” hade kostnaderna varit 9,6 mnkr högre.

Värderingen av kommunens pensionsförpliktelser görs med tillämpning av RIPS 07.

Avtal om alternativ pensionslösning har träffats för vissa förvaltningschefer och andra medarbetare med motsvarande befattning. Avtalet är tecknat med utgångspunkt från PFA och är kostnadsneutralt för kommunen. Utbetalda premier under 2019 uppgår till 2.340 tkr (2018: 2.913 tkr).

Tranemo kommun har ingen pensionsförsäkring med överskottsmedel.

Leasing

De avtal avseende leasing och hyra av lös egendom som tecknats från och med 2019-01-01 redovisar Tranemo kommun i enlighet med RKR R5.

Finansiella avtal redovisas som anläggningstillgång och förpliktelsen att betala leasingavgiften redovisas som skuld i balansräkningen.

Uppgift om ej uppsägningsbara operationella och finansiella leasingavtal, med en avtalstid överstigande tre år, lämnas i not.

Koncernen

Den sammanställda redovisningen (koncernredovisningen) upprättas enligt den kommunala redovisningslagen och utformas enligt god redovisningssed.

Koncernredovisningen omfattar kommunen samt bolag som kommunen på grund av andelsinnehav har ett väsentligt inflytande över. Ett väsentligt inflytande anses enligt praxis föreligga då kommunen har en röstandel överstigande 20 %. De redovisningsenheter, utöver kommunen, som ingår i koncernredovisningen är Tranemo Forum AB, Tranemobostäder AB och Tranemo Utvecklings AB.

Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Enligt förvärvsmetoden värderas, vid förvärvstidpunkten, de övertagna nettotillgångarna i dotterföretaget till ett pris som motsvarar priset för dotterföretagsandelarna i moderföretaget. Dotterföretagsandelarnas anskaffningspris har avräknats mot förvärvat eget kapital.

Kommunen tillämpar i allt väsentligt RKR:s rekommendation 8.2 om sammanställd redovisning. Fr om 2018 tillämpar även Tranemo Utvecklings AB komponentavskrivning.

Personalredovisning

Anställda per anställnings- och löneform

Nyckeltalen i tabell 1 beskriver antal månadsavlönade tillsvidareanställda och visstidsanställda samt hur många årsarbetare detta motsvarar (per 191231). Antalet i båda dessa anställningsformer summeras och redovisas i vänster i tabellen.

Tabell 2 fokuserar på timanställningar (intermittent anställning). Antalet timavlönade (per 191231) och antalet timmar som timanställda arbetat under 2019 samt hur många årsarbetare detta motsvarar.

Nyckeltalen beskriver tillsammans hur helheten för anställningsformer fördelas mellan de olika grupperna. Tabellerna utgår från de aktiva anställningsavtal som finns upprättade vid mättidpunkten.

Tabell 1a - Anställda per anställnings- och löneform

	Antal personer		Månadsavl. tillsvid.		Visstids månadsavl.		Motsv. antal årsarbetare	
Sektion	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Lärande	448	448	391	379	57	69	428,6	421,6
Omsorg	459	485	412	431	47	54	443,4	454,1
Tekniska	121	113	111	103	10	10	117,1	109,2
Samhällsutveckling	36	38	34	33	2	5	27,5	28,3
Service	44	46	39	43	5	3	43,6	44,9
Totalt	**1 108**	**1 130**	**987**	**989**	**121**	**141**	**1 060,2**	**1 058,1**

Tabell 1b - anställda per anställnings-, löneform och kön

	Antal personer		Månadsavl. tillsvid.		Visstids månadsavl.		Motsv. antal årsarbetare	
Kön	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Kvinnor	915	938	823	834	92	102	878,1	880,3
Män	193	192	164	155	29	39	182,1	177,8
Totalt	**1 108**	**1 130**	**987**	**989**	**121**	**141**	**1 060,2**	**1 058,1**

Tabell 2 - antal timmar utförda av timavlönade visstidsanställda

	Visstids timavl.		Antal timmar		Motsvarande antal årsarbetare	
Sektion	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Lärande	73	91	30 851	29 399	15,58	14,85
Omsorg	21	33	79 721	94 095	40,26	47,53
Tekniska	39	42	9 864	10 259	4,98	5,18
Samhällsut-veckling	8	7	2 471	2 686	1,25	1,36
Service	166	144	6 155	1 793	3,11	0,91
Totalt	**307**	**317**	**129 062**	**138 232**	**65,18**	**69,83**

Sysselsättningsgrad - intervall (månadsavlönade)

Nyckeltalen i tabell 3 beskriver den överenskomna sysselsättningsgraden fördelat på **antalet hel- och deltidsanställda av samtliga månadsavlönade**. Sysselsättningsgraden redovisas utifrån den faktiska procent som det står på anställningsavtalet som gäller vid mättillfället. Tabellens högra kolumn beskriver medelsysselsättningsgrad och räknas fram genom att antalet årsarbetare divideras med antalet anställda.
Under 2019 har hela äldreomsorgen inom omsorgsektionen gått fullt in i heltidsresan där nya anställningsavtal har skrivits, där 100% är utgångspunkt med möjlighet att önska sysselsättningsgrad.

Tabell 3 - Sysselsättningsgrad - intervall (månadsavlönade)

	Heltid, 100%		Deltid, 75-99%		Deltid, 1-74%		Sysselsättning, medel	
Sektion	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Lärande	85 %	81 %	10 %	12 %	5 %	7 %	95,7 %	94,1 %
Omsorg	85 %	70 %	11 %	24 %	4 %	6 %	96,6 %	93,6 %
Tekniska	83 %	81 %	16 %	18 %	1 %	1 %	96,8 %	96,6 %
Samhälls-utveckling	36 %	34 %	25 %	22 %	39 %	45 %	76,5 %	74,5 %
Service	95 %	91 %	5 %	7 %	0 %	2 %	99,1 %	97,6 %
Totalt	**84 %**	**75 %**	**11 %**	**18 %**	**5 %**	**7 %**	**95,7 %**	**93,6 %**

Personalstruktur

Nyckeltalen i tabell 4 beskriver åldersstruktur uppdelat per sektion och totalt för kommunen. Tabell 5 visar procentuellt hur respektive sektions könsstruktur ser ut och redovisas utifrån biologiskt kön, d.v.s. enligt kategorierna man eller kvinna.

Tabell 4a - åldersfördelning (månadsavlönade)

	0 -29 år		30 -39 år		40 -49 år		50 -59 år		60 -99 år	
Sektion	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Lärande	8,9	8,5	23,9	23,0	24,1	23,9	29,9	3,7	13,2	14,3
Omsorg	10,9	12,2	28,3	27,0	22,9	22,3	25,7	25,6	12,2	13,0
Tekniska	10,7	11,5	13,2	7,1	24,0	27,4	36,4	38,9	15,7	15,0
Samhällsut-veckling	11,1	7,9	13,9	23,7	33,3	26,3	30,6	31,6	11,1	10,5
Service	9,2	13,0	34,1	23,9	34,1	30,4	11,3	15,2	11,3	17,4
Totalt	**10,0**	**10,5**	**24,6**	**23,2**	**24,3**	**23,9**	**28,2**	**28,6**	**12,9**	**13,8**

Tabell 4b - åldersfördelning per kön (månadsavlönade)

	0 -29 år		30 -39 år		40 -49 år		50 -59 år		60 -99 år	
Kön	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Kvinnor	9,6 %	10,1	25,4 %	23,5	24,2 %	24,5	28,3 %	28,4	12,5	13,5
Män	11,9	12,5	21,2	21,9	24,9	20,8	27,5	29,7	14,5	15,1
Totalt	**10,0**	**10,5**	**24,6**	**23,2**	**24,3**	**23,9**	**28,2**	**28,6**	**12,9**	**13,8**

Tabell 5 - Kön (månadsavlönade)

	Man		Kvinna	
Sektion	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Lärande	17,4 %	18,3 %	82,6 %	81,7 %
Omsorg	8,7 %	7,0 %	91,3 %	93,0 %
Tekniska	54,5 %	45,1 %	45,5 %	54,9 %
Samhällsutveckling	36,1 %	47,4 %	63,9 %	52,6 %
Service	15,9 %	15,2 %	84,1 %	84,8 %
Totalt	**17,4 %**	**17,0 %**	**82,6 %**	**83,0 %**

Personalrörlighet

Nyckeltalet personalrörlighet som redovisas i tabell 6 beskriver personalomsättning uppdelat på pensions-, extern och intern-avgångar. Nyckeltalet mäts genom att antalet avgångar under året och dividerar med antal anställda vid årets början. Personer som lämnat sin anställning för att ta ut pension redovisas under pensionsmåttet. Personer som helt lämnat kommunen räknas in i den ex-

terna omsättningen och även personer som lämnat en tillsvidareanställning (egen begäran, uppsägning, etc.) för att arbeta som timavlönad intermittent räknas med i detta nyckeltal. De personer som lämnat en anställning för att påbörja en ny inom kommunen räknas istället in i det interna rörlighetsmåttet. Nyckeltalen ska tolkas med varsamhet när en sektion understiger 50 anställda medarbetare eftersom då enstaka avgångar får oproportionerliga utslag på resultatet.

Tabell 6 - Personalomsättning (tillsvidare månadsavlönade)

	Personalomsättning		Pension		Extern		Intern	
Sektion	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Lärande	14,0 %	15,5 %	2,1 %	2,4 %	9,2 %	10,7 %	2,7 %	2,4 %
Omsorg	16,4 %	14,4 %	2,8 %	2,1 %	12,9 %	11,2 %	0,7 %	1,1 %
Tekniska	19,8 %	17,9 %	3,0 %	6,3 %	10,9 %	9,5 %	5,9 %	2,1 %
Samhällsutveckling	18,2 %	25,8 %	3,0 %	6,5 %	12,0 %	16,1 %	3,0 %	3,2 %
Service	14,6 %	12,2 %	2,4 %	2,4 %	12,2 %	4,9 %	0,0 %	4,9 %
Totalt	**15,9 %**	**15,3 %**	**2,5 %**	**2,7 %**	**11,2 %**	**10,7 %**	**2,0 %**	**1,9 %**

Personalkostnader

Nyckeltalet i tabell 7 visar spridningen på olika typer av lönekostnader. Spridningen visar i vilken utsträckning kommunen använder sin ordinarie arbetskraft för att utföra arbete och hur mycket tillfällig personal som används. Den visar också hur stor andel ersättning för fyllnad och övertid som utbetalas. Differensen mellan de olika lönekostnadsgrupperna och totalen förklaras med att exempelvis arvoden, beredskapsersättning, OB och liknande inte särredovisas.

Tabell 7 - Fördelning lönekostnader arbetad tid

	Månadslön		Motsv. antal årsarb.		Timlön		Motsv. antal årsarb.		Fyllnads- och övertid		Motsv. antal årsarb.	
Sektion	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Lärande	94,6 %	94,8 %	335,03	341,52	4,4 %	3,5 %	15,58	14,85	1,0 %	1,1 %	3,49	4,18
Omsorg	87,5 %	80,1 %	289,59	304,75	12,2 %	9,8 %	40,26	47,53	0,4 %	1,1 %	1,17	2,13
Tekniska	93,2 %	90,5 %	89,97	86,86	5,2 %	4,3 %	4,98	5,18	1,6 %	1,9 %	1,55	1,18
Samhällsutveckling	93,4 %	91,8 %	22,35	22,33	5,2 %	4,6 %	1,25	1,36	1,4 %	1,6 %	0,34	0,43
Service	91,5 %	95,8 %	34,07	33,49	8,3 %	2,4 %	3,11	0,91	0,2 %	0,1 %	0,08	0,11
Totalt	**91,5 %**	**88,3 %**	**771,01**	**788,95**	**7,7 %**	**6,1 %**	**65,18**	**69,83**	**0,8 %**	**1,2 %**	**6,63**	**8,03**

Frånvaro

Nyckeltalet i tabell 8 beskriver sjukfrånvaro. Resultatet presenteras totalt och uppdelat på korttidssjukfrånvaro och långtidssjukfrånvaro samt kostnader totalt. Kostnaden avser endast sjuklönekostnader (80 % de första 14 dagarna och därefter 10 % till och med dag 90). En sjukfrånvaro har ofta flera kringkostnader som generellt sett är svåra att mäta.

Tabell 9 visar sjukfrånvaron i procent av sammanlagd ordinarie arbetstid fördelad på åldersintervall och tabell 10 visar sjukfrånvaron utifrån de biologiska könen.

Tabell 8 - Sjukfrånvaro (månads- och timavlönade)

	Sjukfrånvaro total		Sjukfrånvaro korttids		Sjukfrånvaro långtids (mer än 59 dagar)		Kostnad (mnkr)	
Sektion	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Lärande	5,53 %	4,24 %	3,12 %	2,95 %	2,41 %	1,29 %	2,52	2,48
Omsorg	8,95 %	8,36 %	4,65 %	4,53 %	4,30 %	3,83 %	3,51	3,38
Tekniska	8,19 %	7,92 %	3,12 %	3,36 %	5,07 %	4,56 %	0,63	0,64
Samhälls-utveckling	1,76 %	3,07 %	1,76 %	1,81 %	0 %	1,26 %	0,09	0,11
Service	2,93 %	1,70 %	2,75 %	1,56 %	0,18 %	0,14 %	0,33	0,17
Totalt	**7,01 %**	**6,21 %**	**3,70 %**	**3,56 %**	**3,31 %**	**2,65 %**	**7,08**	**6,78**

Tabell 9 Sjukfrånvaro kön (månads- och timavlönade)

	Kvinna		Man	
Sektion	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Lärande	5,77 %	4,65 %	4,35 %	2,30 %
Omsorg	9,39 %	8,74 %	4,71 %	4,23 %
Tekniska	11,33 %	11,21 %	4,60 %	3,94 %
Samhällsutveckling	2,43 %	4,52 %	0,48 %	0,62 %
Service	2,96	1,80 %	2,81 %	1,22 %
Totalt	**7,61**	**6,88 %**	**4,23 %**	**3,00 %**

Tabell 10 Sjukfrånvaro åldersintervall (månads- och timavlönade)

	Sjukfrånvaro 0-29		Sjukfrånvaro 30-49		Sjukfrånvaro 50-99	
	2 019	**2 018**	**2 019**	**2 018**	**2 019**	**2 018**
Totalt	**4,76 %**	**6,11 %**	**6,64 %**	**5,54 %**	**8,03 %**	**6,94 %**

Miljöredovisning

Begränsad klimatpåverkan

2019 blev ytterligare ett varmare år än normalt med en medelårstemperaturavvikelse på 2,2 grader. Kopplingen till de ökande halterna av koldioxid i atmosfären är tydlig. Kommunens egna utsläpp av koldioxid kommer främst från vårt fordonsanvändande men även genom kommunens konsumtion där allt vi köper in har klimatkostnad vid produktion. Kommunen har fortsatt att arbeta för att genom aktiva val minskat klimatpåverkan från kosten, genom minskat matsvinn och klimatsmart menyval. Projekt för att minska resursanvändning inom äldrevården har inletts samt åtgärder för att öka källsortering i forumhuset kommer minska klimatpåverkan även om det är svårt att mäta.

Sektionens prioriterade mål	2019	2018
Utveckla kollektivtrafiken (Frisk luft)	●	–
Kommunens verksamheter ska vara fossilbränslefria (Frisk luft)	◆	–
Minska energianvändningen (Frisk luft)	●	–
Det miljövänliga resandet ska öka (Frisk luft)	●	–

Giftfri miljö

I projektet giftfri förskola har sovmadrasser inventerats. 2/3 av dessa är inköpta före 2007 och riskerar innehålla nu förbjudna ftalater och bromerade flamskyddsmedel. Andelen ekologisk odlad mat ökar inom kosten.

Sektionens prioriterade mål	2019	2018
Öka andelen ekologisk mat och produkter (Giftfri miljö)	●	–
Giftfri förskola (Giftfri miljö)	●	–

Vatten

De sista månadens nederbörd har gjort att grundvattenmagasiner fyllts på sen 2018 års torka. I december fastställdes vattenskyddsområden och skyddsföreskrifter för 9 av kommunens 10 vattentäkter. Uppföljning av kalkningen i Musån visar som väntat att våtmarkskalkningen inte är tillräcklig för att upprätthålla pH-mål i de nedre delarna av vattensystemet. Komplettering med doserare ska utredas under 2020. Övriga kalkade vattendrag når målen.

Sektionens prioriterade mål	2019	2018
God ekologisk och kemisk status i kommunens mark, vattendrag och	◆	–

Sektionens prioriterade mål	2019	2018
sjöar (Vatten)		
God dricksvattenkvalitet i kommunen (Vatten)	●	–

God bebyggd miljö

Införandet av matavfallsinsamling hos hushåll har inneburit att tio gånger mer biogas kan tillverkas för att kunna driva kommunens samtliga fordon.

Drygt hälften av förskolorna i kommunen har TAGE skåp där vårdnadshavare kan lämna kläder och skor som barnet längre inte behöver eller hämta kläder eller skor som barnet kan ha användning för. Huvudsyftet med TAGE är att minska avfallet och främja en hållbar konsumtion.

Sektionens prioriterade mål	2019	2018
God bebyggd miljö (God bebyggd miljö)	●	–
Avfallshantering (God bebyggd miljö)	●	–

Natur

Röjningsåtgärder genomfördes i sandödlelokalen mellan Ambjörnarp och Tranemo. Åtgärden är en del av ett samverkansprojekt mellan länsstyrelsen, kommunen och Sveaskog. Inventeringar visar att sandödlan har en stabil population i området tack vare åtgärder. Förvaltningen har inte kunnat leverera en skogsbrukspolicy där kommunens hållbarhetsambitioner återspeglas. Tillsammans med ett ökat uttaget av skog på kommunens fastigheter så innebär det minskad biologisk mångfald och lägre tillgänglighet. Få kontinuitetsskogar finns nu kvar på kommunens egen mark. Det speglar den allmänna utvecklingen i kommunen men gör att vi inte når målet att kommunens mark sköts så att den biologiska mångfalden bevaras.

Sektionens prioriterade mål	2019	2018
Naturen i kommunen är en viktig och attraktiv tillgång (Natur)	■	–

Sammanfattning

Sammanfattande resultat

Avfall är belöningen för vårt konsumtionssamhälle. Det synliga och mest uppenbara avfallet har kommunen arbetat med länge och i år tog vi ytterligare ett viktigt steg genom separat matavfallsinsamling vilket möjliggör ett cirkulärt flöde där både energi och näringsämnen kan tas tillvara. Än bättre är när vi gör åtgärder som förhindrar avfall att bildas såsom kostenhetens matavfallsminimering. På samma sätt har arbete med att källsortera verksamheternas kontorsavfall genom införandet av källsorteringsmöbler minskat mängden restavfall men än viktigare är att vi minskar vår kon-

sumtion av engångsartiklar. Konsumtionens klimatpåverkan är svårare för kommunen att följa upp. Viktiga beslut om skyddandet av våra grundvattentäkter har tagits. Arbetet med en vatten och avloppsplan har startat för att framtidssäkra vårt viktigaste livsmedel. Cykelbanornas utvidgning i väster genom Uddebo bjuder in till fossilfritt och hälsosamt resande.

Sammanfattande analys

Greta Thunberg lyckades 2019 med att få ut det som den samlade forskningsvärlden talat om under årtionden. Vårt konsumtionssamhälle leder till klimatförändringar och massutrotning av arter vilket i sig drabbar mänskligheten. Miljövänligare material och grön utveckling är inte nog, vårt resursbehov är större än vad jorden kan upprätthålla. Detsamma gäller på kommunal nivå, minskade resurser och större behov tvingar oss till besparingar. Här kan ekonomi och ekologi mötas. Minskat matsvinn, minskade engångsartiklar, ökat återbruk av ex vis möbler, minskat resande, fossilfria fordon, energibesparingar är inte bara bra för miljön utan också för ekonomin. Men att öka uttaget av resurser från skogen leder till högre utsläpp av klimatgaser, minskad biologisk mångfald och en närnatur med lägre sociala värden. Ekonomi betyder att hushålla med begränsade resurser. Vi behöver styra mot en cirkulär ekonomi där vårt resursbehov minskar.

Åtgärder för fortsatt utveckling

2020 är målåret för vår energieffektiviseringsstrategi och vår cykelplan. Nya handlingsplaner bör tas fram och genomföras för att minska vårt resursbehov. En plan behövs för minskat utsläpp av klimatpåverkande gaser samtidigt som vi planerar för ett samhälle som är robust för ett förändrat klimat. Intakta ekosystem och biologisk mångfald är grunden för vår nuvarande och framtida välfärd.

Uppföljning av internkontrollplan

Totalt är 13 risker identifierade under 2019 varav 8 har bedömts som högre risker. För dessa 8 högre risker har 22 kontroller skapats.

6 avvikelser har hittats vid kontrollerna. För varje avvikelse har minst 1 åtgärd definierats.

2 kontroller är inte genomförda och skjuts därför upp till 2020 års internkontrollplan.

Verksamhetsberättelse folkhälsa

Se bilaga - Verksamhetsberättelse Folkhälsa 2019

Servicesektion

Sektionernas måluppfyllelse och ekonomi

Verksamhetsområde

Personalfunktionen

Personalfunktionen är gemensam med Svenljunga kommun med Tranemo som huvudman. Funktionen sköter lönehantering och pensionsfrågor för båda kommunerna. Funktionen fungerar också som stöd åt övriga sektioner och nämnder i båda kommunerna vid rekrytering, arbetsmiljöfrågor, rehabiliteringsärenden och övriga personalfrågor.

Ekonomifunktionen

Funktionen har det övergripande ansvaret för kommunens ekonomi, ekonomstöd till övriga sektioner, stöd i upphandlingsfrågor och försäkringsfrågor. Kommunens övergripande kvalitetsarbete är också organiserat under ekonomiavdelningen.

Medborgarservice- och processtödsfunktionen

Funktionen arbetar bl.a.. med processtöd till kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, politiska beredningar och utskott. Funktionen har även det övergripande ansvaret för kommunens diarieföring. Kommunens reception och telefonväxel finns på funktionen samt kommunens jurist.

Stab

I staben ingår kommunikation, folkhälsa, säkerhetssamordning och trygghetssamordning. Kommunikatörerna arbetar med strategiska kommunikationsfrågor. Folkhälsostrateg, säkerhetssamordnare och trygghetssamordnare bildar tillsammans enheten ”Trygg och säker kommun (TSK)” som driver, samordnar och utvecklar det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i kommunen.

Gemensam IT-nämnd med Ulricehamn

Samverkansavtal med Ulricehamn finns gällande IT-utveckling och drift där Ulricehamn är värdkommun. Servicesektionen har tillsynsansvaret från Tranemos sida gällande IT-verksamheten.

Sammanfattning

Sammanfattande resultat

Servicesektionen redovisar en god måluppfyllelse samt ett ekonomiskt resultat på 0,9 mnkr.

Sammanfattande analys

Verksamheten ska vara effektiv och ha ett gott bemötande i kontakten med medborgarna
Under året har ett bemötandeprojekt genomförts med syfte att öka verksamheternas medvetande om tillgänglighet i telefon och växel. Resultatet i den årliga servicemätningen visar på en förbättring inom ett flertal områden kopplat till tillgänglighet och bemötande.

Under 2019 fortsatte arbetet med att ta fram ett nytt intranät. Målet är att det nya intranätet ska vara

aktuellt och behovsanpassat för alla anställda. Förhoppningen är att det nya intranätet kan vara i drift innan sommaren 2020.

Tranemo kommun har ett hållbart arbetsliv för både medarbetare och chefer
Under året har en strukturerad introduktion som också innehåller en digital introduktionskurs för nya medarbetare arbetats fram. Den digitala introduktionskursen kompletterar den introduktion som ges på arbetsplatsen och består av sammanlagt tio avsnitt. Under hösten arbetades en digital chefsportal fram med syfte att stödja både nya och gamla chefer i sitt chefsuppdrag.

Kommunens resurser ska användas på ett effektivt sätt
Under 2019 har arbete pågått för att förändra vårt arbete med styrning och ledning. Under första delen av 2019 har kommunstyrelsen, förvaltningsledningen och andra nyckelpersoner läst en bok på temat ”tillit som ledningsfilosofi”. Ur boken har givande och utvecklande diskussioner skett för att forma en styrmodell som passar för Tranemo kommun. Kunskapsinhämtning har skett i form av föreläsning, utvecklingsdagar och chefsdagar. Under hösten har förankring av arbetet skett i demokrati- och visionsberedningen, kommunfullmäktige och i KSG.

Övriga mål
Trygg- och säker kommun har under året genomfört sammanlagt fyra trygghetsvandringar med tillhörande trygghetsmöten. Antalet lägesrapportörer har blivit fler och arbetet med lägesbilderna har utvecklats genom bidrag från både civilsamhälle och näringsliv. Som grund för framtida samverkan mellan Tranemo kommun och polisen i det trygghetsskapande arbetet har också en ny samverkansöverenskommelse och medborgarlöfte tecknats under 2019.

Framtiden/ åtgärder för fortsatt utveckling

Styrning och ledning
Förändringsarbetet avseende styrning och ledning som påbörjades under 2019 kommer fortsätta under 2020. Arbetet 2019 har resulterat i att dialogmöten adderats till planerings- och uppföljningsprocessen under 2020, där första steget är att alla nivåer kort beskriver sin verksamhetsidé. Målarbetet kommer inte enbart utgå från de politiskt satta målen som tidigare utan de politiska målen är en del av den kommunala styrningen, som också består av olika styrdokument samt behov från de vi är till för. Under 2020 kommer ett projekt pågå för att forma Tranemo kommuns framtida styrmodell.

Digitalisering
Servicesektionen har en viktig roll som stöd till organisationen när det gäller automatisering och digitalisering. Under 2020 kommer frukostseminarier på temat digitalisering anordnas. Seminarierna riktar sig till chefer och nyckelpersoner i organisationen och ska stimulera verksamhetsutveckling i form av digitalisering.

Projekt hållbart arbetsliv
Under 2020 kommer ett ESF-projekt startas upp som förväntas pågå under två år. Målsättningen med projektet är bland annat att arbeta för sundare arbetsplatser och att rekrytera och behålla kompetent personal. Projektet inleds med en förberedelsefas som sedan följs av en analys- och planeringsfas. Själva genomförandefasen startar sedan i maj 2020 och håller på till januari 2022.

Nytt intranät
Ett stort arbete har under 2019 lagts på att ta fram upphandlingsunderlag till ett nytt intranät som

ska utgå från användaren och dennes vardag. 2020 är året intranätet förväntas lanseras. Förhoppningen är att det ska vara driftsatt innan sommaren.

Inköpsorganisation
En inköpsorganisation kopplat till ekonomifunktionen ska arbetas fram för att säkerställa avtalstrohet och hålla ner kostnader.

Ekonomiskt resultat

Resultat (mnkr)	Bokslut 2019	Budget 2019	Bokslut 2018
Intäkter	9,9	7,3	8,9
Kostnader	-61,0	-59,3	-59,5
-varav personalkostnader	31,6	-31	-30,1
Verksamhetens resultat	-51,1	-52,0	-50,6
Budgetanslag	52,0	52,0	54,3
RESULTAT	**0,9**	**0,0**	**3,7**

I Servicesektionens ekonomiska resultat ingår kostnader för sektionens egna verksamheter, politik, IT-samverkan samt kostnader för räddningstjänstsamverkan.

Sektionen startade året med ett underskott beroende på satsningar som inte fullt ut var finansierade. I 2019 års budget togs heller inte hänsyn till det nya arvodesreglementet som gav högre timarvode för förtroendevalda. Trots dessa faktorer kan sektionen genom överskott på andra enheter redovisa ett budgetöverskott på 0,9 mnkr.

- Ekonomifunktionen har lägre personalkostnader med 0,7 årsarbetare på grund av att effektiviseringar har gjorts under året.
- Kommunhusets gemensamma kostnader visar en positiv budgetavvikelse med 0,2 mnkr.
- Personalsamverkan tillsammans med Svenljunga kommun samt övriga verksamheter inom personalfunktionen redovisar ett överskott. Personalfunktionen har gjort effektiviseringar under året vilket har medfört att vakanser delvis inte har ersatts. Kostnader för rekrytering fanns med i årets budget vilket inte har används under 2019, det resulterar i en positiv avvikelse.
- IT-samverkan tillsammans med Ulricehamns kommun redovisar ett överskott på 1,3 mnkr, Tranemo kommuns andel är 0,5 mnkr.

Personal

Den totala sjukfrånvaron har en ökning 2019 jämfört med 2018. Sjukskrivningstalen är dock fortsatt på en relativt låg nivå, det är den korta sjukfrånvaron som ökat något.

Antalet timanställda och deras timmar har ökat från föregående år. Det beror på att bemanningsenheten nu har tagit över majoriteten av alla timanställda inom omsorgen.

Anställda per anställnings- och löneform

	2019	2018
Antal personer	**44**	**46**
Tillsvidareanställda	39	43
Visstidsanställda	5	3
Antal årsarbetare	43,6	44,9
Timanställda	**166**	**144**
Antal timmar	6 155	1 793
Antal årsarbetare	3,11	0,91

Kön månadsavlönade

	2019	2018
Andel män	15,9%	15,2%
Andel kvinnor	84,1%	84,8%

Sjukfrånvaro

	2019	2018
Totalt	2,93 %	1,70 %
Långtid (mer än 59 dgr)	0,18 %	0,14 %

Personalomsättning

	2019	2018
Personalomsättning	14,6%	12,2%

Samhällsutvecklingssektionen

Sektionernas måluppfyllelse och ekonomi

Verksamhetsområde

Sektionen Samhällsutveckling är indelade i följande enheter:

Näringsliv, Plan, Kultur, Bibliotek och Fritid.

Sektionens arbete tar i stora delar sikte på kommunens långsiktiga samhällsutveckling som bedrivs ur ett invånarperspektiv och i nära kontakt med de som berörs.

Sammanfattning

Sammanfattande analys

Tranemo kommun ska kännetecknas av god miljö och ett hållbart samhälle i alla avseenden

Samhällsutvecklingsektionen arbetar med målet ur alla tre perspektiven; ekologiskt, ekonomiskt och socialt. Bland annat arbetas med att ta fram en ny cykelplan och plan för laddinfrastruktur.

Under året har ett antal sommarlovsaktiviteter genomförts i syfte att stimulera barn och ungdomar. Ett antal uppskattade träffar har genomförts med föreningslivet i syfte att stärka och utveckla samarbetet mellan kommun och föreningsliv. Sektionen är också delaktig i det så kallade BUS, Barn och unga samverkan.

Sektionens arbete på ett ekonomiskt smart sätt då många delar av verksamheten utvecklas tillsammans med andra kommuner och berörda parter. Inom exempelvis Biblioteket har användningen av digitala tjänster ökat.

Kommunen ska kännetecknas av ett gott företagsklimat

Under år 2019 förbättrade kommunen sin placering med 7 platser i Svenskt Näringslivs rankning av företagsklimatet. Numera befinner sig Tranemo på en 180:e plats. Under året har Handlingsplanen till Näringslivspolicyn reviderats och infrastruktur har tillförts om ett eget område. En rad företagsträffar, politikerbesök och möten med intresserade företag har genomförts.

Dessutom har flera samtal har genomförts med företag som vill etablera sig eller bygga bostäder i Tranemo kommun.

I syfte att skapa ett mer robust arbete med detaljplaner har en inledande dialog med Gislaveds kommun om ett samarbete kring dessa frågor inletts.

Tranemo kommun har ett hållbart arbetsliv för både medarbetare och chefer

Generellt har sektionen en god arbetsmiljö och en bra sammanhållning, vilket är grunden för ett hållbart arbetsliv. Dessutom pågår ett arbete för att se över hur tjänstgöringsgrader kan höjas inom Fritid.

Inom Bibliotek har en riskanalys genomförts under hösten inför den kommande flytten av verk-

samheten till Centralen. Arbetsmiljön har varit en viktig aspekt som har beaktats i tidsplaneringen. Det har också renderat i planeringen av utbildning för personalen i ergonomi och stresshantering.

Fritid för samtal med andra kommuner om samarbete kring i utbildning om hot och våld. Samtliga fritidsledare har dessutom gått en fortbildning inom öppenverksamhet.

Kommunens resurser ska användas på ett effektivt sätt

Ett omfattande arbete har skett under hösten då konsulter kopplade till planverksamheten successivt har fasats ut. Dessa resurser kan användas mer effektivt genom ett samarbete med annan kommun alternativt att anställa planarkitekter i kommunen.

Framtiden/ åtgärder för fortsatt utveckling

Framåtblickande till årsredovisningen

En av de enskilt största händelserna under år 2020 blir invigningen Biblioteket. Arbetet med flytt och invigning berör primärt Bibliotek men även stora delar av sektionen som behöver hjälpas åt att se till att det nya biblioteket blir en framgång.

Fullmäktiges mål om 14 000 invånare år 2035 påverkar sektionens arbete i allra högsta grad i mer eller mindre allt planeringsarbete. Sektionen fortsätter arbetet med att utveckla samarbete med Gislaveds kommun inom detaljplaner. Målsättningen är att ett fullt utvecklat samarbete sjösätts under året. Förvaltningen planerar arbetet med en ny översiktsplan som väntas sättas igång under året. Det är behövligt då den nuvarande är ett par mandatperioder gammal och dessutom inte är kopplad till fullmäktiges befolkningsmål.

Även implementeringen av kulturstrategin är ett viktigt för sektion tillsammans med att ta fram en kulturplan med tydlig koppling till barnkonventionen. Likaså har sektionen ambitionen att förenkla och underlätta ansökningsförfarande för föreningslivet.

Ekonomiskt resultat

Resultat (mnkr)	Bokslut 2019	Budget 2019	Bokslut 2018
Intäkter	2,2	1,9	3,3
Kostnader	-29,4	-28,8	-33,5
-varav personalkostnader	-16,8	17,2	-16,0
Verksamhetens resultat	-27,2	-26,9	-30,2
Budgetanslag	26,9	26,9	30,3
RESULTAT	**-0,3**	**0,0**	**0,1**

Samhällsutvecklingssektionen redovisar ett underskott på -0,3 mkr.

Underskottet beror till stor del på personalförändring av engångskaraktär som har skett under året. Samtliga verksamheter inom sektionen har varit allmänt återhållsamma för att minimera underskottet.

Ett arbete kring planenhetens kostnader för konsulter har skett under året. Behovet av konsulter har setts över vilket har lett till att kostnaderna inte har blivit så höga som beräknat.

Personal

Samhällsutvecklingssektionen har en mycket låg sjukfrånvaro och ingen har varit långtidssjukskriven under året.

Personalomsättningen har sjunkit jämfört med förra året. Ett fåtal personer har under året avslutat sina anställningar och några nyrekryteringar har gjorts.

Anställda per anställnings- och löneform

	2019	2018
Antal personer	**36**	**38**
Tillsvidareanställda	34	33
Visstidsanställda	2	5
Antal årsarbetare	27,5	28,3
Timanställda	**8**	**7**
Antal timmar	2 471	2 686
Antal årsarbetare	1,25	1,36

Kön månadsavlönade

	2019	2018
Andel män	36,1%	47,4%
Andel kvinnor	63,9%	52,6%

Sjukfrånvaro

	2019	2018
Totalt	1,76 %	3,07 %
Långtid (mer än 59 dgr)	0 %	1,26 %

Personalomsättning

	2019	2018
Personalomsättning	18,2%	25,8%

Lärandesektion

Sektionernas måluppfyllelse och ekonomi

Verksamhetsområde

Lärandesektionen bedriver

· Förskola · Fritidshem · Förskoleklass · Grundskola · Grundsärskola

· Gymnasieskola · Vuxenutbildning · Särvux

Gymnasiesärskola bedriver vi inte själva utan köper av andra huvudmän.

1. **Grundskola, Förskola och Särskola.** Grundskola bedrivs idag i sex av kommunens orter och Förskola i kommunens regi i totalt tio orter. Särskolan och Särvux ligger i centralorten men en del elever i de lägre åldrarna läser integrerat på skolorna nära hemorten. I centralorten finns också kommunens enda 7-9 skola, Tranängskolan.

2. **Gymnasium och vuxenutbildning.** Tranemo Gymnasieskola ligger mitt i centralorten och erbjuder en bra mix av högskoleförberedande program, yrkesprogram och lärlingsutbildningar. Gymnasiet bedriver även viss vuxenutbildning inom vård och omsorg och industri men SFI utgör den största delen.

3. **Övergripande verksamhet.** Innefattar ett mindre kansli som leder, planerar och administrerar sektionen. Härifrån hanteras även övergripande frågor såsom skolskjutsar, ersättning/bidrag/avtal med andra huvudmän etc.

Sammanfattning

Sammanfattande resultat

Verksamheternas resultat

När året summeras kommer det vara med önskan om ökad måluppfyllelse och minskat budgetunderskott.

Förskolan har generellt en hög måluppfyllelse, nöjda barn och vårdnadshavare.

Fritidshemmet har en alltmer varierande kvalité mycket beroende på kontexten. Dvs vissa fritidshem finns på skolan och då fungerar kontexten bättre än om fritidshemmet är placerat på en förskola.

Grundskolan ligger genomgående på en för låg måluppfyllelse och det som oroar är pojkarnas allt lägre resultat.

Gymnasiet hämtar upp pojkarna och ligger rent generellt på en god måluppfyllelse i jämförelse med riket.

Vuxenutbildningen är en liten verksamhet som är svår att jämföra med riket. SFI är den del som är mest jämförbar och ligger väl till i jämförelse.

Sammanfattande analys

Förskola

Förskolorna har hög måluppfyllelse inom området Barns delaktighet och inflytande, flertalet av målen inom Normer och värden och många mål inom Omsorg, utveckling och lärande. Normer och värden är ett viktigt område som kräver ständigt arbete och som man alltid jobbar med. 98-99% av vårdnadshavarna i enkäten anger att deras barn trivs och känner sig trygga. Förskolornas systematiska kvalitetsarbete har utvecklats ytterligare genom bättre strukturer och väl fungerande självskattning. Delaktigheten har ökat. Viktigt inför framtiden är att ge nyanställda en bra introduktion i arbetssättet. Generell arbetsinriktning/prioriterade områden för förskolan är hållbar utveckling och barnens språkutveckling där samtliga verksamheter också ser ett värde i kompetensutvecklingsinsatser. Förskolorna har generellt skapat en något tydligare organisation under läsåret, men forum för driftsfrågor dominerar. Planeringspedagoger hjälper till att skapa tidsmässigt utrymme genom att avlösa ordinarie personal. Former för erfarenhetsutbyte finns för några förskolor och efterfrågas av andra. Struktur för att få till planeringstiden behöver utvecklas och även arbetet med att skapa likvärdiga lokaler.

Fritidshemmet

Inom fritidshemsverksamheten jobbar man mycket med värdegrundsarbete. På de mindre fritidshemmen är måluppfyllelsen hög inom Normer och värden. Något som fler av de större fritidshemmen tar upp är att man behöver bli bättre på att vara aktiva pedagoger och vara delaktiga i elevernas lekar ute. Att skapa flera olika uteaktiviteter och vara närvarande och delaktig vid spel, lekar och andra aktiviteter är viktigt för att kunna föra samtal med de elever som har svårt att respektera andra. En del fritidshem som har många elever med särskilda behov uttrycker svårigheter att möta dessa. På grund av stora olikheter i organisation och förutsättningar är det svårt att ge en övergripande bild av hög resp. låg måluppfyllelse. Man arbetar mycket målmedvetet för att ge eleverna en god kvalitet på sin fritidsvistelse utifrån sina skilda förutsättningar. Vi kan också se att vi behöver jobba mer med likvärdighet kopplat till rutinerna i det systematiska kvalitetsarbetet.

Grundskolan

Trivsel och trygghet överlag är god och det råder en god stämning i grundskolan, men att det finns en del att göra med bland annat studiero både i de lägre årskurserna och de högre. Eleverna upplever generellt att de har bra lärare och att det finns en god kamratanda, men organiseringen av rastaktiviteter kan utvecklas för ytterligare trygghet. Skillnaden i svar mellan pojkar och flickor är inte så stora överlag. Värt att kommentera är ändå att i åk 9 uppger pojkar i större utsträckning än flickor att man är trygg på skolan samtidigt som flickorna i högre utsträckning är pojkarna verkar vara nöjda med hur skolan jobbar med kränkningar. Organisationsförändringar är genomförda med fokus på att skapa forum/uppdrag både för drift och utveckling och även uppdrag har under året förtydligats. Lärandesektionens nätverksträffar för förskoleklass har resulterat i en samsyn runt kartläggningsmaterial och hur man jobbar med matematik- respektive språkutveckling vilket därmed bidragit till en ökad likvärdighet inom förskoleklass. Meritvärdet i åk 6 har ökat sakta de senaste fyra läsåren. Tyvärr ser vi i år större skillnad mellan pojkar och flickor än vi haft tidigare. Det är mycket alarmerande eftersom vi också kan se över tid att avståndet mellan pojkar och flickor ökar under högstadiet. Andel elever med lägst E i alla betygsatta ämnen i åk 6 har sjunkit de senaste åren och även här är det stor skillnad mellan könen. Samma skillnad mellan könen ser vi i åk 9 när det gäller behörighet till gymnasiet. Totalt har 76,7% nått behörighet för yrkesprogram. För att nå längre

behöver undervisningen utvecklas ytterligare men även värdegrunden gällande attityderna till studier och grundskolans verksamheter behöver få läroplanen att tydligare genomsyra vardagen. De behöver också fortsätta utveckla systematiken i det systematiska kvalitetsarbetet och för detta behövs stöd till rektorerna.

Grundsärskolan

Grundsärskolan är en liten verksamhet och det är inte alla elever som får betyg. Kunskapsutvecklingen följs därför också på andra sätt och dokumenteras i Infomentor. Med litet betygsunderlag och stor individuell variation hos eleverna är det svårt som huvudman att dra några centrala slutsatser. Däremot kan man se att det är mycket god måluppfyllelse i betygen för de 7 elever (betygsatta i 11 ämnen) som fått vårterminsbetyg. Formerna för det systematiskt kvalitetsarbete behöver utvecklas ytterligare så att fler i verksamheten blir delaktiga. Likaså kan integreringen av elever för eleverna inom grundsärskolan utvecklas och detta genom förbättrad samverkan med Tranängskolan. Andra utmaningar är övergångarna och värdegrundsarbete.

Gymnasiet

På Tranemo Gymnasieskola råder generellt en god stämning och det finns bra sammanhållning och kamratanda. Det finns en hög upplevd trivsel hos både lärare och elever och också en trygghet och studiero vilket grundar sig i nära relationer mellan lärare och elever. Av årets avgångselever har 93,3% gymnasieexamen. Vilket är en liten ökning sedan förra årets 91,3%. När man tittar på pojkar och flickor är det inte alls lika stor skillnad som i grundskolan. En mycket stor andel av eleverna når gymnasieexamen, men det egna ansvarstagandet för studierna upplevs av lärarna ha minskat. Skolan behöver öka likvärdigheten i utbildningen då det finns relativt stora variationer mellan program och lärare. Informationen till eleverna runt deras kunskapsutveckling behöver förbättras och det finns ett behov av att utveckla ett gemensamt förhållningssätt när det gäller läroplansmål som ligger utanför de direkta kurserna, inte minst under området Kunskaper. Ett annat område att utveckla är Systematik och struktur. Rutiner saknas eller efterlevs inte. Skolan behöver också tydliggöra sin utvecklingsorganisation och arbetsorganisation och komplettera denna med ytterligare forum för utvecklingsarbete.

Vuxenutbildningen

Tranemo kommun anordnar ingen grundläggande vuxenutbildning i egen regi. Detta erbjuds invånarna via samverkan med grannkommuner. I egen regi anordnas undervisning i svenska för invandrare (SFI), i samverkan med Tranemo Gymnasieskola erbjuds kurspaket ur vård- och omsorgsprogrammet samt industritekniska programmet. Undervisningen är skolförlagd och innehåller också APL. Både eleverna och pedagogerna trivs med SFI-verksamheten och dess lokaler och det finns både trygghet och studiero. Det har sedan länge varit svårt för huvudmannen att få fram överskådlig statistik inom vuxenutbildningen vilket medför att det är svårt att fastställa generellt gällande resultat. Inom SFI-verksamheten behöver det systematiska kvalitetsarbetet utvecklas och ett fortsatt kollegialt lärande är ett viktigt verktyg för verksamhetens utveckling. Gällande Särskild utbildning för vuxna kommer förvaltningen att föreslå en avveckling, då verksamhetens omfattning nu är mycket liten.

Undervisning och elevhälsoarbete

Förra läsårets analys lyfte fram brister i likvärdigheten och det kompensatoriska uppdraget och betonade att ett större fokus måste vara på kärnuppdraget-undervisningen. Detta har vi haft genom

egna insatser och med stöd genom Samverkan för bästa skola och PIF-projektet. Det har skett förändringar i klassrummen som skapar förutsättningar för elevernas lärande. Bildstöd används i större utsträckning, gemensamma strukturer för lektionerna har ökat och en större variation på undervisningen verkar ha utvecklats. Elevdialogerna visar att merparten av eleverna är mycket nöjda med undervisningen och sina lärare. Man anser att man får det stöd man behöver och att man får förutsättningar. Dock är det inte lika tydligt i samtalen att man får möjlighet att jobba vidare och utmanas ytterligare när man klarar av studierna bra. Detta är något som behöver utvecklas. Analysen av NP och betygsättning visar också att vi här behöver jobba med riktade insatser för att betygsättningen ska vara både rättvis och likvärdig. Förra året betonade vi också att tidiga insatser och bra övergångar för att främja kontinuitet i lärandet och motverka misslyckanden för eleven är något vi behöver arbeta mer med. Hur detta har gått är inte helt tillfredsställande. Det är fortfarande mycket att göra för att vi ska kunna vara nöjda med kvalitet och likvärdighet på detta område. En viktig del är tillgång på specialpedagoger i alla delar av verksamheten från förskola till gymnasium. Vi behöver se över hur vi arbetar med elevhälsans professioner och hur vi bäst organiserar för att säkerställa tillgång, kvalitet och likvärdighet. Det handlar om allt från tidsaspekten från att ett behov uppmärksammas tills insats är på plats. Vi behöver också kvalitetssäkra hur utredningar, åtgärdsprogram och insatser utformas. Fortfarande har vi en bit kvar med implementeringen av riktlinjerna och det påbörjade arbetet från förra läsåret på enheterna kring EHT:s (elevhälsoteam) arbete. Vi behöver utveckla elevhälsans arbete så att det främjande och förebyggande arbetet ökar. Vår internkontroll visar att man kommit igång och jobbar med bra rutiner för uppföljning av frånvaro på många skolor, men det finns fortfarande mycket att göra för att minska den problematiska skolfrånvaron. Samverkan med IFO genom det så kallade BUS-arbetet har inte kommit så långt som vi hade hoppats. Det har varit ett flertal träffar som bidragit till att man fått mötas och diskuterar. Olika tvärgrupper har inventerat och tagit fram lite förslag på vad som behöver göras i samverkan. Men det har inte lett till några konkreta resultat ännu. Nu väntar vi på besked om vi får bidrag av Västra Götalandsregionen till att göra ett större projekt för att bygga upp en bra samverkan mellan sektionerna (och andra aktörer). Det pågår också dialog mellan sektionscheferna för att hitta gemensamma förhållningssätt och samarbetsformer som kan utgå från brukarens perspektiv snarare än verksamheternas.

Framtiden/ åtgärder för fortsatt utveckling

SKL säger i "Framgångsfaktorer för skolans utveckling" att det är viktigt med kontinuitet och långsiktigt helhetsperspektiv. Det ska vara fokus på läroplansuppdraget och det ska genomsyra hela styrkedjan. Vi ska ”tala om det som är viktigt”. Detta är något som Lärandesektionen tagit fasta på i sitt arbete under det gångna läsåret och fortsätter att göra. Vi har höga förväntningar på våra verksamheter och oss själva som huvudmannens representanter. Nyckelord i arbetet är tillit, helhetssyn, engagemang och samspel "Tillsammans når vi målet". Vi vill under det kommande läsåret öka kvaliteten i vår ledning och styrning, bland annat genom fördjupad analys och systematisk uppföljning. Vi kommer att arbeta för samsyn, tydliga och gemensamma förväntningar på roller och uppdrag. Genom att utgå från analyser av den enskilda enhetens aktuella situation och behov kan vi bättre planera och genomföra adekvata insatser för att varje barn och elev i Lärandesektionens verksamheter ska få möjlighet att utvecklas och nå målen.

Översikt av utvecklingsområden

Följande områden föreslår lärandesektionen ska vara prioriterade:

1. Pojkars (och flickors) resultat samarbete med Högskolan Borås (Fredrik Zimmerman)

2. Elevhälsoarbetet

- Organisation för kvalitet och likvärdighet
- Likvärdighet i utredningar, ÅP och val av insatser
- Fokusera det främjande och förebyggande arbetet mer
- Säkerställa tidiga insatser
- Verka för utvecklad samverkan med IFO (BUS) och andra aktörer
- Implementeringen av riktlinjerna och det påbörjade arbetet från förra läsåret

3. Värdegrundsarbetet

- Ta fram nya rutiner och mallar för arbete mot kränkande behandling och diskriminering
- Verka för mer utvecklat och systematiskt värdegrundsarbete i verksamheten

Andra utvecklingsområden vi behöver jobba vidare med:

1. Språkutveckling

2. Övergångar och samverkan

- Ta fram nya rutiner som säkerställer att barnens och elevernas skolgång och lärande inte drabbas av avbrott p.g.a. byte mellan stadier och skolformer.

3. Studie- och yrkesvägledning genom hela skoltiden

Kvarstående behov/insatser från förra årets rapport

1. Rutiner för kunskapsuppföljning, Infomentor

Områden vi fortsatt behöver jobba med i vår driftsorganisation

1. Lokaler

- Förskolor
- Tranängskolans område

2. Resursanvändning

3. Kompetensförsörjning

Ekonomiskt resultat

Resultat (mnkr)	Bokslut 2019	Budget 2019	Bokslut 2018
Intäkter	51,1	38,9	56,4
Kostnader	-332,6	-317,8	-328,4
-varav personalkostnader	-223,6	-217,8	-222,8
Verksamhetens resultat	-281,5	-278,9	-272,0
Budgetanslag	278,9	278,9	275,2
RESULTAT	**-2,6**	**0,0**	**3,2**

Nettokostnader (mnkr)	Utfall 2019	Budget 2019	Utfall 2018
Lärandesektionen övergripande	-38,7	-40,7	-30,1
Ungdomsgymnasiet	-65,7	-63,6	-65,6
Grundskola, förskola och särskola	-177,1	-174,6	-176,3
Summa	**-281,5**	**-278,9**	**-272,0**

Lärandesektionens resultat för år 2019 visar en avvikelse mot budget på -2,6 mnkr.

Den största delen av underskottet hittar vi på grundskolan (-4,1 mnkr) vilket beror på högre personalkostnader än budget. Till viss del handlar de högre personalkostnaderna om behov som uppkommit under året och som inte varit kända i samband med budgetering och till viss del handlar det om att man inte lyckats hämta in avvikelser mot budget som varit kända vid ingången av året.

Från det att arbetet med budget 2020 startade i början av 2019 har grundskolan lagt mycket tid och kraft på att tänka om och hitta nya vägar till att organisera verksamheterna, detta med hjälp av ett nytt verktyg som haft och fortfarande har en inkörningsperiod. Det här arbetet har varit nödvändigt då vi ser stora utmaningar i att tillgodose alla elevers behov och då kan det ibland krävas att man tänker annorlunda för att hitta nya lösningar.

Även gymnasiet visar ett underskott för år 2019 (-2,1 mnkr). 1,2 mnkr av underskottet handlar om för låg budget för interkommunala kostnader (ersättning för elever som är folkbokförda i Tranemo kommun men som går på annan skola än Tranemo gymnasieskola). Resterande del av underskottet beror på för höga personalkostnader. Gymnasiet har under året arbetat med att bl.a. skapa större undervisningsgrupper men full effekt av detta kommer att synas först under 2020.

Det som bär upp underskotten i sektionen är förskolans överskott på 1,6 mnkr samt överskottet på 2,0 mnkr på Lärandesektionen övergripande.

Förskolan visar som sagt ett överskott mot budget på 1,6 mnkr men vi ser, precis som i grundskolan, även här stora utmaningar med att tillgodose alla barns behov. Ett led i det arbetet blir att sektionen under 2020 kommer att avsätta mer resurser för specialpedagoger enbart riktade mot förskolan. Tidigare har specialpedagogerna som arbetat mot förskolan även haft del av sitt uppdrag gentemot

grundskolan. Det här har upplevts som spretiga uppdrag och det har då blivit svårt att behålla våra specialpedagoger. Vi tror att specialpedagoger enbart riktade mot förskolan kommer att hjälpa oss att ge barnen rätt stöd från tidig ålder vilket i sin tur kommer att hjälpa barnen inför övergången till grundskolan.

Överskottet på Lärandesektionen övergripande på 2,0 mnkr beror på flera faktorer. Dels lägre interkommunala kostnader för förskola/grundskola än budgeterat men även lägre kostnader för modersmålsundervisning än budgeterat samt mer bidrag från Migrationsverket än budgeterat.

Trots flera faktorer till överskottet på Lärandesektionen övergripande ser vi att kostnaden för skolskjutsar överskrider budget med -1,0 mnkr. Det här är dock något som uppmärksammats tidigt under året och arbete har lagts på att minska kostnaderna vilket även har gjorts.

Personal

Positivt är att personalomsättningen fortsatt att sjunka, den är nu nere på 14%.

Sjukskrivningstalen har dock försämrats men här har vi ett flertal långtidssjukskrivningar under stora delar av 2019 som får genomslag i statistiken med en ökning på totalen med 1,3% varav långtidssjukskrivningar står för 1,1%. Så det är inte den stora massan som är mer sjukskrivna utan istället ett fåtal individer som är långtidssjukskrivna som påverkar statistiken märkbart.

Andelen män fortsätter att minska och nu är vi nere på endast 17,4% män i verksamheten.

Andelen timanställda och visstidsanställda har minskat och därmed har då andelen tillsvidareanställda ökat vilket är positivt. En kontinuitet är viktigt för kvalité och utveckling av verksamheten.

Anställda per anställnings- och löneform

	2019	2018
Antal personer	**448**	**448**
Tillsvidareanställda	391	379
Visstidsanställda	57	69
Antal årsarbetare	428,6	421,6
Timanställda	**73**	**91**
Antal timmar	30 851	29 399
Antal årsarbetare	15,58	14,85

Kön månadsavlönade

	2019	2018
Andel män	17,4%	18,3%
Andel kvinnor	82,6	81,7

Sjukfrånvaro

	2019	2018
Totalt	5,53 %	4,24 %
Långtid (mer än 59 dgr)	2,41 %	1,29 %

Personalomsättning

	2019	2018
Personalomsättning	14,0%	15,5%

Omsorgssektion

Sektionernas måluppfyllelse och ekonomi

Verksamhetsområde

Omsorgssektionen är indelad i fyra olika verksamhetsområden

1. *Gemensam verksamhet* omfattar sektionschef, 3 verksamhetschefer, systemförvaltare, medicinskt ansvarig sjuksköterska samt utvecklingsledare.
2. *Vård och omsorg* omfattar verkställighet av hemtjänst, äldreomsorg samt kommunal hälso- och sjukvård.
3. *Funktionsnedsättning* inkluderar verkställighet av LSS-insatser.
4. *Myndighetsfunktion* är det verksamhetsområde där sektionens myndighetsutövning är samlad. Myndighetsutövning omfattar följande lagrum: Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS), Lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU).

Från 2020 kommer det även i den gemensamma verksamheten ingå enhetschef direkt under sektionschef. Den funktionen har ansvarsområde systemförvaltning, administrativa processer inom sektionen som avgiftshandläggare och chefsstöd samt kanslifrågor.

Sammanfattning

Sammanfattande resultat

Omsorgssektionen har sedan 2016 haft negativa budgetavvikelser:

- 2016 -9,1 mnkr jämfört med budget
- 2017 -3,0 mnkr jämfört med budget
- 2018 -12,8 mnkr jämfört med budget

För 2019 har sektionen vänt den negativa trenden och redovisar då istället en positiv budgetavvikelse med +2,3 mnkr. Måluppfyllelsen är delvis uppfylld men sektionen har under året främst fokuserat på att hämta hem det ekonomiska resultatet. Låg chefstäthet inom ledningsgruppen har medfört att strategiska frågor fått stå tillbaka.

Sammanfattande analys

Verksamheten uppnår målet budget i balans för 2019. Övriga mål är delvis uppfyllda eller ej påbörjade.

Den tillfälliga ledningsstrukturen inom sektionen, med 2 tillförordnade verksamhetschefer, inköpt konsult som verksamhetschef samt inlånad socialchef från Svenljunga har lagt sitt fokus på att få den dagliga driften att fungera vilket medfört att strategiska frågor och samverkansfrågor till viss del fått stå tillbaka under året. Detta visar sig i målarbetet.

Trots dessa förutsättningar har sektorn uppnått en budget i balans genom en mängd aktiviteter och

åtgärder under året. Att ta ansvar har varit ledordet.

Verksamheterna har trots bristfällig styrning och ledning lyckats med ett flertal stora verksamhetsförändringar under 2019 som kommer göra framtiden effektivare och bättre för brukarna. Det är exempelvis:

- **Nyckelfria lås** inom hemtjänsten med målet att öka säkerheten i nyckelhanteringen, minska bilåkandet (med mindre slitage och lägre drivmedelsförbrukning som följd) och sänka restiden för att hämta nycklar vid larm etc. Detta förväntas medföra en minskad kringtid för resor till och från brukarna.
- **Digital tillsyn** har införts för enskilda brukare både på vård- och omsorgsboende och inom hemtjänst. Vi har sett en ökad nattro (bättre sömn) för brukarna när ingen fysiskt besöker dem. För verksamheten innebär det bättre användning av personella resurser, men också färre bilresor inom hemtjänsten, vilket har ett positivt utfall när det gäller bilslitage och drivmedelskostnader.
- **Hemtagning** i att hantera den förkortade tiden från slutenvård (sjukhus), vilket har haft mycket goda resultat. Regionen har återkopplat att Tranemo kommun varit ett föredöme att arbeta med under året.
- **Digital kalender** inom hemsjukvården har skjutits upp till 2020 pga. systembrister.
- **Nationell patientöversikt, NPÖ**, infördes mot slutet av 2019 vilket gör det möjligt för behörig vårdpersonal att, med patientens samtycke, ta del av journalinformation som registrerats hos andra regioner, kommuner eller privata vårdgivare.
- **Trappstegsmodellen** har under året visat på stor potential för deltagarna att påbörja en karriär inom sysselsättning och arbete inom sina förutsättningar.
- **Verksamhetsledare** inom funktionsnedsättning har möjliggjort ett större pedagogiskt stöd åt personalen i brukarnas vardag men också för att motverka rörligheten av chefer och skapa ett utvecklande arbetssätt inom enheterna.
- **Yrkesresan:** Ett antal socialsekreterare har genomgått det regionala kompetensprogrammet för socialsekreterare, genom samarbete med Göteborgsregionen och Boråsregionen. Det är en introduktion och kompetensutveckling för personal i socialtjänstens myndighetsutövning gällande barn och unga.
- **Arbetsmarknadsenheten/Integration.:** Sedan sammanslagningen har antalet uppdrag och personalantal utökats. Enheten ser att utvecklingen gått framåt trots att det varit ett "rörigt" år med hög personalomsättning. Trots det har strukturen, "flödet" och dokumentationen förbättrats. En stor del av arbetet har handlat om att ge alla samma förutsättningar oavsett bakgrund.

Framtiden/ åtgärder för fortsatt utveckling

Förvaltningen har under året arbetat med tillitsbaserad styrning och ledning. Det arbetet fortsätter; såväl inom förvaltningen som inom sektionen under innevarande år. Under 2020 satsar sektionen på ett särskilt utvecklingsprogram; en förbättringsresa för chefer med stöd av medarbetarcentrum. Satsningen handlar om att träna på sitt ledarskap för att skapa visionen "Ett öppet ledarskap genom transparens och delaktighet". Förbättringsresan behövs för att föra ut det tillitsbaserade ledarskapet och den vertikala dialogen i verksamheterna och till medarbetarna.

Värdeorden för sektionen som arbetet baseras på är Vi. Tillsammans. Mod. Glädje.

Sektionsledningen har i arbetet med nulägesanalys hittat framgångsfaktorer och prioriterande aktiviteter för 2020. Analysen är grunden till att planera verksamheten för kommande period och då behövde sektionens utgångsläge ringas in. Nulägesanalysen ställer oss därför inför viktiga och grundläggande frågor. *Vad ska vi åstadkomma och för vem? Vad styrs vi av? Vad drivs vi av? Vad behöver vi förbättra?* Genom att besvara dem får verksamheten en god uppfattning om nuläget och är bättre rustade att peka ut riktningen.

Utvecklingsbehov

Budget 2020 kräver effektiviseringar och betydande anpassningar i verksamheterna för att uppnå budget i balans. Fokus är det sparbeting som ålagts sektionen på 10,1 mnkr. Åtgärder och aktiviteter för att nå måluppfyllelsen finns i bland annat externa placeringar, översyn av myndighetsbeslut och bemanningsoptimering. Sektionen planerar att införa resursfördelningsmodeller inom alla områden över tid. De verksamheter vi nu arbetar med är funktionsnedsättning och vård- och omsorg.

Välfärdens processer visar hur verksamheten realiserar sina grunduppdrag inom välfärdsområdet, det vill säga möter medborgarnas behov av stöd, vård- och omsorg samt en rik och meningsfull fritid, men vi behöver även kunna möta våra verksamheters behov av kompetens för att möta upp behoven.

Vi kan se brister när det gäller följsamhet till gällande rutiner som ska spegla lagstiftning och riktlinjer. Lex Sarah utredningar som visar brister gäller bemötande, läkemedelshantering och rutiner för informationsöverföring mm. Under 2020 införs ett nytt journalsystem inom hemsjukvården. Tillsammans med en kalender för insatser bedöms detta ge en bättre styrning av verksamheten.

Hemtjänsten kommer att arbeta med mer verksamhetsnära planering och på våra vård- och omsorgsboende ses schemaläggningen över för att nå en bättre effektivitet.

Funktionsnedsättning påbörjar en satsning för värdegrund under 2020 för att bidra till ett högre kvalitativt stöd ut mot brukare. Satsningen innefattar att belysa värdegrunden kollegialt för att minska antal konflikter och arbetsmiljöfrågor. Denna utbildning kan sektionen även fortsätta med inom övriga verksamheter. Fortsatt implementering sker av Funca som är ett arbetssätt och verktyg för att mäta brukares mående. Daglig verksamhet kommer starta upp sin verksamhet i det nya aktivitetscentret där verksamheten kommer arbeta för att hitta samverkansmöjligheter med olika partners, såsom äldreomsorg, stödteam, Arbetsmarknadsenheten och föreningsliv.

Barnkonventionen är lag from 2020 och kommunen samt sektionen behöver utforma goda regelverk därtill. Detta eftersom vi är tvungna att tillämpa rättigheterna i konventionen, så att den får ett större genomslag vid bedömningar, ärenden och beslut som rör barn.

I arbetet med översyn av myndighetsbeslut kopplar vi utredning av ett möjligt HVB (hem för vård och boende) i egen regi men även översyn av det sociala stödteamets uppdrag för att matcha behov på hemmaplan av öppenvårdsinsatser inom främst myndighetsfunktionens område och socialpsykiatri.

En lokalöversyn är påbörjad inom sektionen för att se över möjligheten att effektivisera användningen av lokaler och möjligheten att använda fler av kommunens lokaler istället för externa lokaler. Inom vård och omsorg fortsätter planerandet av ett nytt vård- och omsorgsboende i Länghem.

Tillsammans med lärandesektionen har sektionen sökt medel från Västra Götaland 2020- strategin för tillväxt och utveckling 2014-2020. Medel är sökta för en kartläggning och förberedelse under

2020 för att sedan under 2021-2023 arbeta med ett projekt som ska skapa en plattform med utvecklade arbetssätt, arbetsformer och finansieringslösningar med målet att lyckas bättre med de barn och ungdomar som inte lyckas i skolan idag. De aktörer som ingår är Tranemo kommuns Lärandesektionen, Omsorgssektionen, Samhällsutveckling och VGR Närhälsan i Tranemo kommun samt Navet Science Center.

Arbetsmarknadsfunktionen, där integration ingår, är en verksamhet som delas med Svenljunga kommun. Utmaningarna för denna verksamhet 2020 är följande:

- Barn och ungdomar ska ha förutsättningar för fortsatta studier och god sysselsättning/arbete
- Kommunens resurser ska användas på ett effektivt sätt
- Verksamheten ska vara effektiv och ha ett gott bemötande i kontakten med medborgarna

Prioriterade områden inom hela sektionen under 2020 är följande:

- Personalförsörjning - att rekrytera och att behålla personal
- Kompetensutveckling för att möta brukares behov och vara en attraktiv arbetsgivare
- Ekonomi och budgetarbete
- Samverkan inom kommunen
- Välfärdsteknik och digitalisering

Viktiga framgångsfaktorer i arbetet under 2020:

De vi är till för	**Medarbetare**
Mod - våga ta ansvar	Tala väl om varandra
Delaktighet och förståelse	Mod
Bemötande	Delaktighet och förståelse
Sömlös samverkan för brukaren	Skapa mervärde/attraktiv arbetsgivare
Kundnöjdhet	Mätsticka för arbetsmiljö
Skapa glädje	Skapa glädje
Tillgänglighet	Reflektionstid
Ekonomi	**Processer**
Mod – våga ta ansvar	Mod
Kunskap och kompetens	Delaktighet och förståelse
Helhetssyn	Helhetssyn
Delaktighet och förståelse	Struktur i uppdrag
Omvärldsbevakning	
Söka och erhålla medel från extern part	

Ekonomiskt resultat

Resultat (mnkr)	Bokslut 2019	Budget 2019	Bokslut 2018
Intäkter	32,1	29,8	35,2
Kostnader	-304,5	-304,5	-310,9
-varav personalkostnader	-212,3	-225,1	-219,5
Verksamhetens resultat	-272,4	-274,7	-275,7
Budgetanslag	274,7	274,7	262,9
RESULTAT	**2,3**	**0,0**	**-12,8**

Nettokostnader (mnkr)	Utfall 2019	Budget 2019	Utfall 2018
Gemensam verksamhet	-23,2	-24,0	-22,8
Vård och omsorg	-134,4	-132,9	-132,4
Funktionsnedsättning	-62,5	-67,8	-61,9
Myndighetsfunktion	-52,3	-50,0	-58,6
Summa	**-272,4**	**-274,7**	**-275,7**

Omsorgssektionen redovisar ett resultat om -272,4 mnkr för år 2019 och uppnår därmed ett överskott jämfört med budget med +2,3 mnkr. Resultatet påverkas positivt av tillfälliga poster, såsom vakanser för chefer och handläggare samt bidrag från Migrationsverket som avser tidigare år, men sektionen har även genomfört ett antal anpassningar av verksamheten som har fått stor effekt. Sektionen har tack vare det lyckats vända ett budgetunderskott med -12,9 mnkr för 2018 till en budget i balans under 2019.

Gemensam verksamhet redovisar ett överskott jämfört med budget med +0,8 mnkr. Överskottet beror i huvudsak på att det under året funnits tillfälliga vakanser avseende utvecklingsledare och verksamhetschefer, som nu är tillsatta eller är på gång att tillsättas.

För vård och omsorg redovisas ett budgetunderskott med -1,5 mnkr. Verksamhetsområdet fick inför året ett anpassningskrav med 3,8 mnkr, som inte fullt ut har kunnat effektueras. En plan har därför tagits fram i syfte att uppnå en budget i balans under 2020. För att nå anpassningskravet under 2019 har en tjänst som enhetschef hållits vakant (+0,4 mnkr) och kostnaden för bemanning av vård- och omsorgsboende har varit längre än budgeterat (+1,5 mnkr), bland annat på grund av lediga platser samt att en översyn av schemaläggningen gjorts. Hemtjänsten redovisar istället ett budgetunderskott med -0,9 mnkr. Beställningen av insatstimmar har minskat med nästan 4 % sedan föregående år. Det har bidragit till ett underskott för intäkter med -0,4 mnkr. För personalkostnader redovisas istället ett mindre överskott, men det kompenserar inte fullt ut för inkomstbortfallet. Till stor del beror underskottet på ökade kostnader för hemtjänstens bilar, framförallt när det gäller reparationer, service och underhåll. Kostnaderna har ökat från 0,5 mnkr till 0,8 mnkr, vilket motsvarar en ökning med hela 68 %. Detta kräver en fortsatt analys för att dämpa ökningen och på sikt kunna minska bilkostnaderna.

Funktionsnedsättning redovisar ett stort budgetöverskott med +5,3 mnkr. Överskottet beror i huvudsak på att en verksamhet lades ned i början av 2019 i samband med att insatser för brukaren övertogs av regionen (+2,7 mnkr). Ett större budgetöverskott redovisas även för övriga boenden med särskild service (+2,0 mnkr), vilket har uppnåtts genom en lägre bemanning än budgeterat. Bland annat genomfördes en besparing i september månad när vakennatt togs bort i ett av boendena. Korttidsverksamhet för barn och unga redovisar också ett större budgetöverskott (+0,5 mnkr), och även detta avser främst personalkostnader. Verksamheten redovisade ett överskott redan under 2018, men eftersom nya ärenden väntades under 2019 behölls en del av budgetutrymmet. Budgetmedlen behövdes dock aldrig tas i anspråk.

I mitten av april anställdes fyra nya verksamhetsledare inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning. En samordnartjänst omvandlades dessutom till en femte verksamhetsledare. Syftet med implementeringen var att skapa en hållbar och mer långsiktig plattform för implementering och uppföljning av utvecklingsinsatser, kvalitets- och målarbete. De nya verksamhetsledarna finansieras genom ett överskott inom daglig verksamhet som främst har kunnat uppnås genom ett nytt projekt, den så kallade trappstegsmodellen, som startades upp i februari år 2018. Projektet delfinansieras av svenska ESF-rådet och syftar till att personer med beslut om daglig verksamhet eller daglig sysselsättning ska kunna komma ut i arbetslivet och få en ökad möjlighet till att bli självförsörjande. Projektet har fallit väl ut, och hittills har ca 20 personer kommit ut i praktik under projektets gång. Antal personer som i nuläget har en extern sysselsättning genom projektet motsvarar ca 10 heltidsplatser på daglig verksamhet. Trots att antal ärenden fortsätter öka inom daglig verksamhet har Trappstegsmodellen och ett förändrat arbetssätt bidragit till att den totala bemanningen ändå har kunnat sänkas.

Myndighetsfunktionen redovisar ett budgetunderskott med -2,3 mnkr. Nettokostnaden för placeringar i HVB (hem för vård och boende) och familjehem samt externa öppenvårdsinsatser har sjunkit från -27,5 mnkr år 2018 till -22,9 mnkr år 2019. Ändå redovisas ett stort budgetunderskott för detta med -5,1 mnkr. Det pågår ett aktivt arbete med att hitta alternativa, hållbara och mer kostnadseffektiva lösningar. Myndighetsfunktionen har upprättat en handlingsplan för varje ärende som i nuläget finns placerat i familjehem eller HVB. Utgångspunkten är hemmaplanslösningar där det är möjligt. För externa placeringar som pågått en längre tid i annan kommun har ansökningar för överflyttning till den nya hemkommunen gjorts. Budgetunderskottet för placeringar förbättras något genom vakanser för handläggare och administratörer inom myndighetsfunktionen samt inom det sociala stödteamet (+1,7 mnkr). Ett överskott redovisas även för ekonomiskt bistånd med +0,8 mnkr. Kostnaderna har sedan 2018 sjunkit från 9,1 mnkr till 8,9 mnkr, dvs. med 2,3 %. Resultatet på myndighetsfunktionen förbättras även av tillfälliga bidrag från Migrationsverket från 2017 och 2018 med totalt +0,9 mnkr. Dessa bidrag har varit för osäkra för att kunna bokas upp i tidigare bokslut.

Personal

Tidigt under verksamhetsåret 2019 skedde stora förändringar inom ledning och styrning inom omsorgssektionen. Sektionschef och verksamhetschefer avslutade sina tjänster utan att ersättare fanns på plats. Detta skedde efter en längre tids oro inom sektionen. Socialchef i Svenljunga lånades in på 50% och tillförordnade verksamhetschefer tillsattes med 50 % vardera för vård och omsorg, funktionsnedsättning samt myndighetsfunktionen. Rekrytering av ny sektionschef påbörjades under våren. Undertecknad fanns på plats i början av augusti.

Under hösten har rekrytering av verksamhetschefer samt utvecklingsledare skett.

Inom enhetschefsledet syns en oro och kanske misstro till det historiskt skedda och vad som nu ligger framåt. Gruppen har upplevt oklarheter i styrning och ledning. Kollektivet överlag inom verksamheterna, tolkas det som, har inte påverkats lika mycket av förändringarna som gruppen enhetschefer, förutom gruppen socialt stödteam som varit utan chef under stora perioder, vilket påverkat deras arbetsmiljö negativt. Rekrytering under vintern av enhetschef till det sociala stödteamet misslyckades då kandidaterna inte uppfyllde kraven för tjänsten. Tranemo kommun är en liten kommun och i många fall finns enbart en eller två personer på en funktion. Därmed finns en sårbarhet i verksamheten som påverkar möjligheten till ett hållbart arbetsliv.

Omsorgssektionen har under året med hjälp av vakanser och bemanningsoptimering sänkt antalet anställda, såväl i antal personer som i antal årsarbetare. Verksamhetsförändring i form av nedstängning av HVB under 2018 har också påverkat. Verksamheterna arbetar aktivt att följa rehabprocessen och under hösten har ett digitalt stöd för den processen och arbete med medarbetarnas utveckling genomförts. Detta har gett en bättre visuell överblick i personalärenden. Samtidigt har den specialistfunktion inom rehabilitering som fanns på personalenheten försvunnit. Den funktionen är saknad och har lett till viss osäkerhet i rehabiliteringsarbetet.

För att möta kommande behov behöver sektionen genomföra en översyn av kompetensplaner- *vilka är våra behov mot nuvarande kompetensstatus i verksamheterna?* Det är inte bara en kompetensfråga utan även en utmaning att vara attraktiv som arbetsgivare. Kompetensutveckling, hur satsar vi på våra anställda, är en sådan konkurrensfaktor. För att komma längre på vår förbättringsresa mot tillitsbaserad styrning och ledning med delaktighet krävs också former som inbjuder till detta och som förväntas höja motivation, arbetsglädje och i slutändan även höja frisknärvaron. Det behöver verksamheterna arbeta vidare med på arbetsplatsträffar och i samverkansgrupperna.

Anställda per anställnings- och löneform

	2019	2018
Antal personer	**459**	**485**
Tillsvidareanställda	412	431
Visstidsanställda	47	54
Antal årsarbetare	443,4	454,1
Timanställda	**21**	**33**
Antal timmar	79 721	94 095
Antal årsarbetare	40,26	47,53

Kön månadsavlönade

	2019	2018
Andel män	8,7%	7,0%
Andel kvinnor	91,3%	93%

Sjukfrånvaro

	2019	2018
Totalt	8,95 %	8,36 %
Långtid (mer än 59 dgr)	4,30 %	3,83 %

Den ökade personalomsättningen kan troligen förklaras av en styrning i bemanningsfrågor men säkerligen även som följd av årets oro kring avsaknad av chefer och vakanser på flera tjänster nära verksamheten under året.

Personalomsättning

	2019	2018
Personalomsättning	16,4%	14,4%

Teknisk sektion

Sektionernas måluppfyllelse och ekonomi

Verksamhetsområde

Tekniska sektionen ansvarar för följande verksamhetsområden:

* Fastighet ansvarar för kommunens lokaler, ca 100 000 kvm, I verksamhetsområdet ingår även förvaltning av kommunens skogar, parker och bad- och lekplatser, samt transporter av bland annat kyld mat till ordinärt boende samt interna transporter.

* Kostenheten är indelad i områdena skola/förskola samt äldreomsorg. Verksamheten omfattar 22 kök varav 17 är tillagningskök och 5 är mottagningskök.

* Infrastruktur består av flera olika verksamheter; drift och underhåll av kommunala gator och gc-vägar, GIS-verksamhet samt myndighetsutövning i form av bostadsanpassning, färdtjänst och parkeringstillstånd. I verksamhetsområdet ingår även affärsverksamheterna vatten och avlopp, fjärrvärme, fiber och renhållning.

* Samverkansnämnden bygg och miljö tillsammans med Gislaveds kommun.

Sammanfattning

Sammanfattande resultat

Totalt för tekniska sektionen redovisas budget i balans, dock med underskott på flera verksamheter.

Målen uppnås helt eller delvis.

Sammanfattande analys

Kostverksamheten har under året arbetat aktivt med inköpen. 1 maj 2019 ingick verksamheten ett nytt livsmedelsavtal som var utformat för att öka möjligheten för verksamheten att handla ekologiska och svenska råvaror. Koldioxidekvivalenter kopplade till totala livsmedelsinköp har följts upp och uppsatt mål har nåtts. Målet för ekologiska inköp har också uppnåtts och uppgick till 39,6% under 2019 .

Verksamheten har även arbetat aktivt med bemanning under året och har, vid frånvaro, i första hand använt de pooltjänster som finns inom kosten. Timvikarier tas in då behov uppstår.

Prognosen att nå resultatmålen med budget i balans är uppnådd genom ett aktivt arbete både med bemanning, matsedel och inköp.

Vid årsskiftet 18/19 flyttades avslutades samarbetet med Ulricehamns kommun gällande bygg och miljö och en ny samverkan med Gislaveds kommun startades. Vid Insiktsmätningen för 2019 hade

kundbetyget för bygg ökat, samtidigt som betyget för miljö blivit sämre.

Under 2019 byggdes gång- och cykelväg mellan Uddebo och kommungränsen mot Svenljunga, med hjälp av delfinansiering från Trafikverket. GC-vägen invigdes i oktober och är ca 2 km.

Laddinfrastrukturprojektet startades upp under 2019 med bidrag från Naturvårdsverket. Laddstolpar ska sättas upp på flera ställen i kommunen och förhoppningen är att detta ska medföra en ökning av antalet elbilar i kommunen.

Renhållningsverksamhetens fokus under 2019 har varit införandet av matavfallsinsamling, där mycket tid och kraft lagts på informationsinsatser för att få en bra övergång till det nya systemet. Informationstillfällena har varit välbesökta och mottagits positivt av invånarna. Fler abonnenter än beräknat har även bytt till ett glesare hämtningsintervall för kärlet med restavfall, vilket indikerar att även utsorteringen av förpackningar har förbättrats i och med förändringen.

I december fastställdes vattenskyddsområden med tillhörande vattenskyddsföreskrifter för alla områden förutom Grimsås. Vattenskyddsområdet i Grimsås ligger i två län och handläggs därför av länsstyrelsen. Syftet med vattenskyddsområden är att ge de vattenförekomster som är viktiga för dricksvattenförsörjningen ett tillräckligt skydd för att säkra råvattentillgången i ett långsiktigt perspektiv.

Bostadsbyggandet har under de senaste åren varit på en hög nivå jämfört med tidigare i kommunen. Nya gator och VA-ledningar har byggts på området Sommarlust i Tranemo, vid Kastanjevägen i Länghem samt vid sjön i Nittorp. Under 2020 fortsätter utbyggnaden i Nittorp, samt Tryffelvägen i Dalstorp.

Framtiden/ åtgärder för fortsatt utveckling

Lokalytan för de kommunala fastigheterna kommer att öka, bland annat genom utbyggnaden av förskolor i Tranemo och Dalstorp. Om drift- och underhållsbudgeten inte utökas för att täcka tillkommande ytor medför det att budgeten per kvadratmeter minskas. I kombination med ett stort underhållsbehov för befintliga fastigheter finns risk att budgeten inte kan hållas, alternativt att standarden på fastigheterna sänks ytterligare då fel inte kan åtgärdas med risk för högre kostnader längre fram.

För att minska kostnaderna och utnyttja lokalytorna effektivt bör kommunal verksamhet i externa lokaler flyttas till egna lokaler så långt det är möjligt.

Under 2020 har kostenheten tilldelats ett sparbeting motsvarande 1,2 miljoner kronor. För att klara målet med budget i balans under kommande år har verksamheten valt att budgetera för tre istället för 5 pooltjänster. Det aktiva arbetet med bemanning kommer att fortsätta inom kostenheten. Då merparten av arbetsplatserna är ensamkök (13 kök av 22) är det oftast inte möjligt att vakanshålla tjänster vid frånvaro, men då möjlighet finns försöker man omfördela arbetsuppgifter och skicka personal från de kök där flera arbetar.

Kostverksamheten har även valt att genomföra en fördjupningsutbildning i kostdatasystemet i syfte att bättre kunna prognostisera kostnaderna för matsedeln och i förlängningen inköp av livsmedel.

Införandet av heltid som norm har i vissa fall medfört problem för sektionens verksamheter i de fall då behovet är en deltidstjänst och bemanningsenheten inte kan erbjuda sysselsättning på resterande del. Detta har medfört att deltidstjänster inte har kunnat återbesättas då finansiering för heltid inte

finns hos verksamheterna. På sim- och idrottshallen finns finansiering för en deltidstjänst men denna har inte kunnat återbesättas. Detta medför svårigheter att bemanna under de nuvarande öppettiderna, och vid sjukdom har simhallen vid några tillfällen tvingats stänga på grund av personalbrist. Om bemanningen hålls på en oförändrad nivå bör öppettiderna ses över.

Under 2019 genomfördes upphandling för vinterväghållning. För flera orter inkom inga anbud alls, men efter förhandlingar tecknades avtal med entreprenörer för samtliga orter i kommunen. Svårigheten att få tag på entreprenörer för vinterväghållning delas med flera andra kommuner. Priserna blev väsentligt högre än tidigare avtal, vilket kan innebära svårigheter för gatuverksamheten att nå budget i balans under kommande år. Den fasta säsongsersättningen har ökat så även om antalet snöröjnings- eller halkbekämpningstillfällen blir färre så beräknas hela budgeten förbrukas. Arbetet med att hitta effektiviseringar och besparingar för att täcka ökade kostnader pågår inom sektionen.

VA-verksamhetens ekonomiska resultat under 2019 var ett stort underskott vilket förs över till kommande år i resultatfond. För att undvika underskott även under 2020 pågår arbete med att minska kostnaderna överallt i verksamheten där det är möjligt. En osäkerhetsfaktor är försåld mängd vatten vilket kan variera kraftigt mellan åren.

Ekonomiskt resultat

Resultat (mnkr)	**Bokslut 2019**	**Budget 2019**	**Bokslut 2018**
Intäkter	105,4	106,0	105,5
Kostnader	-188,5	-190,7	-179,1
-varav personalkostnader	-57,7	-57,9	-54,3
Verksamhetens resultat	-83,1	-84,7	-73,6
Budgetanslag	84,7	84,7	75,4
RESULTAT	**1,6**	**0,0**	**1,8**

Nettokostnader (mnkr)	**Utfall 2019**	**Budget 2019**	**Utfall 2018**
Övergripande verksamhet	-4,5	-4,3	-4,9
Fastighet	-32,3	-31,0	-30,7
Kost	-23,0	-23,1	-21,9
infrastruktur	-17,6	-21,5	-20,5
Affärsverksamheter	-0,1	-0,4	1,7
Miljö och bygg	-5,6	-4,4	*
Summa	**-77,4**	**-79,9**	**-78,0**

Tekniska sektionens (inkl samverkansnämnden bygg och miljö) samlade resultat är ett överskott på 1,6 mnkr. Det största överskottet härrör sig från färdtjänst, 3,8 mnkr beroende på att kostnaden i och med ny entreprenad blev märkbart lägre. Antalet färdtjänstresor har minskat med 40% i jämförelse med 2017. Arbetsresorna har under samma tid minskat med 63%, från 680 till 257 resor, minskningen beror delvis på att personer som har haft arbetsresor har gått i pension under 2019.

För lokalförsörjning är prognosen ett underskott på 1,3 mnkr. På Ängslyckan i Grimsås gjordes renoveringar då tanken var att hyra ut lägenheterna externt. Det fanns dock inte tillräckligt intresse för att hyra lägenheter så hela fastigheten stod tom till slutet av året då omsorgens korttidsboende flyttade in. I och med att Ängslyckan då var en ersättningslokal under ombyggnationen av Resurscentrum betalades ingen hyra. Detta har inneburit att lokalförsörjning inte fått några hyresintäkter för fastigheten under 2019.

Kostnaderna för felavhjälpande underhåll är höga, och överskrider budget med 0,6 mnkr. Bland annat har åtgärder gjorts med kylsystemet i Nittorp ishall vilket medförde stora kostnader. Behovet av underhåll är fortsatt mycket stort.

Kostnaderna för bostadsanpassning har varit låga under 2019 vilket innebar ett överskott mot budget på 0,4 mnkr.

Fiberverksamheten redovisar ett överskott på 0,4 mnkr, bl a beroende på att tjänsten som fiberansvarig varit vakant under året. Fjärrvärmeverksamheten uppvisar ett resultat enligt budget.

Renhållningsverksamheten har ett stort ackumulerat överskott från de senaste årens resultat, 5,2 mnkr. Överskottet betraktas som en skuld till abonnenterna och ska återföras till taxekollektivet. Under 2019 infördes ett nytt hämtningssystem för alla abonnenter, där matavfall samlas in och hämtas. För att inte behöva göra stora höjningar av taxan planerades för att del av det ackumulerade överskottet skulle användas för att täcka kostnadsökningar. Informationsinsatser inför matavfallsinsamlingen har belastat driften. Renhållningsverksamhetens resultat 2019 blev ett underskott på 1,2 mnkr vilket innebär att det ackumulerade överskottet efter årets resultat uppgår till 4,0 mnkr. Underskottet blev något högre än prognosticerat, då fler abonnenter än förväntat valde att byta till ett glesare hämtningsintervall av restavfall.

VA-verksamhetens resultat är ett underskott på 3,1 mnkr för 2019. Flera olika driftkostnader har blivit högre än budgeterat; bland annat el, kemikalier, slamtransport och kapitalkostnader. Viss del av kostnadsökningarna är hänförliga till ombyggnaden av slamhanteringen vid Tranemo reningsverk i form av driftkostnader vid provkörningar m m. Kapitalkostnaderna ökade då investeringen blev dyrare än beräknat. Nederbördsmängden under 2019 var högre än normalt vilket innebär en ökad belastning och högre kostnader på reningsverken. Personalkostnaderna var under 2019 högre än budgeterat. En ny enhetschef anställdes under våren samtidigt som den tidigare chefen jobbade kvar för att avsluta vissa pågående projekt (bl a vattenskyddsområden) vilket medförde dubbla lönekostnader under del av året.

Försäljningen av vatten var under 2019 lägre än förra året, trots att det under 2018 var bevattningsförbud under sommaren. Försåld mängd varierar kraftigt mellan åren, men jämfört med snittförsäljningen under de senaste 10 åren var 2019 års försäljning ca 19 000 kbm lägre. Intäkterna blev därför 0,4 mnkr lägre än budgeterat.

Kostnadsökningen syntes delvis även under 2018, då resultatet också var ett underskott. Detta balanserades då av ett ackumulerat överskott. Innan 2019 års resultat återstod endast 0,1 mnkr av det

ackumulerade överskottet vilket innebär att det ackumulerade resultatet nu istället är ett underskott på 3,0 mnkr. Till 2020 har taxan höjts med 6% vilket delvis kommer att täcka de ökade kostnaderna. Flera åtgärder kommer dock att krävas för att nå ett resultat i balans 2020 vilket sektionen arbetar aktivt med.

När samverkansnämnden för bygg och miljö flyttades över till Gislaved från Ulricehamn från och med årsskiftet var det osäkert hur stor kostnaden för Tranemos del skulle bli. Under året har även viss kart- och mätverksamhet köpts från Gislaved. Totalt blev kostnaden 1,2 mnkr högre än budgeterat, engångskostnader om 0,1 mnkr ingår i summan.

*Fram t o m 2018-12-31 låg miljö och bygg under Samhällsutvecklingssektionen.

Personal

Personalomsättningen har varit hög under de senaste två åren, bland annat har 6 av 10 chefstjänster bytts där 2 av dessa har gått i pension.

Antalet årsarbetare har ökat med ca 8, detta beror dock inte på att organisationen utökats motsvarande utan att flera tjänster som var vakanta per 181231 nu är återbesatta.

Anställda per anställnings- och löneform

	2019	2018
Antal personer	**121**	**113**
Tillsvidareanställda	111	103
Visstidsanställda	10	10
Antal årsarbetare	117,1	109,2
Timanställda	**39**	**42**
Antal timmar	9 864	10 259
Antal årsarbetare	4,98	5,18

Kön månadsavlönade

	2019	2018
Andel män	54,5%	45,1%
Andel kvinnor	45,5%	54,9%

Sjukfrånvaro

	2019	2018
Totalt	8,19 %	7,92 %

	2019	2018
Långtid (mer än 59 dgr)	5,07 %	4,56 %

Personalomsättning

	2019	2018
Personalomsättning	19,8%	17,9%

Fjärrvärme/Fiber

Resultatet för fjärrvärme/fiber är ett överskott på 0,4 mnkr, beroende på att tjänster som fiberansvarig och administratör varit vakanta under året. Det ovanligt varma vädret under 2019 medförde att intäkterna för såld värme blev 1 mnkr lägre än för 2018.

Resultaträkning (mnkr)

	Not	2019	2018
Intäkter			
Brukningsavgifter	1	22,7	24,1
Summa intäkter		**22,7**	**24,1**
Kostnader			
Kostnader	2	-16,7	-16,7
Interna kostnader inom koncernen	3	-1,4	-1,3
Avskrivningar		-3,4	-3,4
Summa kostnader		**-21,5**	**-21,4**
Verksamhetens nettokostnad		**1,2**	**2,8**
Finansiella kostnader			
Intern ränta		-0,8	-1,0
UTFALL		**0,4**	**1,8**
Kommunbidrag		0,0	0,0
RESULTAT		**0,4**	**1,8**

Balansräkning (mnkr)

	Not	191231	181231
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	4	50,7	53,1
Totala anläggningstillgångar		**50,7**	**53,1**
Fordringar			
Kundfordringar		3,9	4,0
Totala fordringar			
SUMMA TILLGÅNGAR		**54,6**	**57,1**
Eget kapital			
Ackumulerat resultat	**5**	**10,3**	**9,8**
Avsättningar			
Pensioner		0,9	1,0
Totala avsättningar		**0,9**	**1,0**
Långfristiga skulder			
Avräkning kommunen		41,0	42,3
Totala långfristiga skulder		**41,0**	**42,3**
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		2,4	4,1
Totala kortfristiga skulder		**2,4**	**4,1**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**54,6**	**57,1**

Noter (mnkr)

	2019	2018
Not 1		
Intäkter		
Externa brukningsavgifter	14,3	15,1
Kommunen	3,9	4,2
Tranemobostäder AB	3,3	3,5
Övriga externa intäkter	0,7	0,9
Övriga interna intäkter	0,4	0,5
Summa intäkter	**22,7**	**24,1**
Not 2		
Kostnader		
Driftkostnader	-14,4	-14,7
Underhållskostnader	-1,2	-0,7
Personalkostnader	-1,1	-1,2
Summa kostnader	**-16,7**	**-16,7**
Not 3		
Administrationskostnader		
Tekniska sektionen	-1,0	-1,0
Central administration	-0,4	-0,3
Summa administrationskostnader	**-1,4**	**-1,3**
Not 4		
Materiella anläggningstillgångar		
Ingående bokfört värde	53,1	56,3
Justerat ingående värde	0,0	-0,1
Årets anskaffningar	1,0	0,3
Årets avskrivningar	-3,4	-3,4
Utrangering	0,0	0,0
Utgående bokfört värde	**50,7**	**53,1**

	2019	2018
Materiella anläggningstillgångar		
Anskaffningsvärde	97,0	96,0
Ackumulerade avskrivningar	-46,3	-42,9
	50,7	**53,1**
Utgående bokfört värde		
Verksamhetsanläggningar	50,4	52,8
Inventarier, fordon, mätare etc	0,3	0,3
	50,7	**53,1**
Not 5		
Eget kapital		
Tidigare års resultat	9,8	8,0
Årets resultat	0,4	1,8
Utgående eget kapital	**10,3**	**9,8**

VA

VA-verksamhetens resultat är ett underskott på 3,1 mnkr för 2019. Flera olika driftkostnader har blivit högre än budgeterat; bland annat el, kemikalier, slamtransport och kapitalkostnader. Viss del av kostnadsökningarna är hänförliga till ombyggnaden av slamhanteringen vid Tranemo reningsverk i form av driftkostnader vid provkörningar m m. Kapitalkostnaderna ökade då investeringen blev dyrare än beräknat. Nederbördsmängden under 2019 var högre än normalt vilket innebär en ökad belastning och högre kostnader på reningsverken. Personalkostnaderna var under 2019 högre än budgeterat. En ny enhetschef anställdes under våren samtidigt som den tidigare chefen jobbade kvar för att avsluta vissa pågående projekt (bl a vattenskyddsområden) vilket medförde dubbla lönekostnader under del av året.

Försäljningen av vatten var under 2019 lägre än förra året, trots att det under 2018 var bevattningsförbud under sommaren. Försåld mängd varierar kraftigt mellan åren, men jämfört med snittförsäljningen under de senaste 10 åren var 2019 års försäljning ca 19 000 kbm lägre. Intäkterna blev därför 0,4 mnkr lägre än budgeterat.

Kostnadsökningen syntes delvis även under 2018, då resultatet också var ett underskott. Detta balanserades då av ett ackumulerat överskott. Innan 2019 års resultat återstod endast 0,1 mnkr av det ackumulerade överskottet vilket innebär att det ackumulerade resultatet nu istället är ett underskott på 3,0 mnkr. Till 2020 har taxan höjts med 6% vilket delvis kommer att täcka de ökade kostnaderna. Flera åtgärder kommer dock att krävas för att nå ett resultat i balans 2020 vilket sektionen arbetar aktivt med.

Resultaträkning (mnkr)

	Not	2019	2018
Intäkter			
Brukningsavgifter	1	24,6	25,3
Summa intäkter		**24,6**	**25,3**
Kostnader			
Kostnader	2	-17,4	-17,3
Interna kostnader inom koncernen	3	-3,0	-3,0
Avskrivningar		-5,8	-5,4
Summa kostnader		**-26,1**	**-25,7**
Verksamhetens nettokostnad		-1,6	-0,3
Finansiella kostnader			
Intern ränta		-2,0	-2,1
UTFALL		**-3,6**	**-2,4**
Kommunbidrag		0,4	0,4
RESULTAT		**-3,2**	**-2,0**
Avsättning till VA-fond		3,2	2,0
Resultat efter avsättning		**0,0**	**0,0**

Balansräkning (mnkr)

	Not	191231	181231
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	4	150,0	137,8
Totala anläggningstillgångar		**150,0**	**137,8**
Fordringar			
Kundfordringar		2,0	2,8
Totala fordringar		**2,0**	**2,8**
SUMMA TILLGÅNGAR		**152,0**	**140,6**
Eget kapital			
Ackumulerat resultat	**5**	**-3,0**	**0,1**
Avsättningar			
Pensioner		4,1	3,6
Totala avsättningar		**4,1**	**3,6**
Långfristiga skulder			
Avräkning kommunen		148,8	135,2
Totala långfristiga skulder		**148,8**	**135,2**
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		2,1	1,6
Totala kortfristiga skulder		**2,1**	**1,6**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**152,0**	**140,6**

Noter (mnkr)

	2019	2018
Not 1		
Intäkter		
Externa brukningsavgifter	22,9	20,5
Kommunen	1,3	1,5
Tranemobostäder AB	0,0	2,6
Övriga externa intäkter	0,1	0,4
Övriga interna intäkter	0,3	0,3
Summa intäkter	**24,6**	**25,3**
Not 2		
Kostnader		
Driftkostnader	-8,3	-7,8
Underhållskostnader	-4,0	-4,9
Personalkostnader	-5,0	-4,6
Summa kostnader	**-17,4**	**-17,3**
Not 3		
Administrationskostnader		
Tekniska sektionen	-2,5	-2,5
Central administration	-0,5	-0,5
Summa administrationskostnader	**-3,0**	**-3,0**
Not 4		
Materiella anläggningstillgångar		
Ingående bokfört värde	137,8	124,1
Justering av ingående bokf värde	0,0	0,0
Årets anskaffningar	17,9	19,2
Årets avskrivningar	-5,8	-5,4
Nedskrivningar	0,0	0,0
Utgående bokfört värde	**150,0**	**137,8**

	2019	2018
Materiella anläggningstillgångar		
Anskaffningsvärde	238,5	220,6
Ackumulerade avskrivningar	-88,5	-82,7
Summa	**150,0**	**137,8**
Utgående bokfört värde		
VA-nät	77,5	74,1
VA-verk, byggnader	42,0	25,6
Pumpstationer	28,1	27,8
Pågående investering	1,8	9,9
Inventarier, fordon, mätare etc	0,6	0,4
Summa	**150,0**	**137,8**
Not 5		
Eget kapital		
Tidigare års resultat	0,1	2,1
Årets resultat	0,0	-2,0
Utgående eget kapital	**0,1**	**0,1**

Renhållning

Ekonomiskt resultat

Resultat (mnkr)	Bokslut 2019	Budget 2019	Bokslut 2018
Intäkter	16,9	17,1	15,0
Kostnader	-18,1	-17,1	-13,8
-varav personalkostnader	-3,0	-3,2	-3,2
Verksamhetens resultat	-1,2	0,0	1,2
Budgetanslag	0,0	0,0	0,0
RESULTAT	**-1,2**	**0,0**	**1,2**

Renhållningsverksamheten har ett stort ackumulerat överskott från de senaste årens resultat, 5,2 mnkr. Överskottet betraktas som en skuld till abonnenterna och ska återföras till taxekollektivet. Under 2019 infördes ett nytt hämtningssystem för alla abonnenter, där matavfall samlas in och hämtas. För att inte behöva göra stora höjningar av taxan planerades för att del av det ackumulerade överskottet skulle användas för att täcka kostnadsökningar. Informationsinsatser inför matavfallsinsamlingen har belastat driften. Renhållningsverksamhetens resultat 2019 blev ett underskott på 1,2 mnkr vilket innebär att det ackumulerade överskottet efter årets resultat uppgår till 4,0 mnkr. Underskottet blev något högre än prognosticerat, då fler abonnenter än förväntat valde att byta till ett glesare hämtningsintervall av restavfall.

Samverkansnämnder

Miljö- och byggnämnden

Vid årsskiftet upphörde samverkan gällande miljö och bygg med Ulricehamns kommun och en ny samverkansnämnd startades ihop med Gislaveds kommun.

Ekonomiskt resultat

Mnkr	Bokslut 2019	Budget 2019	Bokslut 2018
Intäkter			*
Kostnader			*
-varav personalkostnader			*
Verksamhetens resultat	-5,6	-4,4	*
Budgetanslag	4,4	4,4	*
RESULTAT	**-1,2**	**0**	*

* Samarbetet med Gislaveds kommun gällande bygg och miljöfunktionen startade 2019-01-01.

Vid starten av samarbetet med Gislaved fanns en osäkerhet över hur resursbehovet i form av personal m m skulle se ut. Flera medarbetare nyanställdes under året för att anpassa bemanningen efter de nya förutsättningarna.

Intäkterna för främst miljöenheten gällande Tranemos ärenden har inte motsvarat budgeterat belopp, utfallet uppgick till ca 0,4 mnkr lägre än budgeterat. Kostnaderna blev högre än budgeterat på grund av utökning av bl a assistenttjänst, konvertering av ärendehanteringssystemet från Ulricehamn fördröjdes. GIS ingick inte i kart- och mätenhetens samarbetsavtal mellan Tranemo och Gislaved men stora arbetsinsatser krävdes för att ge allmänhet och handläggare samma förutsättningar som i Gislaved. Kostnaderna för detta fanns inte fullt ut budgeterat i Tranemo.

Totalt medförde ovanstående att Tranemos nettokostnad blev ca 1,2 mnkr högre än budgeterat.

Arbetsmarknadsnämnden

Mnkr	Bokslut 2019	Budget 2019	Bokslut 2018
Intäkter	17,5	4,6	17,8
Kostnader	-32,7	-20,9	-29,9
-varav personalkostnader	-26,3	-18,2	-24,2
Verksamhetens resultat	-15,2	-16,2	-11,2
Budgetanslag	16,2	16,2	11,6
RESULTAT	**1,0**	**0,0**	**0,4**

Tranemo Kommuns andel av överskottet jämfört med budget uppgår till 0,5 mnkr.

Totalt för 2019 redovisar Arbetsmarknadsenheten, AME, ett överskott med +1,0 mnkr. Överskottet härrör främst från administrationen som redovisar ett överskott med +1,1 mnkr, vilket främst beror på vakanser. Överskott redovisas även för följande områden inom AME:

- Startskottet +0,4 mnkr.
- Arbetsmarknadsåtgärder +0,2 mnkr.
- Personligt ombud +0,2 mnkr
- Aktiv hälsa +0,2 mnkr (verksamheten har erhållit ett extra bidrag för utbildning).
- Övriga verksamheter +0,1 mnkr

För extratjänsterna redovisas istället ett underskott med -0,5 mnkr. Enheten hade en beräknad nettokostnad om -0,2 mnkr, men då det beräknade bidraget från Arbetsförmedlingen ej innefattade semestersättning med -0,3 mnkr blev den totala kostnaden ca: -0,5 mnkr.

Integration redovisar ett utfall i enlighet med budget. Denna verksamhet ingår i AME från och med 2019.

IT-nämnden

Ulricehamn och Tranemo kommun har sedan 2010 en gemensam IT-enhet. IT-enheten är lokaliserad till Ulricehamns kommun och Ulricehamn är värdkommun. IT-enheten är en resultatenhet, vilket innebär att de kostnader enheten har ska faktureras ut till de båda kommunernas verksamheter. Kommunernas verksamheter är beställare av varor och tjänster från IT-enheten och köper support och hyr datorer och applikationer från IT-enheten enligt en prislista.

Kostnaderna för kommunernas gemensamma IT-strateg ingår inte i nedanstående siffror. De faktiska kostnaderna för IT-strategen delas lika mellan kommunerna.

Mnkr	Bokslut 2019	Budget 2019	Bokslut 2018
Intäkter	48,0	47,4	46,9
Kostnader	-46,7	-47,4	-46,0
-varav personalkostnader	-8,9	-9,6	-9,2
Verksamhetens resultat	1,3	0,0	0,9
Budgetanslag	0,0	0,0	0,0
RESULTAT	**1,3**	**0,0**	**0,9**

Tranemo kommuns andel av resultatet är 0,5 mnkr.

IT har sålt mer IT-utrustning till Tranemo än budgeterat. Det positiva utfallet avseende Externa intäkter vägs upp mot ett liknande minus för Material.

IT har haft flera längre sjukskrivningar, helt eller delvis, vilket gör att personalkostnaderna ger ett överskott.

Samtalskostnaderna för fast telefoni har under året varit lägre än budgeterat. Fiberhyran har inte ökat i den mån IT budgeterat med, därav visar kontot för datakommunikation plus. Tele, post, el

och vatten visar därför ett överskott.

IT har gjort ett antal återköp av datorer (sålt tillbaka utbytta datorer) som vi inte har budgeterat med, därav får Hyra leasing och info ett positivt resultat.

IT har inte genomfört så mycket utbildningar som budgeterats för. Av den anledningen visar Diverse kostnader ett positivt resultat.

Utfallet av IT-strategens kostnader blev något under budgeterat. Kapitalkostnaderna är också något mindre än budgeterat men följer budget bättre än föregående år. Dessa båda avvikelser gör att Interna kostnader går plus.

Personalnämnden

Tranemo och Svenljunga kommuner har sedan 2013 ett samarbete på personalsidan med gemensam personalfunktion. Tranemo är värdkommun. Fördelningen mellan kommunerna 2019 var Tranemo 51%, Svenljunga 49%.

Mnkr	Bokslut 2019	Budget 2019	Bokslut 2018
Intäkter	0,8	0,5	0,6
Kostnader	-10,2	-9,9	-10,0
-varav personalkostnader	-6,9	-7,2	-7,3
Verksamhetens resultat	-9,4	-9,5	-9,6
Budgetanslag	9,5	9,5	9,5
RESULTAT	**0,1**	**0,0**	**-0,1**

Tranemo kommuns andel av överskottet är 0,0 mnkr (44 tkr).